

**CONGRESUL AVOCAȚILOR 2017.
„AVOCATUL ȘI ACCESUL LA JUSTIȚIE.”
București, 23 – 25 martie 2017**

Uniunea Națională a Barourilor din România

CUPRINS:

1. Hotărârea nr. 213 din 18 februarie 2017 a Consiliului UNBR privind organizarea Congresului avocaților 2017.....	5
2. Programul Congresului avocaților 2017.....	7
3. De ce un Congres al avocaților cu tema "Avocatul și accesul la justiție"? – av. dr. Gheorghe Florea, Președinte U.N.B.R.	10
4. Hotărârea Consiliului UNBR nr. 262 din 17 iunie 2017 prin care se aprobă „Raportul privind problematica abordată la Congresul Avocaților 2017 pe tema: Accesul la justiție în România din perspectiva profesiei de avocat” și se distribuie sarcinile departamentelor organizate la nivelul UNBR, coordonate de câte un vicepreședinte al UNBR.....	18
5. Hotărârea nr. 09 din 23-25 martie 2017 a Congresului avocaților referitoare la propunerile formulate în cadrul Congresului cu privire la organizarea profesiei de avocat și cu privire la sistemul Casei de Asigurări a Avocaților	80
6. Punctul de vedere al Consiliului de Administrație al Casei de Asigurări a Avocaților din România referitor la Hotărârile Congresului avocaților din 2016-2017 în partea ce privește sistemul de asigurări, prezentat în ședința Consiliului UNBR din 17 iunie 2017.....	87
7. SCRISOARE CU PRIVIRE LA DREPTURI (scrisoarea are rol de informare scrisă ce ar trebui înmănată suspectilor, inculpaților sau persoanelor în cadrul procedurilor penale ori persoanelor căutate în baza unui mandat european de arestare cu privire la drepturile acestora)	97

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

CONSILIUL UNIUNII

HOTĂRÂREA nr. 213

18 februarie 2017

În conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (2) și 66 lit. a), k), l), s) din Legea 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare (în continuare Lege),

Având în vedere propunerea Comisiei Permanente a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România (în continuare UNBR) din 17.02.2017, privind organizarea unui Congres tematic, apt să se finalizeze cu acte ale profesiei adoptate potrivit art. 64 alin. (1) lit. c) și e) din Lege,

Pe baza dezbaterile din ședința Consiliului UNBR din 18.02.2017, referitoare la organizarea Congresului Avocaților din 2017,

Consiliul U.N.B.R. adoptă prezenta:

HOTĂRÂRE:

Art. 1 – Congresului Avocaților 2017 va fi organizat potrivit reglementărilor prevăzute în Lege și pentru completarea compunerii Consiliului UNBR, în raport de prevederile art. 65 alin. (3) din Lege.

Art. 2 – (1) Se constituie Comitetul de organizare a Congresului Avocaților, care se va desfășura începând din 23 martie 2017, orele 14⁰⁰, până la finalizarea ordinii de zi (eventual, inclusiv, 26 martie 2017, orele 12⁰⁰).

(2) Comitetul de organizare este compus din următorii:

- Avocat Briciu Traian Cornel, vicepreședinte UNBR;
- Avocat Chelaru Ioan, vicepreședinte UNBR;
- Avocat Ciobanu M. Petruț, vicepreședinte UNBR;
- Avocat Gheorghe Cristina, vicepreședinte UNBR;
- Avocat Turculeanu Ion, vicepreședinte UNBR;
- Avocat Livescu Monica, membru al Comisiei Permanente;
- Avocat Dagne Ion, membru al Comisiei Permanente.

(3) Comitetul de organizare se va preocupa de pregătirea Congresului inclusiv sub aspectul cazării, asigurării meselor pentru ședințele Comisiei Permanente a UNBR, Consiliului UNBR (22-23 martie 2017), prealabile Congresului.

(4) Membrii Comitetului de organizare vor coopta avocați care vor alcătui „Comitetul pentru acces la justiție și asistență judiciară”, prin care se va asigura pregătirea Sondajului adresat barourilor pentru întocmirea Rapoartelor privind tema Congresului („Avocatul și accesul la justiție”) și valorificarea în Congres, prin intervenții ale acestora, a informărilor și materialelor pregătite de barouri și de membrii Congresului.

(5) Comitetul de organizare va urmări respectarea termenelor privind comunicările pe care barourile trebuie să le facă pentru pregătirea tehnică a Congresului.

Art. 3 – Prezenta hotărâre se comunică membrilor Consiliului UNBR.

C O N S I L I U L U . N . B . R .

Congresul avocaților 2017
„Avocatul și accesul la justiție”

PROGRAMUL CONGRESULUI

Joi, 23 martie 2017

15,30 - 16,30 Bariere în calea accesului la justiție

Factori de natură obiectivă

Accesul la justiție trebuie să fie efectiv. Prin urmare este necesară discuția, din perspectiva justițiabilului, asupra: taxelor și costurilor judiciare (sunt adecvate sau inadecvate), inclusiv pentru punerea în executare a hotărârilor judecătorești; accesului la instanță din punct de vedere geografic; formalismului excesiv al procedurilor precum și al motivării hotărârilor judecătorești; nerespectării dreptului la soluționarea într-un timp rezonabil a cauzei.; calitatea serviciilor conexe ale instanțelor și parchetelor ca obstacole în deplinătatea și accesibilitatea justiției.

Din perspectiva avocatului, este necesar a se dezbate asupra: legislației fiscale; asupra necesității existenței, în anumite circumstanțe, a certificatului ORNISS.

Factori de natură subiectivă- Rolul Codului deontologic al avocatului

- a. Încrederea publicului în avocați (este mare, este mică; de ce?)
- b. Onorariile avocaților (sunt excesive, sunt percepute ca fiind excesive?)
- c. Legăturile de rudenie între judecători/procurori/avocați

Ce crede corpul profesional? Cum se răsfrâng asupra justițiabilului? Cum pot fi rezolvate prin intermediul Codului deontologic?

16,30 - 17,00 Dezbateri

17,00 - 17,15 Pauză

17,15 - 18,30 Accesul la informația juridică

- a. Obligatorietatea Statului de a asigura un *acces liber, neîngrădit (gratuit) și efectiv* la informația juridică (legislație și jurisprudență). Cum stăm? Afectează accesul la justiție?
- b. Traducerile tardive și uneori greșite ale legislației comunitare și a jurisprudenței CEDO și CJUE; implementarea târzie a legislației Uniunii Europene
- c. Accesul avocaților la dosarul electronic al cauzei
- d. Calitatea informației juridice cuprinsă în sintagma foarte largă de „doctrină”. Proliferarea unei false literaturi juridice ca urmare a lipsei standardelor academice, cu implicații în fundamentarea ideilor și soluțiilor (avocați și magistrați).

18,30 - 19,00 Dezbateri

Vineri, 24 martie 2017

9,00 - 10,00 Accesul la justiție al persoanelor defavorizate

- a. Ajutorul public judiciar. Este accesibil? Este efectiv? Răspunde nevoii sociale? Practica judiciară neunitară. Pragurile de venit sunt relevante pentru veniturile din România? Ce este de îmbunătățit.
- a. Avocatura *pro-bono*. Definiție. Legătura cu rolul avocatului în societate și prestigiul profesiei. Scopul acesteia este de a se adresa grupurilor vulnerabile la discriminare (pe criterii de gen, etnie, dizabilitate, etc.) dar și acelor care se afla într-o situație de vulnerabilitate în timpul procedurilor judiciare (exemplu: victimele traficului de persoane, copii).
- b. Rolul ONG-urilor în apărarea drepturilor omului și necesitatea acordării de asistență juridică persoanelor defavorizate prin intermediul acestora.
- c. Cum poate fi reglementată în România.

10,00 - 10,30 Dezbateri
10,30 - 11,00 Pauză de cafea

11,00 - 12,00 Accesul la justiție în materie penală

Accesul la justiție al inculpatului

1. Vulnerabilitatea avocatului în raport cu reglementări noi din legislația penală

2. Apărarea prin avocat

Accesul la instanță pentru apărare în caz de acuzare (suspect/ inculpat)

- a. Efectivitatea dreptului la apărare în camera preliminară
- b. Procedura de recunoaștere a vinovăției
- c. Denunțul penal. Statutul martorului-denunțator prin prisma interesului acestuia asupra propriei situații judiciare. Declarația de martor-denunțator la mijloc de probă.
- d. Timpul necesar pregătirii apărării

Accesul la justiție al persoanei vătămate

- e. Situația victimei în procedurile judiciare vs. funcția de acuzare a procurorului. Asigură procurorul apărarea drepturilor victimei, în special atunci când aceasta este minor ori persoană pusă sub interdicție? Accesul la justiție a victimelor faptelor de corupție și limitele realizării intereselor legitime în ceea ce privește latura civilă a procesului penal.

12,00 - 12,30 Dezbateri

**Uniunea Națională a
Barourilor din România**

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

De ce un Congres al avocaților cu tema „Avocatul și accesul la justiție”?

Mai mult ca niciodată, justiția a devenit subiectul de bază al emisiunilor de știri, punând în umbră chiar și politicul, care altădată era în centrul atenției. Procesele se derulează la TV, sub presiunea opiniei publice și, mai nou, conflictele între puterile statului au devenit „vedete”. Aproape tot anul trecut, avocatura a făcut breaking-news, fiind atacată din toate părțile. Iar la Curtea Constituțională au curs deciziile de sancționare a reglementărilor care încalcă accesul la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare.

Poate vă întrebați ce legătură au toate acestea cu tema Congresului Avocaților din 2017? Legătura este aceea că toate aspectele enumerate mai sus sunt expresii ale încălcărilor constante ale unor drepturi fundamentale, reunite sub cupola accesului la justiție. Este vorba de acces la o instanță independentă, acces la consiliere, apărare și reprezentare, acces la un remediu efectiv și acces la un proces echitabil. Practic, observăm cum garanțiile accesului la justiție sunt compromise public și că trebuie făcut ceva.

Lucrurile acestea nu se întâmplă numai la noi. Fac parte dintr-un trend global, astfel că nu ne putem opune încercând să stopăm anumite tendințe, ci trebuie să ne adaptăm și să construim ținând cont de schimbările care le-au determinat.

Uniunea Națională a
Barourilor din România

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

Ne aflăm în plină perioadă de transpunere și punere în aplicare a unei serii de acte normative europene ce privesc accesul la justiție, în legătură cu garanțiile sale de bază: dreptul la apărare și asistența judiciară gratuită.

Pentru avocat, facilitarea accesului la justiție este un aspect esențial al misiunii sale de bază. Accesul la justiție garantează eficacitatea tuturor celorlalte drepturi și libertăți fundamentale din Constituție. Fără acces la justiție, aceste drepturi nu pot fi realizate.

Este foarte clar că s-au acumulat o serie de transformări care impun regândirea garanțiilor prin care se asigură accesul la justiție. Nu degeaba, la nivel european, toate aceste garanții fac parte dintr-un singur pachet legislativ, adoptat de Comisia Europeană la 27 noiembrie 2013 pentru a consolida garanțiile procedurale pentru cetățeni în cadrul procedurilor penale¹. Trei dintre directivele propuse de Comisie au fost adoptate în 2016:

- Directiva (UE) 2016/1919 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind asistența juridică gratuită pentru persoanele suspectate și persoanele acuzate în cadrul procedurilor penale și pentru persoanele căutate în cadrul procedurilor privind mandatul european de arestare, care a intrat în vigoare la 24 noiembrie 2016, cu termen de transpunere 25 mai 2019.

¹ RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR / Consolidarea drepturilor cetățenilor într-o Uniune a schimbărilor democratice / Raportul din 2017 privind cetățenia Uniunii

**Uniunea Națională a
Barourilor din România**

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

○ Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, care a intrat în vigoare la 31 martie 2016, cu termen de transpunere 1 aprilie 2018.

○ Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, care a intrat în vigoare la 10 iunie 2016, cu termen de transpunere 11 iunie 2019.

Și la acestea se adaugă alte patru directive esențiale în privința accesului la justiție și a accesului la apărare, ale căror termene de implementare au expirat recent: Directiva 2010/64/UE privind dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale, Directiva 2012/13/UE privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale, Directiva 2012/29/UE privind drepturile victimelor și Directiva 2013/48/UE privind dreptul de a avea acces la un avocat și de a comunica cu persoane terțe.

Pe lângă aceste Directive, Comisia a adoptat și două recomandări privind garanțiile speciale în cazul suspectilor vulnerabili și privind asistența juridică în cadrul procedurilor penale:

**Uniunea Națională a
Barourilor din România**

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

Recomandarea Comisiei din 27 noiembrie 2013, privind dreptul la asistență juridică pentru persoanele suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale.

Recomandarea Comisiei din 27 noiembrie 2013, privind garanțiile procedurale pentru persoanele vulnerabile suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale.

Am dorit să subliniez prin evidențierea acestor acte normative europene faptul că accesul la justiție, legat de dreptul la apărare și asistență judiciară gratuită se află într-o perioadă de profunde transformări și avem obligația să veghem asupra acestor transformări la noi în țară.

Avem de a face cu o schimbare de proporții a legislației și, desigur, o schimbare de paradigmă. De aceea, avem nevoie de o analiză a transpunerii acestor reglementări în legislația națională pentru că privesc direct viitorul profesiei de avocat. Avem nevoie de o analiză a modului în care vor putea fi implementate directivele care au termen de transpunere anul viitor sau peste doi ani.

Nu mai vorbim de deciziile Curții Constituționale prin care s-au desființat atâtea dispoziții ale codului de procedură penală, în special din cauza încălcării drepturilor privind accesul la justiție, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

Este datoria noastră să participăm la îndreptarea acestor lucruri. Avem nevoie de expertiza avocaților practicieni în drept penal pentru a realiza proiecte viabile în mod proactiv. Tematica accesului la justiție reunește toate aspectele enunțate mai devreme.

Trebuie să venim cu propuneri pe care să le susținem în fața legiuitorului, atunci când Uniunea Barourilor din România va fi consultată. O participare de tip

Uniunea Națională a
Barourilor din România

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

reactiv la elaborarea actelor normative care privesc exercitarea profesiei de avocat nu are aceleași efecte.

Reglementările europene despre care am vorbit mai sus sunt departe de a epuiza problematica acută cu care se confruntă avocatul, în misiunea sa de a asigura efectivitatea accesului la justiție al cetățeanului pe care îl apără.

Sunt suficiente **probleme acute privind accesul la justiție și cadrul procedurilor civile**. Dacă avem în vedere că noile coduri în materie civilă au impus o regândire a sistemului taxelor de timbru și că acest sistem continuă să funcționeze pe bază de Ordonanță de urgență încă din 2013, putem realiza anvergura tematicii Congresului Avocaților din acest an și de ce a fost abordată aceasta în mod special, cu ocazia acestui eveniment. Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru trenează la Parlament de 4 ani. La sfârșitul anului trecut primise, în sfârșit raport favorabil de la comisii și acum în februarie anul acesta a fost retrimis la comisii pentru raport suplimentar. Este evident că acest provizorat legislativ nu poate fi benefic accesului la justiție.

Tema reducerii numărului proceselor și, deci, a gradului de ocupare profesională a avocaților, datorită taxelor de timbru sau a procedurii deregularizării în litigiile civile după intrarea în vigoare a Noului cod de procedură civilă a revenit obsesiv în Congresele avocaților sau în mesajele transmise în spațiul public. Adesea deznădejdiile profesionale a majorității i se oferă soluția unor reacții neapărat violente!

**Uniunea Națională a
Barourilor din România**

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

Sunt aspecte extrem de dificile și delicate în același timp, care necesită expertiza și implicarea întregului corp de avocați. De aceea, UNBR a realizat programul informatic prin care barourile și avocații să poată participa la sondaje de opinie (chestionare) privind profesia de avocat și, la acest moment, chestionarele active sunt în legătură cu tema Congresului 2017, conform Hotărârii Consiliului U.N.B.R. privind organizarea Congresului avocaților din 23-25 martie 2017 cu tema „Avocatul și accesul la justiție”.

După cum știți, și CCBE procedează la consultarea membrilor prin intermediul unor astfel de chestionare. Și pentru CCBE, accesul la justiție reprezintă una dintre principalele îngrijorări din ultima perioadă, astfel încât a dezvoltat chestionare complexe, iar pe baza răspunsurilor CCBE va elabora, în cursul anului 2017, un nou set de recomandări pentru a informa forurile legislative și factorii de decizie cu privire la importanța unui ajutor judiciar eficient, ca instrument esențial în asigurarea accesului la justiție².

Vom avea așadar un an foarte intens în ceea ce privește atenția pe care trebuie să o acordăm accesului la justiție și garanțiilor legislative pentru asigurarea efectivității acestuia.

Provocările cărora profesia trebuie să le facă față nu sunt puține și se intensifică!

² Raportul CCBE 2016

**Uniunea Națională a
Barourilor din România**

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

Realitatea demonstrează că între Congresele avocaților, consiliul barourilor din România și/sau consiliile celor 42 de barouri nu au reacție cu caracter de continuitate în raport cu starea reală a evoluției autorității judecătorești și față de politica legislativă a statului.

Profesia trebuie să răspundă la astfel de preocupări și să identifice căi de rezolvare a soluțiilor propuse, pe bază de reguli. Demersul este dificil deoarece se realizează pe fondul unei crize de identitate, întreținută adesea de „vocale” profesiei, datorată fie absenței unei culturi reale de apartenență organizațională la un Corp profesional care funcționează pe bază de reguli și competențe legale, fie unei competențe profesionale deficitare, explicabilă istoric prin caracteristicile perioadei de creștere numerică în exces a profesiei, fără criterii și observarea perspectivei!

La fel ca generațiile dinaintea noastră, răspunsul oferit la viitorul care se prefigurează nu poate fi unul nostalgic sau pe termen scurt. Trebuie să se bazeze pe o perspectivă comună și pe convingeri!

De principiu, împreună, fiecăruia dintre noi ne va fi mai bine.

Tema „Avocatul și accesul la justiție” este un Proiect comun al profesiei. În consecință, problemele accesului la justiție pot fi abordate cu calm, fără abordări patetice, fără pretenția de generalizare a experiențelor proprii sau a celor locale!

Sunt esențiale Rapoartele barourilor și rezultatele investigării directe a avocaților.

**Uniunea Națională a
Barourilor din România**

Congresul Avocaților 2017 – „Avocatul și accesul la justiție” – 23-25 martie, București

Nu pot fi ignorate politicile publice privind justiția – asumate la nivel național – și Rapoartele oficiale ale instituțiilor legal abilitate să examineze și să aprecieze evoluția sistemului judiciar.

Nu poate fi ignorată analiza Comisiei Europene pentru Eficiența Justiției (CEPEJ) privind nivelul finanțării sistemelor judiciare și sursele de finanțare ale acestora în Europa, ori situația acordării asistenței juridice gratuite în statele membre ale Consiliului Europei.

Nu pot fi ignorate studii și documentare comunicate, la timp, prin publicarea lor pe site-ul www.unbr.ro. În fine, nu poate fi ignorată justiția virtuală, „a viitorului”, pentru care este necesar un alt model de pregătire decât cel verificat de istorie!

Există convingerea organelor profesiei de la nivel central că tema a îndemnat avocații să scruteze și din alte perspective justiția, iar Congresul avocaților va reflecta poziția Corpului profesional față de un drept fundamental al cetățeanului, pe care un Corp profesional organizat legal îl „armează” cu garanțiile asistenței juridice calificate!

av. dr. Gheorghe Florea

Președinte al Uniunii Naționale a Barourilor din România

UNIUNEA NATIONALA A BAROURILOR DIN ROMANIA

CONSILIUL UNIUNII

HOTĂRÂREA nr. 262

17 iunie 2017

În conformitate cu dispozițiile art. 66 lit. a) și b) din Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, cu modificările și completările ulterioare,

Având în vedere tematica Congresului avocaților 2017, "Avocatul și accesul la justiție", astfel cum a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 213/18.02.2017, precum și materiale și propunerile transmise către Congres, împreună cu dezbaterile din cadrul acestuia,

Ținând cont de Hotărârea Congresului Avocaților nr. 9/23-25 martie 2017, precum și de art. 39 din Hotărârea Consiliului UNBR nr. 5/2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România și de desfășurare a ședințelor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România(în continuare U.N.B.R.)

Consiliul U.N.B.R., în ședința din 17 iunie 2017,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Art. 1 – Se aprobă „Raportul privind problematica abordată la Congresul Avocaților 2017 pe tema: Accesul la justiție în România din perspectiva profesiei de avocat”, prevăzut în Anexa nr. I la prezenta hotărâre.

Art. 2 – (1) Sarcinile rezultate din materiale și propunerile transmise către Congres, precum și din intervențiile și dezbaterile din cadrul acestuia se împart pe departamentele organizate la nivelul UNBR, coordonate de câte un de vicepreședinte al UNBR, conform Anexei nr. II la prezenta hotărâre.

(2) Conducătorii departamentelor organizate la nivelul U.N.B.R. vor prezenta la fiecare ședință a Consiliului UNBR rapoarte privind stadiul implementării sarcinilor menționate la alin. (1).

Art. 3 – Comisia Permanentă a UNBR se autorizează să dea publicității Broșura „Accesul la justiție în România din perspectiva profesiei de avocat”, care va cuprinde documentele tematice ale Congresului avocaților 2017.

Art. 4 – Decanii barourilor vor asigura publicitatea pe site-urile barourilor proprii a raportului prevăzut la art. 1 din prezenta hotărâre.

Art. 5 – Prezenta hotărâre se comunică decanilor barourilor, care vor asigura comunicarea acesteia către delegații la Congres ai fiecărui barou.

C O N S I L I U L U . N . B . R .

**Raport privind problematica abordată la Congresul Avocaților 2017 pe tema:
Accesul la justiție în România din perspectiva profesiei de avocat**

Probleme ce afectează accesul la justiție reflectate în documentele supuse spre dezbateră Congresului sau rezultate din lucrările Congresului :

1. Costurile nejustificat de mari ale justiției. Quantumul și modul de calcul al unor taxe de timbru;
2. Lipsa unui mecanism de asigurare a asistenței juridice calificate în recurs;
3. Durata nejustificat de mare a procedurilor;
4. Formalismul excesiv în regularizarea cererilor de chemare în judecată;
5. Reducerea abuzivă a onorariilor avocațiale;
6. Îngrădiri ale dreptului privind accesul la dosar;
7. Practici care încalcă accesul la justiție în procedura penală:
 - 7.1. Îngrădiri ale dreptului martorului de a fi asistat de avocat;
 - 7.2. Practici abuzive legate de audierea martorilor și folosirea ca probe a declarațiilor acestora;
 - 7.3. Factori care blochează sau restrâng accesul la justiție în privința persoanei vătămate, părții civile și succesorii acesteia;
 - 7.4. Obstacole în ceea ce privește accesul la justiție întâlnite în instituția camerei preliminare;
 - 7.5. Limitarea accesului suspectilor la justiția penală;
 - 7.6. Îngrădiri ale dreptului la apărare legate de încălcarea secretului profesional prin folosirea abuzivă a tehnicilor de interceptare sau a altor practici abuzive;
 - 7.7. Lipsa oricărei norme care să garanteze suportarea cheltuielilor judiciare de către organele judiciare;
 - 7.8. Lipsa unei comunicări reale între Parchete și avocați. Formalism excesiv în materie penală și civilă cu privire la administrarea probelor;
8. Deficiențe în acordarea ajutorului public judiciar:
 - 8.1. Principalele probleme semnalate în privința reglementărilor privind ajutorul public judiciar:
 - 8.1.1. Scutirea, reducerea sau eșalonarea la plata taxelor judiciare de timbru nu constituie în actuala reglementare un remediu efectiv
 - 8.1.2. Inexistența cadrului legislativ privind asistența judiciară gratuită în materie civilă, sub forma apărării prin avocat, pentru persoanele juridice aflate în dificultate

- 8.1.3. Interdicția asigurării asistenței judiciare de către avocatul care a asigurat asistența extrajudiciară – o îngrădire a accesului la justiție
- 8.1.4. Inexistența cadrului legislativ pentru a se putea beneficia de ajutor public
- 8.1.5. Tratatamentul incorect al instituției curatelei judiciare
- 9. Lipsa garanțiilor corespunzătoare în privința asistenței juridice gratuite în cauzele penale:
 - 9.1. Inconsecvențe în ceea ce privește asistența juridică din oficiu a persoanelor vătămate, a părților civile sau a părților responsabile civilmente;
 - 9.2. Omisiunea legiuitorului de a prevedea orice formă de ajutor public extrajudiciar în materie penală;
- 10. Alte deficiențe ale sistemului asistenței juridice gratuite:
 - 10.1. Practica neunitară privind asistența juridică prin avocat în legi speciale;
 - 10.2. Asistența judiciară ignoră încă unele domenii de bază juridice și sociale;
 - 10.3. Lipsa unui tratament specific care să includă consiliere preliminară anumitor grupuri vulnerabile;
 - 10.4. Interdicția asigurării asistenței judiciare de către avocatul care a asigurat asistența extrajudiciară – o îngrădire a accesului la justiție;
 - 10.5. Lipsa unor garanții adecvate în privința dreptului de interpretare și traducere;
- 11. Propunerile Departamentului de coordonare a asistenței judiciare al UNBR referitoare la accesul la justiție și asistența judiciară gratuită prin avocat;
- 12. Quantumul redus al onorariilor prevăzute în Protocolului încheiat între UNBR și Ministerul Justiției în 2015;
- 13. Alte forme de asistență juridică pentru persoane defavorizate;
- 14. Accesul la justiția Curții Europene a Drepturilor Omului;
- 15. Accesul la informația juridică ca garanție a accesului la justiție:
 - 15.1. Accesul la acte normative;
 - 15.2. Accesul la jurisprudență;
 - 15.3. Accesul avocaților la dosarul electronic al cauzei;
 - 15.4. Accesul avocaților la baze de date specializate;
 - 15.5. Accesul la informații generale necesare pentru inițierea unei acțiuni în justiție;
 - 15.6. Dreptul la informare în cadrul procedurilor penale.

*

* *

Prezenta lucrare constituie o sinteză a problematicii abordate la Congresului Avocaților 2017, desfășurat sub tematica *"Accesul la justiție în România din perspectiva profesiei de avocat"*.

În contextul unor schimbări legislative de anvergură, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național, Consiliul Barourilor din România a hotărât desfășurarea Congresului Avocaților din 23-25 martie 2017 sub tema accesului la justiție din perspectiva avocatului. Scopul acestui

demers a fost de a mobiliza corpul profesional în găsirea de soluții pentru această problemă deosebit de complexă.

Uniunea Națională a Barourilor din România (U.N.B.R.) a transmis tuturor barourilor chestionare privind accesul la justiție, la care să răspundă consiliile barourilor, dar cu recomandarea ca, la acele întrebări, să poată răspunde direct și avocații membri ai barourilor, urmând ca analiza răspunsurilor să constituie un capitol al raportului întocmit pentru Congres de fiecare barou.

Aceste rapoarte conțin punctele de vedere ale barourilor cu privire la problemele relevante în practica avocaților din Baroul respectiv, în analiza problematicii accesului la justiție, dar și propuneri privind direcțiile de acțiune ale organelor profesiei de la nivel central și local pentru îmbunătățirea accesului la justiție.

Astfel, în vederea Congresului avocaților 2017, barourile au pregătit rapoarte, articole și susțineri orale în care au abordat și problemele cu care s-au confruntat în ce privește accesul de justiție, au identificat principalele cauze care obstrucționează acest acces în plan local și au făcut propuneri de remediere a acestora.

Cauzele majore care împiedică sau îngreșesc accesul la justiție își au originea, în principal, în noua legislație eclectică și stufoasă, care lasă loc pentru interpretări, uneori abuzive, și determină o practică neunitară.

Printre factorii invocați cel mai frecvent drept bariere în calea accesului la justiție sunt: costurile nejustificate de mari ale justiției, în special cuantumul și modul de calcul al unor taxe de timbru, deficiențe în acordarea ajutorului public judiciar, lipsa garanțiilor corespunzătoare în privința asistenței juridice gratuite în cauzele penale, lipsa unui mecanism de asigurare a asistenței juridice calificate în recurs, durata nejustificată de mare a procedurilor, formalismul excesiv în regularizarea cererilor de chemare în judecată, reducerea abuzivă a onorariilor avocațiale.

Pentru fiecare dintre aceste cauze care împiedică accesul la justiție s-au făcut și propuneri de remediere.

Prezentul raport grupează pe capitole și reunește ideile exprimate cu privire la accesul la justiție în cursul Congresului avocaților 2017, indiferent că au fost transmise spre centralizare prin rapoartele barourilor, prin articole sau luări de cuvânt în timpul evenimentului.

1. Costurile nejustificate de mari ale justiției. Cuantumul și modul de calcul al unor taxe de timbru

Cuantumul și modul de calcul al unor taxe de timbru reprezintă un obstacol evident în calea accesului la justiție, învederat de majoritatea avocaților. Introducerea unei acțiuni în instanță este deseori condiționată de plata către stat a unor sume nejustificate de mari în raport cu posibilitățile justițiabilului și cu speța dedusă judecării.

Așa cum rezultă din [centralizarea chestionarelor online privind tema Congresului: „Avocatul și accesul la justiție”](#), un procent ridicat de justițiabili renunță la acțiune când sunt informați cu privire la cuantumul taxei de timbru.

S-a făcut observația că, în reglementările în vigoare în materia taxelor de timbru, legiuitorul s-a orientat în special spre degrevarea instanțelor, sancționând fiscal justițiabilii care au ales calea instanței în locul unei proceduri nelitigioase. În prezent, nu există un echilibru proporțional între interesul urmărit de stat prin impunerea taxei judiciare de timbru și limitarea pe care o aduce dreptului de acces la justiție. Când se stabilesc taxe judiciare de timbru exorbitante, care depășesc cu mult cheltuielile prilejuite de realizarea actului de justiție și posibilitățile de plată ale justițiabilului, atunci limitarea dreptului de acces nu mai are caracter de proporționalitate.

S-a învederat că scutirea, reducerea sau eşalonarea la plata taxelor judiciare de timbru nu constituie, în actuala reglementare, un remediu efectiv pentru limitările accesului la justiție prin taxarea majorată, date fiind condițiile concrete de acordare a acestora prin menținerea pentru persoanele fizice a valorilor și a limitelor prevăzute de OUG nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, modificată.

Au fost invocate taxe de timbru nejustificat de mari, în special în ce privește partajele de bunuri comune și succesoriale. Aceste taxe sunt în contradicție cu calificarea partajului judiciar drept o cerere de complexitate redusă, dedusă competenței judecătorești, indiferent de valoarea masei partajabile. S-a apreciat că o sumă în cotă fixă este suficientă pentru cererea de partaj judiciar.

S-a remarcat un nivel prea ridicat al cuantumului taxelor de timbru sau a sumelor ce se impun a fi achitate cu titlu de **cauțiune** pentru ca o bună parte din acțiunile judiciare deduse judecății să poată fi analizate de către instanțele judecătorești investite.

Persoanele care se află din punct de vedere financiar sub pragurile stabilite de legislațiile naționale ar trebui să aibă acces la instanțele judecătorești, fiind scutite de cheltuieli auxiliare, cum ar fi taxele de înregistrare, publicări (anunțuri), sarcini fiscale, costuri de depunere a documentelor juridice, de transport și altele.

Un alt element care tinde să obstaculeze accesul la justiție este lipsa oricărei norme care să garanteze suportarea cheltuielilor judiciare de către organele judiciare. Un exemplu în acest sens îl constituie costul expertizelor tehnico-științifice efectuate la solicitarea părților, care, în multe cazuri, ajunge la sume exorbitante.

Un alt aspect de natură să limiteze în mod semnificativ accesul liber la justiție este imposibilitatea trasată de cadrul normativ de a beneficia de ajutor public judiciar atât sub forma scutirii de plata taxei de timbru cât și prin acordarea asistenței gratuite a unui avocat.

Pentru remedierea acestor aspecte este necesară promovarea unui proiect ce are în vedere remedierea legislației taxelor judiciare de timbru în privința unor aspecte cu caracter prohibitiv pentru accesul la justiție. În acest sens, Departamentul de Protecție a Profesiei și Relații Publice al U.N.B.R., a realizat "[Propunerea de modificare a legislației taxelor judiciare de timbru](#)", publicată pe site-ul U.N.B.R. la data de 01.11.2016 (<http://uniuneabarourilor.ro/propunere-de->

2. Lipsa unui mecanism de asigurare a asistenței juridice calificate în recurs

Așa cum au semnalat foarte mulți avocați, apar frecvent dificultăți la unele secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție în aplicarea procedurii de filtrare a recursului, conform art. 493 Cod de procedură civilă. Având în vedere complexitatea acestei căi extraordinare de atac, recursul nu poate fi exercitat, în condiții rezonabile și cu șanse reale de succes, decât prin intermediul unui specialist cu pregătire juridică, avocat sau consilier juridic. Lipsa asistenței calificate expune justițiabilul la o respingere aproape sigură a recursului, ca inadmisibil.

Prin Deciziile nr. 462/2014 și nr. 485/2015, Curtea Constituțională a constatat că mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat sunt neconstituționale datorită disproporției dintre scopul legitim urmărit și sarcinile excesive impuse părților prin dispozițiile criticate, datorită mecanismului defectuos reglementat de legiuitor.

Conform [Punctului de vedere al U.N.B.R. cu privire la constituționalitatea obligativității asistenței juridice în recurs, prin avocat sau consilier juridic, potrivit noului Cod de procedură civilă](#), această obligativitate reprezintă un instrument juridic în strânsă legătură cu natura recursului, axat pe controlul de legalitate, asigurând caracterul efectiv și concret al dreptului de acces la această cale extraordinară de atac.

De cele mai multe ori, lipsa unei apărări calificate (prin avocat) în cazul exercitării căii de atac a recursului în materie civilă are ca efect nulitatea respectivului recurs, având în vedere lipsa posibilității justițiabilului de a încadra motivele printre cele expres și limitativ prevăzute de lege.

În cuprinsul Deciziei nr. 462/2014, Curtea Constituțională a arătat că dacă legiuitorul prevede obligativitatea reprezentării și asistării prin avocat în etapa procesuală a recursului, trebuie să reglementeze un mecanism de natură a permite realizarea scopului legitim urmărit la standardul calitativ propus, fără a impune o sarcină excesivă părților, indiferent de natura acesteia.

S-a învederat necesitatea reintroducerii obligativității asistenței juridice de către un avocat în faza de recurs prin raportare la condiția garantării efectivității dreptului de acces la justiție prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a dreptului la apărare.

Este necesară corelarea unei astfel de reglementări cu cea a ajutorului public judiciar, care să fie în măsură să asigure pentru orice justițiabil accesul la procedura unui recurs efectiv, util și eficient, necondiționat de factori precum: dificultatea formulării unui recurs eficient de către o persoană fără pregătire juridică, dificultatea înțelegerii problemelor de drept și a încadrării motivelor de recurs în cele expres și limitativ prevăzute de lege, limitele financiare pe care le-ar avea un justițiabil în angajarea unui apărător calificat.

O soluție ar putea fi reintroducerea articolelor declarate neconstituționale într-o formă regândită, într-un echilibru impus de statuările Curții Constituționale și prin corelare cu asigurarea pârghiilor

legislative și instituționale necesare garantării efectivității dreptului de acces. S-a mai propus ca neîntocmirea recursului prin avocat/consilier să nu atragă *de plano* nulitatea recursului, remediul unei astfel de posibile sancțiuni putând fi o reglementare similară cu cea a asistenței juridice obligatorii pentru exercitarea recursului în casație – art. 439 alin. (4) Cod procedură penală.

3. Durata nejustificat de mare a procedurilor

S-a invocat frecvent drept cauză de îngrădire a accesului la justiție durata procedurilor atât în materie penală, cât și civilă: durata mare în fixarea termenului de judecată și durata nejustificat de mare a urmăririi penale.

Termenul de redactare a hotărârilor judecătorești ajunge în multe situații la 5-6 luni, iar în căile de atac, după ce hotărârea rămâne definitivă – chiar la mai mult, situație care se regăsește în special la instanța supremă.

4. Formalismul excesiv în regularizarea cererilor de chemare în judecată

Procedurile excesiv de formale în privința verificării și regularizării cererii de chemare în judecată (art. 200 Cod de procedură civilă) reprezintă un alt obstacol în calea accesului la justiție, observat de majoritatea avocaților.

După intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă, s-a constatat că un număr foarte mare de cauze au fost anulate în procedura de regularizare.

Conform *Studiului privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat*, realizat de U.N.B.R. în luna martie 2017, în anul 2015 au fost anulate în procedura regularizării un număr de 46.632 cereri de chemare în judecată în materie civilă iar în 2016 au fost anulate 42.797. Deși se poate constata o scădere cu aproximativ 8,22% în ultimul an, numărul cererilor anulate se menține la un nivel foarte ridicat. Aceste informații sunt aproximative, dat fiind faptul că nu s-au colectat informații de la toate instanțele. Ele reflectă însă un trend pozitiv. Ele reflectă însă un trend pozitiv. Fie că numărul cererilor anulate în procedura regularizării a scăzut, concomitent cu creșterea acurateții redactării cererilor de chemare în judecată, prin raportare la îndeplinirea cerințelor legale de conținut, fie că "a fost depășită" perioada necesară pentru implementarea programului privind volumul optim de muncă al instanțelor, deopotrivă cu realizarea criteriului "justiției eficiente" constând în degrevarea muncii în sistemul justiției statale prin încredințarea, inclusiv cu concursul direct și public al magistraților, unui număr substanțial de cauze litigioase (care au vizat, mai ales, raporturile de familie, proprietatea, succesiunile, executarea silită, procedura medierii, etc.) unor altor profesii juridice organizate după principiul remunerării directe, de către persoana interesată, a profesionistului jurist căruia statutul îi concesionează realizarea unui serviciu de interes public, ori pe care îl sprijină să se dezvolte, inclusiv cu sprijinul mediului academic din domeniul juridic, ori prin doctrina juridică coordonată înspre acest obiectiv.

"Focalizarea" atenției opiniei publice asupra justiției penale a obstaculat introspectarea, pe măsură, a evoluției justiției civile, la care accesul este dificil și îngreunat pe măsura aplicării stricte a criteriilor "justiției eficiente", după criterii comune în justiția penală și în justiția civilă, nesupusă monitorizării cu aceeași intensitate internă și externă !

Principalele cauze de anulare a cererilor sunt neîncadrarea în termenul de regularizare și formalismul excesiv al instanțelor.

Art. 200 alin. (3) Cod procedură civilă stabilește că dacă reclamantul nu a completat cererea de chemare în judecată în termenul de cel mult 10 zile, se aplică sancțiunea anulării cererii. S-a constatat că, de foarte multe ori, justițiabilii, dar și avocații, nu se încadrează în termenele în care se realizează aceasta procedură.

S-a constatat, de asemenea, și un formalism excesiv al magistraților care anulează cereri pentru orice motive, nu numai pentru nerespectarea cerințelor de formă și de conținut prevăzute la art. 196 Cod procedură civilă. Unele motive sunt chiar derizorii sau ridicole, cum ar fi lipsa numărului suficient de exemplare, chestiune care ar putea fi suplinită și din oficiu.

S-a remarcat o deturnare a scopului procedurii de regularizare. Astfel, deși scopul reglementării este realizarea unei discipline procesuale prin evitarea amânărilor și protecția pârâtului, instanțele folosesc art. 200 Cod procedură civilă anulând cererile pentru a evita încărcarea rolului acestora. De asemenea, în mod paradoxal, deși reglementările prevăzute la art. 200 au drept scop evitarea amânărilor, procesul este tergiversat chiar prin procedura de verificare și completare a cererii de chemare în judecată prin:

- fixarea termenului pentru verificarea cererii după o perioadă relativ mare de timp;
- durata excesivă de regularizare a cererii de chemare în judecată, care de multe ori depășește un an;
- emiterea de adrese ale instanței în procedura de regularizare prin care se pune în vedere reclamantului să îndeplinească obligații pe care deja le-a îndeplinit în chiar cuprinsul cererii de chemare în judecată (ex: precizarea valorii obiectului cererii, precizarea ultimului domiciliu comun etc.);

Alt obstacol care împiedică accesul la justiție, în legătură cu regularizarea cererii de chemare în judecată, îl reprezintă lipsa caracterului contradictoriu și a unei căi de atac deplin devolutive referitoare la procedura regularizării.

Pentru remedierea acestei probleme s-a propus precizarea limitelor în care se poate aplica sancțiunea nulității absolute și instituirea unei proceduri contradictorii pentru regularizarea cererii de chemare în judecată și prevederea unei căi de atac deplin devolutive.

5. Reducerea abuzivă a onorariilor avocațiale

S-a constatat o tendință a instanțelor de a reduce partea din cheltuielile de judecată reprezentând onorariilor avocaților prin aplicarea abuzivă a prevederilor art. 451 alin. (2) Cod de procedură

civilă. Aceste reglementări prevăd în mod expres posibilitatea cenzurării părții din cheltuielile de judecată care reprezintă onorariul de avocat, inclusiv din oficiu, fără să stabilească dacă măsura va trebui sau nu pusă în prealabil în discuția părților. Reducerea poate fi motivată prin disproporția „vădită” între onorariu și valoarea sau complexitatea litigiului, sau între acesta și „activitatea desfășurată de avocat”, cu luarea în considerare a altor circumstanțe ale cauzei.

Se poate observa că enumerarea temeiurilor pentru care reducerea onorariului poate fi dispusă nu mai este limitativă, nici măcar în aparență, și permite judecătorului, prin coroborare cu art. 22 alin. (7) Cod de procedură civilă, să țină seama de „toate circumstanțele cauzei”, inclusiv dar nu limitat la principiile generale ale dreptului, cerințele echității și buna-credință. Astfel, prerogativa reducerii onorariilor s-a transformat, prin noua reglementare, într-o putere discreționară conferită instanței de judecată, care poate fi exercitată inclusiv din oficiu, pe baza oricăror circumstanțe ale cauzei (inclusiv ca o veritabilă măsură punitivă, comportamentul justițiabilului sau al apărătorului fiind și el o circumstanță a cauzei).

Lipsa unor limite clare în cadrul cărora prerogativa instanței poate fi exercitată a dat naștere unui fenomen previzibil: unele instanțe au început să reducă în mod sistematic onorariile avocaților, inclusiv la sume umilitoare, de 5 (!) lei.

Suportarea unor ”pierderi” financiare cu ocazia apelării la justiție, deși partea adversă este în culpă procesuală, aduce atingere accesului liber la justiție, justițiabilul fiind nevoit să accepte, în prea multe cazuri, să rămână nedespăgubit de rambursarea unor cheltuieli de judecată normale situate în niște limite ale normalității.

În asemenea condiții o regândire a reglementării actuale este necesară în special în ceea ce privește procedura reducerii onorariilor, care trebuie transformată în una contradictorie, și limitarea dreptului discreționar al instanțelor privind reducerea onorariilor prin prevederea unor onorarii minimale de recomandare ca limite inferioare ale acestei reduceri.

6. Îngrădiri ale dreptului privind accesul la dosar

Se constată frecvent îngrădirea accesului la dosarul clientului în faza de urmărire penală. Se invocă în special lipsa condițiilor materiale, lipsa personalului sau alte motive subiective pentru care se tergiversează punerea la dispoziția avocatului a dosarului pentru studiu, ce afectează accesul la dosar.

De multe ori, administrarea cererilor în procedura penală se face prin intermediul faxului. Consecința acestei corespondențe este faptul că soluțiile pronunțate de procurori ajung la părți cu întârzieri mari, fiind trimise cu poșta. În cele mai multe cauze dosarele sunt soluționate fără ca părțile să aibă posibilitatea reală să administreze probe sau să facă cereri către judecătorul de drepturi și libertăți până la soluționarea dosarului de către procuror.

Solicitările privind studiul dosarului sunt soluționate de către procurori cu întârzieri semnificative de ordinul lunilor, timp în care pot fi administrate probe de care părțile nu au luat cunoștință.

Ordonanțele prin care sunt admise cererile de studiu al dosarului prevăd în multe cazuri data și orele între care avocatul trebuie să studieze dosarul. De multe ori, ordonanța prin care procurorul admite studiul dosarului de către apărător ajunge în posesia avocatului după ce dosarul este înaintat către instanța de judecată.

Această situație se datorează modului rigid în care sunt interpretate dispozițiile Codului de procedură penală, care prevăd că accesul la dosar al avocatului se face cu încuviințarea procurorului. De aici s-a tras concluzia că încuviințarea procurorului se face numai prin ordonanță. S-a opinat că accesul avocatului la dosar ar trebui făcut numai în baza cererii acestuia și numai acolo unde condițiile anchetei penale o impun, accesul să poată fi restricționat pe timp limitat, prin ordonanță.

Situația se agravează în cazul în care dosarele se află la organele de poliție, când cererea avocatului trebuie înaintată tot către procuror, însă cursul acesteia are un traseu mai lung asupra căruia avocatul nu are control.

Accesul la dosar este împiedicat de multe ori prin măsuri administrative. La nivelul barourilor există protocoale cu instanțele prin care se stabilește un interval orar în care avocații au prioritate la registratură și arhivă. Cu toate acestea, actul de justiție impune avocaților acces la anumite servicii și în afara intervalului orar prestabilit, ceea ce presupune primirea unui bon de ordine și așteptarea la rând cu justițiabilii. Dacă dosarele nu sunt aduse în arhivă între termene, avocații trebuie să aștepte zile întregi pentru ca greșierul de ședință sau judecătorul să își dea acceptul pentru ca dosarul să fie adus la studiu. Această chestiune ar putea fi uniform soluționată dacă ar exista la nivelul tuturor instanțelor din țară obligația scanării și stocării documentelor pe suport informatic, așa cum se practică deja la unele instanțe din țară.

S-a propus implementarea modelului de acces la dosar practicat la Curtea de Apel Cluj, prin furnizarea unei parole de acces, care să se comunice avocatului indicat de parte, nu doar părții. S-a propus arhivarea documentelor din dosarul instanței pe suport informatic și asigurarea accesului la forma electronică a dosarelor pe bază de "nume de utilizator" prin finalizarea unui proiect inițiat de Corpul profesional pentru furnizarea semnăturii electronice a avocaților în parteneriat cu un furnizor calificat, care are competență națională în materia gestionării și administrării semnăturii electronice dedicate exclusiv accesului la dosarele instanțelor de judecată în care se regăsesc dovezi privind calitatea de avocat a uneia dintre părți atribuită unui avocat posesor de semnătură electronică autorizată ("nume de utilizator").

Se solicită CSM inițierea unui proiect național de organizare și funcționare a activității în ședințele de judecată, în condițiile în care se refuză acceptarea aplicării în întregime a dispozițiilor noului Cod de procedură civilă, prin partajarea proceselor pe ore. Este necesară crearea unui soft național pentru asigurarea comunicării dintre avocat și instanțe astfel încât să se poată evita fixarea la aceeași oră și în aceeași zi a proceselor în care sunt implicați avocați și posibilitatea transmiterii prin SMS, cu cel puțin 3 zile înainte, a datei preconizate în caz de amânare a procesului.

Se întâlnesc frecvent situații în care dreptul la apărare este încălcat prin neacordarea unei posibilități reale pentru studiul dosarului și a timpului pentru pregătirea apărării. În majoritatea cazurilor, se pune în mișcare acțiunea penală, se schimbă calitatea persoanei din suspect în inculpat și se propune arestarea în aceeași zi. Acest fapt nu numai că pune apărarea în imposibilitatea de a-și exercita efectiv rolul său, dar pune actul de justiție într-o lumină nefavorabilă. Judecarea cererii de propunere a arestului preventiv în aceeași zi pune în imposibilitate avocatul de a lua la cunoștință de conținutul dosarului de urmărire penală. De multe ori aceste dosare, mai ales cele instrumentate de DIICOT și DNA, conțin volume de ordinul zecilor, care nu pot fi lecturate într-o zi.

S-au constatat de asemenea cazuri în care inculpatul a fost trimis în judecată în ziua în care apărătorul acestuia a solicitat administrarea de probe în faza de urmărire penală, solicitare care a fost respinsă.

7. Practici care încalcă accesul la justiție în procedura penală

7.1. Îngrădiri ale dreptului martorului de a fi asistat de avocat

S-au constatat în mod frecvent îngrădiri ale dreptului justițiabilului citat la Parchet în calitate de martor de a fi asistat de avocat. S-a semnalat practica neunitară în acest sens, unele Parchete locale nepermițând martorului să fie asistat de avocat. Dreptul martorului de a fi asistat de avocat este reglementat de art. 31 Cod procedură penală, care oferă acest drept subiecților procesuali, în categoria cărora intră și martorul (cf. art. 34 Cod procedură penală). Conform procedurii actuale, urmărirea penală se demarează inițial *in rem* pentru fapta săvârșită, inclusiv pretinsul făptuitor, care până la dobândirea calității de suspect sau inculpat, este audiat în calitate de martor și ar trebui să beneficieze de toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru aceasta. Se are în vedere în special dreptul martorului de a nu se incrimina prin declarațiile sale precum și dreptul persoanei respective de a refuza să dea declarații în această fază, iar pe de altă parte obligația respectării acestui drept de către reprezentanții Ministerului Public.

Nu există o abordare unitară a organelor de urmărire penală în această problemă. În majoritatea dosarelor, mai ales cele care au ca obiect fapte de drept comun, organele de poliție dar și procurorii permit asistarea persoanei audiate de către avocat în faza urmăririi penale *in rem*. Însă la nivelul unităților specializate ale Ministerului Public, cum ar fi DNA Timișoara sau DNA Oradea, s-a conturat practica de a nu permite martorilor asistența juridică. Nu la fel se întâmplă la DNA București, de exemplu, de unde rezultă că arbitrariul este nepermis de mare în abordarea acestei probleme.

Sursa arbitrariului o reprezintă neconcordanța între art. 31 Cod procedură penală (*Avocatul asistă sau reprezintă în părțile sau subiecții procesuali în condițiile legii*) și art. 88 (*Avocatul asistă sau reprezintă în procesul penal părțile ori subiecții procesuali principali în condițiile legii*). Se poate observa că art. 88 nu interzice și nu limitează dreptul subiecților procesuali, în categoria cărora

intră și martorul, la asistență din partea avocatului. Totuși, se creează o problemă de interpretare, care de multe ori este utilizată în mod abuziv de către organele de urmărire penală pentru a împiedica participarea avocatului la audierea clienților săi.

7.2. Practici abuzive legate de audierea martorilor și folosirea ca probe a declarațiilor acestora

Anumite persoane sunt chemate în mod abuziv pentru a fi audiate ca martor. În măsura în care declarația pe care persoana o dă în calitate de martor nu-i mai poate fi opusă ulterior, după ce își schimbă calitatea, procurorul o folosește împotriva altor persoane, dacă în aceste declarații rezultă elemente cu privire la aceștia. De altfel, este foarte clar că acesta este și obiectivul ascuns al acestor practici.

Mai sunt situații în care Parchetul procedează de maniera în care audiază pe toată lumea ca martor în etapa aceasta *in rem* și apoi, extrage pe cei cu privire la care continuă *in personam*. Și aici sunt situații în care aceste persoane sunt membri de familie, sunt persoane care aveau dreptul să nu dea declarație, dacă ar fi știut despre ce este vorba.

Mai sunt ipoteze în care urmărirea penală este *in rem* de luni de zile. Persoana este chemată astăzi, i se aduce la cunoștință calitatea de suspect și în două săptămâni este trimisă în judecată. Sau persoana este chemată azi, i se aduce la cunoștință calitatea de suspect iar după câteva ore, calitatea de inculpat. Este evident că în asemenea condiții dreptul la apărare este încălcat întrucât este foarte greu pentru avocat să formuleze tot felul de cereri, cum ar fi de acces la dosar sau probe în plus.

Sunt frecvente problemele de acest tip pe partea de urmărire *in rem* și ar fi important ar fi ca instanțele, în etapa de cameră preliminară, să cenzureze aceste practici. Este adevărat că uneori sunt cenzurate, însă de cele mai multe ori nu se întâmplă acest lucru.

7.3. Factori care blochează sau restrâng accesul la justiție în privința persoanei vătămate, părții civile și succesorii acesteia

Instituția soluționării acțiunii civile de către succesorii în procesul penal este mult mai restrictivă decât cea prevăzută de precedentă lege procesuală. De exemplu, dispozițiile art. 24 noul Cod de procedură penală, care reglementează exercitarea acțiunii civile de către succesorii sau față de aceștia, au introdus termenele de două luni în care își pot exercita opțiunea, sub sancțiunea excluderii soluționării acțiunii civile din competența instanței penale – sancțiune care nu se regăsea în dispozițiile art. 21 ale codului precedent.

Mai mult, spre deosebire de codul precedent, disjungerea acțiunii civile (în ipoteza în care soluționarea acesteia întârzie soluționarea acțiunii penale) nu mai este limitată la procedura simplificată.

Accesul la justiție al persoanelor vătămate sau a părților civile este în mare măsură limitat și în materia acordului de recunoaștere a vinovăției, unde instanța sesizată pe această cale va soluționa acțiunea civilă numai dacă s-a încheiat o tranzacție sau un acord de mediere.

7.4. Obstacole în ceea ce privește accesul la justiție întâlnite în instituția camerei preliminare

Alt obstacol în ceea ce privește accesul la justiție se întâlnește în instituția camerei preliminare unde legiuitorul a înțeles să oblige judecătorul să comunice rechizitoriul numai inculpatului - art. 344 alin. (2) NCPP, fără a-l mai comunica și subiectului procesual principal oponent acestuia: *"Copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică inculpatului la locul de deținere ori, după caz, la adresa unde locuiește sau la adresa la care a solicitat comunicarea actelor de procedură. Inculpatului, celorlalte părți și persoanei vătămate li se aduc la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Termenul este stabilit de către judecătorul de cameră preliminară, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, dar nu poate fi mai scurt de 20 de zile."*

Nici instituția sesizării judecătorului de cameră preliminară cu plângere împotriva ordonanței de clasare sau cu verificarea renunțării la urmărirea penală nu garantează accesul la justiție, câtă vreme nu există vreun temei de drept (nici legal, nici protocolar) care să asigure asistența judiciară a intimaților sau a petenților. Aceeași situație se găsește și în ipoteza sesizării judecătorului de cameră preliminară cu desființarea înscrisurilor sau cu confiscarea, prevăzută de dispozițiile art. 549¹ din Codul de procedură penală, unde "persoanelor ale căror drepturi sau interese legitime pot fi afectate" nu li se asigură asistența judiciară.

7.5. Limitarea accesului suspectilor la justiția penală

Accesul suspectilor la justiția penală este limitat artificial în două ipoteze:

Într-o primă ipoteză, obiectivă, accesul suspectului la justiție este restrâns de lipsa garanțiilor deficiente în favoarea acestuia privind dreptul de a consulta dosarul [determinat de formularea într-o manieră criticabilă a dispozițiilor art. 94 alin. (7) și a interpretărilor date acestuia prin prisma art. 94 alin. (7) și, mai ales, a art. 92 alin. (1) din Codul de procedură penală].

Într-o altă ipoteză, subiectivă sau incidentală, suspectul poate fi lipsit de drepturile sale prin întârzierea deliberată a sesizării procurorului în vederea continuării urmăririi penale. Directiva Europeană 2012/13/UE din 22.05.2012 privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale a fost transpusă în legea națională într-o manieră contrară spiritului său și este aplicată în cea mai restrictivă manieră posibilă.

7.6. Îngrădiri ale dreptului la apărare legate de încălcarea secretului profesional prin folosirea abuzivă a tehnicilor de interceptare sau a altor practici abuzive

Este foarte frecventă practica extinderii tehnicilor speciale de supraveghere pe o perioadă de timp îndelungată prin practica urmăririi penale *in rem*, prelungită nejustificat în timp, fără posibilitatea ca cel care devine suspect sau inculpat să aibă măcar cunoștință de actele și lucrările dosarului, pentru că în majoritatea cazurilor se confruntă cu interdicția temporară a studierii dosarului.

Se practică folosirea abuzivă de către autorități, împotriva justițiabilului, a datelor obținute din contractul dintre client și avocat.

Interdicția de a intra în sediile Poliției cu telefoane mobile și tablete sau deposedarea avocaților de aceste instrumente la sediile poliției, în baza unui ordin verbal intern, încalcă secretul profesional al avocatului.

S-a propus introducerea în Codul de procedură penală a unor prevederi specifice pentru asigurarea secretului profesional, referitor la actele și lucrările profesionale aflate asupra avocatului sau la sediul profesional și examinarea procedurilor de eliminare a Ordinului administrativ care impune deposedarea avocaților de telefoane mobile și aparate de înregistrat la accesarea spațiilor aflate în administrarea Ministerului de Interne și la unitățile de parchet.

7.7. Lipsa oricărei norme care să garanteze suportarea cheltuielilor judiciare de către organele judiciare

Un alt element care tinde să obstaculeze accesul la justiția penală este lipsa oricărei norme care să garanteze suportarea cheltuielilor "judiciare" de către organele judiciare. Un exemplu în acest sens îl constituie costul expertizelor tehnico-științifice efectuate la solicitarea părților, care în multe cazuri ajunge la sume exorbitante.

De asemenea, expertizele în urmărire penală nu se efectuează cu înștiințarea inculpatului, astfel încât acesta să poată formula obiective, recuza experți ori să aibă experți parte.

7.8. Lipsa unei comunicări reale între Parchete și avocați. Formalism excesiv în materie penală și civilă cu privire la administrarea probelor.

S-a remarcat o foarte mare rigiditate a magistraților, procurori și judecători deopotrivă, în raport cu justițiabilii și avocații. În ceea ce privește procurorii, rigiditatea mai sus menționată se manifestă prin refuzul contactului cu avocatul, dezinteresul față de probele apărării, nesocotirea normelor de procedură penală care obligă procurorul să administreze probe și în favoarea inculpatului nu numai în acuzarea sa.

În ceea ce privește instanțele de judecată, s-a remarcat, în ultimul timp, un formalism excesiv cu privire la administrarea probelor. Acest lucru este manifest și la judecătorii dar și la instanțele superioare cu ocazia exercitării căilor de atac. Nu întotdeauna legea prevede o sancțiune pentru administrarea unei probe, cu toate acestea există o tendință de a nu mai readministra probele de la fond sau probe noi în căile de atac.

Se observă că, în general, și în Codul de procedură penală și în Codul de procedură civilă dreptul la apărare are o reglementare zgârcită, dar care totuși există. Codul de procedură penală bunăoară, la art.10 alin. (2) și (5), prevede obligativitatea pentru organele judiciare de a asigura exercitarea deplină și efectivă a dreptului la apărare de către părți și subiecții procesuali în tot cursul procesului penal. Este prevăzut faptul că atât părțile cât și avocatul au dreptul să beneficieze de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării. Această dispoziție legală nu este dublată însă de o sancțiune sau de o nulitate astfel încât dispozițiile legale mai sus amintite rămân în practică fără efect.

Nesocotirea acestor dispoziții legale, neacordarea termenelor pentru pregătirea apărării, refuzul de administrare a unor probe noi, judecarea în pripă a cauzelor sub imperiul celerității, nepolitețea și comportamentul discreționar atât în faza urmăririi penale cât și în timpul judecății, creează convingerea justițiabililor că justiția este o formă fără fond, că nu-și pot dovedi dreptatea în instanță. Această convingere se corelează în mod nefericit și cu credința că și apărarea este numai o formalitate și că un avocat, oricât de bun ar fi, nu poate determina un proces în mod corespunzător, fiind numai o sursă de cheltuieli. Din nefericire, această atitudine este alimentată și de unii avocați care se prezintă în instanță prea puțin pregătiți în cauzele angajate.

8. Deficiențe în acordarea ajutorului public judiciar

Avocații au reclamat, în mod constant, ineficacitatea legislației privind ajutorul public judiciar, respectiv OUG nr. 51/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea ajutorului public judiciar este insuficientă și vizează o cazuistică extrem de redusă.

Sumele stabilite și acordate efectiv cu titlu de onorarii avocațiale în cazul în care ajutorul judiciar constă în apărarea prin avocat sunt foarte mici și oricum incapabile să stimuleze calitatea activității prestate de avocat. De cele mai multe ori, onorariile fixate nu se raportează la Protocolul încheiat între Ministerul Justiției și U.N.B.R. privind remunerația în caz de asistență judiciară și sunt reduse în mod discreționar de către judecători, inclusiv până la nivelul unor sume modice, anunțate în ședință publică, cu intenția vădită de a discredita activitatea avocațială.

Conform studiului privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat, realizat de U.N.B.R., se observă o ușoară creștere a numărului cererilor de acordare de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în anul 2016 față de 2015, cu aproximativ 2,27%, ceea ce arată interesul crescut al justițiabililor de a solicita acordare de ajutor public judiciar.

Deși numărul cererilor a înregistrat o ușoară creștere, numărul cererilor admise a scăzut cu aproximativ 4,63% în anul 2016 față de anul precedent iar numărul cererilor respinse a crescut cu aproximativ 12.66%.

Aceste informații sunt aproximative, dat fiind faptul că nu s-au colectat informații de la toate instanțele. Ele reflectă însă un trend ascendent al interesului justițiabililor pentru ajutorul public

judiciar în materie civilă, și un trend negativ al posibilității de a beneficia de un astfel de ajutor, în condițiile unei creșteri semnificative a numărului de cereri respinse.

În ceea ce privește numărul cererilor de acordare a ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili, situația se prezintă în felul următor:

- Anul 2015: 24.838 cereri, din care admise: 14.934 și respinse: 9.904;

- Anul 2016: 25.401 cereri, din care admise: 14.243 și respinse: 11.158

Conform aceluiași studiu, sumele acordate cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă au înregistrat o scădere de aproximativ 42,57%.

Sume acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă:

- Anul 2015: 26.168.942,32

- Anul 2016: 15.030.038,76

Aceste informații sunt aproximative, dat fiind faptul că nu s-au colectat informații de la toate instanțele. Ele reflectă însă un trend negativ al plăților efectuate cu titlul de ajutor public judiciar. Această scădere este în corelare directă cu numărul în creștere al cereri respinse de acordarea de ajutor public judiciar.

8.1. *Principalele probleme semnalate în privința reglementărilor privind ajutorul public judiciar*

8.1.1. *Scutirea, reducerea sau eșalonarea la plata taxelor judiciare de timbru nu constituie în actuala reglementare un remediu efectiv*

Scutirea, reducerea sau eșalonarea la plata taxelor judiciare de timbru nu constituie în actuala reglementare un remediu efectiv pentru limitările accesului la justiție prin taxarea majorată, date fiind condițiile concrete de acordare a acestora prin menținerea pentru persoanele fizice a valorilor și limitelor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă modificată.

Imposibilitatea trasată de cadrul normativ de a beneficia de ajutor public judiciar atât sub forma scutirii de plata taxei de timbru cât și prin acordarea asistenței gratuite a unui avocat este de natură să limiteze în mod semnificativ accesul liber la justiție.

8.1.2. *Inexistența cadrului legislativ privind asistența judiciară gratuită în materie civilă, sub forma apărării prin avocat, pentru persoanele juridice aflate în dificultate*

În ultimii ani, un număr tot mai mare de societăți comerciale se află în dificultate și odată cu acestea și persoanele fizice au de suferit. Or, în reglementările naționale, societățile comerciale au dreptul la asistență judiciară numai prin reduceri și eșalonări la taxa de timbru. După cum știm, aceste reglementări nu permit, pentru persoanele juridice, alte forme de asistență judiciară, cum ar fi apărarea și asistența gratuită printr-un avocat sau gratuitatea taxelor de timbru.

Reglementările europene lasă statelor posibilitatea de opțiune cu privire formele de asistență judiciară. Totuși, ar trebui să analizăm dacă, în contextul de ansamblu al mecanismului de

acordare a asistenței judiciare de către statul român, principiul efectivității accesului la justiție este funcțional în privința persoanelor juridice, care, aflându-se în dificultate, nu pot beneficia de dreptul la apărare. Aceasta cu atât mai mult cu cât Curtea Constituțională din România a desființat recent dispozițiile privind obligativitatea reprezentării în recurs, de către avocat, atât a persoanei fizice, cât și a persoanei juridice .

8.1.3. Interdicția asigurării asistenței judiciare de către avocatul care a asigurat asistența extrajudiciară – o îngrădire a accesului la justiție

Prevederile art. 36 din OUG 58/2008, preluate de Regulamentul SAJ constituie o reală îngreunare a accesului cetățenilor la justiție. Conform acestor prevederi, avocatul care a acordat asistență extrajudiciară nu poate acorda asistență judiciară aceleiași persoane pentru valorificarea sau apărarea aceluiași drept sau interes. Aceste reglementări constituie o sursă de nemulțumire pentru avocați, dar mai ales pentru justițiabili, care de cele mai multe ori ar dori să rămână cu avocatul care le cunoaște cel mai bine situația.

8.1.4. Inexistența cadrului legislativ pentru a se putea beneficia de ajutor public

S-a subliniat de Congres că este nepotrivită inexistența cadrului legislativ pentru a se beneficia de ajutor public sub forma asistenței prin avocat, inclusiv în faza de consiliere, mediere, conciliere, etc.

8.1.5. Tratatamentul incorect al instituției curatelei judiciare

Deși instituția este încredințată spre administrare prin Noul cod de procedură civilă judecătorului, iar calitatea de "curator judiciar" este legal atribuită avocatului, tratamentul remunerării muncii curatorului judiciar este lipsit de orice reguli sau bune practici, refuzate a fi elaborate sau urmărite de către CSM sau Ministerul Justiției!

Remunerația fixată de judecător nu are nici un criteriu, iar "plăcerea" de a se fixa remunerații de "5 lei"(!) a devenit o practică extrem de nocivă!

Orice efort instituțional al U.N.B.R. s-a lovit de "protecția independenței judecătorului", în numele căreia "curatela judiciară" a devenit o adevărată activitate lipsită de orice cointeresare.

9. Lipsa garanțiilor corespunzătoare în privința asistenței juridice gratuite în cauzele penale

9.1. Inconsecvențe în ceea ce privește asistența juridică din oficiu a persoanelor vătămate, a părților civile sau a părților responsabile civilmente.

Asistența juridică din oficiu a persoanelor vătămate, a părților civile sau a părților responsabile civilmente nu este garantată corespunzător de dispozițiile art. 93 alin. (5) din Codul de procedură penală, care lasă asigurarea acestora la latitudinea organului judiciar, spre deosebire de ipoteza suspectului sau inculpatului a cărei asistență este obligatorie în condiții determinate.

Din păcate, Protocolul încheiat cu Ministerul Justiției în 10.06.2015 nici nu distinge între cele două ipoteze ale asistenței judiciare a persoanelor vătămate sau a părților civile, și nici nu acoperă

perfect ipoteza art. 80 și art.85 din Codul de procedură penală. În acest context, accesul la justiție al numărului mare (respectiv foarte mare) de persoane /părți nu este facilitat, fiind neglijat numai în scopul degrevării organelor judiciare de sarcina exercitării eventualei acțiuni civile și a citării părților. Asigurarea dreptului la apărare al colectivităților de persoane vătămate și părți civile prin desemnarea unui avocat din oficiu care "să le reprezinte interesele" impune reformarea întregii instituții (ansamblul normelor legale, statutare și protocolare care guvernează asistența judiciară a persoanelor vătămate sau a părților civile) prin adoptarea unor norme speciale în toate palierele de reglementare, începând cu legea și terminând cu protocolul și regulamentul asistenței judiciare.

Legea procesuală prevede, din rațiuni distincte și chiar străine de asigurarea dreptului la apărare al părților civile sau persoanelor vătămate, posibilitatea organelor judiciare de a desemna avocați din oficiu care să reprezinte interesele unui "număr mare" (respectiv foarte mare) de persoane/părți care nu au interese contrare în condițiile art. 80 și art. 85 din Codul de procedură penală. Aceste norme au exclusiv menirea de a degreva sarcina organelor judiciare, asigurând "productivitate" prin deblocarea instrumentării acțiunilor colective.

Pe de altă parte, aceste norme imprimă o veritabilă "formă fără fond" dreptului la apărare. În acest sens, însăși terminologia folosită de legiuitor este străină de instituția dreptului la apărare - pentru a le reprezenta interesele - constituind în cel mai bun caz, o adăugire, o grefă în această instituție. Or, asigurarea eficacității dreptului la apărare în lipsa unei reglementări corespunzătoare a regimului acțiunilor colective - în special în contextul remunerării avocaților în condițiile prevăzute în Protocolul încheiat cu Ministerul Justiției la 10.06.2015 - constituie o utopie. În acest sens, atragem atenția asupra împrejurării că onorariul stabilit de dispozițiile art. 5 lit. d) teza a II-a, "10 lei pentru fiecare parte", nu acoperă nici costurile corespondenței cu acestea.

9.2. Omisiunea legiuitorului de a prevedea orice formă de ajutor public extrajudiciar în materie penală

Este semnalată omisiunea legiuitorului de a prevedea orice formă de ajutor public extrajudiciar în materie penală. Astfel, în vreme ce ajutorul public judiciar reglementează în sfera nepenală asistența extrajudiciară, nicio normă procedurală sau din cuprinsul Legii nr. 51/1995 nu prevede asigurarea unei asistențe extrajudiciare în materie penală.

10. Alte deficiențe ale sistemului asistenței juridice gratuite

10.1. Practica neunitară privind asistența juridică prin avocat în legi speciale

Aspecte de practică neunitară se regăsesc în cauzele în care legile speciale reglementează obligativitatea asistenței judiciare prin avocat, cum ar fi cauzele al căror obiect îl reprezintă emiterea ordinelor de protecție sau refugiați, precum și altele. Practica instanțelor este inconstantă, în sensul că există situații în care instanțele solicită barourilor să desemneze avocat

din oficiu, care să asigure reprezentarea/ asistarea părții din dosar, precum și situații în care instanțele de judecată admit și în aceste dosare cereri de acordare a ajutorului public judiciar constând în suportarea onorariului avocațial.

În ceea ce privește solicitările instanței de a desemna avocați din oficiu care să asigure reprezentarea/asistarea părții în cauzele în care legea prevede această obligativitate, în cele mai multe situații nu se stabilește un onorariu convenit avocatului care este/va fi desemnat.

10.2. Asistența judiciară ignoră încă unele domenii de bază juridice și sociale

Se constată că asistența judiciară (gratuită) ignoră încă unele domenii de bază juridice și sociale fără a progresa în reglementarea sa, iar o multitudine de instrumente juridice au fost elaborate fără a garanta drepturile persoanelor în această privință.

10.3. Lipsa unui tratament specific care să includă consiliere preliminară anumitor grupuri vulnerabile.

Aceste grupuri vulnerabile ar putea fi victimele violenței bazate pe gen, asistență la penitenciar, minori, persoane în vârstă, emigranților și a invalizilor.

10.4. Interdicția asigurării asistenței judiciare de către avocatul care a asigurat asistența extrajudiciară – o îngrădire a accesului la justiție

Prevederile art. 36 din OUG 58/2008, preluate de Regulamentul SAJ constituie o reală îngreunare a accesului cetățenilor la justiție. Conform acestor prevederi, avocatul care a acordat asistență extrajudiciară nu poate acorda asistență judiciară aceleiași persoane pentru valorificarea sau apărarea aceluiași drept sau interes. Aceste reglementări constituie o sursă de nemulțumire pentru avocați, dar mai ales pentru justițiabili care de cele mai multe ori ar dori să rămână cu avocatul care le cunoaște cel mai bine situația.

10.5. Lipsa unor garanții adecvate în privința dreptului de interpretare și traducere

Acest drept trebuie să fie garantat nu numai pentru acte de procedură în care beneficiarul trebuie să intervină, dar, de asemenea, pentru ca el/ea să fie în deplină cunoștință a procedurilor și în comunicarea cu avocatul.

Avocații au semnalat ca incident frecvent refuzul instanțelor de a asigura ajutor public judiciar pentru asigurarea unui traducător pentru partea care nu vorbește limba română. În schimb se solicită barourilor desemnarea unui avocat vorbitor de diferite limbi străine, care să-l asiste pe justițiabil. Această situație nu este corectă având în vedere că justițiabilul are dreptul la ajutor public judiciar cu care poate beneficia inclusiv de serviciile publice ale unui traducător.

Prin această practică se încalcă art. 225 Cod procedură civilă, care prevede că atunci când una dintre părți sau dintre persoanele care urmează să fie ascultate nu cunoaște limba română, instanța va folosi un traducător autorizat. Dacă părțile sunt de acord, judecătorul sau grefierul

poate face oficiul de traducător. În situația în care nu poate fi asigurată prezența unui traducător autorizat, se vor aplica prevederile art. 150 alin. (4). Din aceste dispoziții rezultă că în anumite cazuri judecătorul sau grefierul pot face oficiul de traducător, nu avocatul.

11. Propunerile Departamentului de coordonare a asistenței judiciare al U.N.B.R. referitoare la accesul la justiție și asistența judiciară gratuită prin avocat

A se vedea articolul "[Accesul la justiție. Asistența judiciară \(gratuită\) prin avocat](http://uniuneabarourilor.ro/accesul-la-justitie-asistenta-judiciara-gratuita-prin-avocat-2/)", publicat pe site-ul U.N.B.R. la data de 01.11.2016 (<http://uniuneabarourilor.ro/accesul-la-justitie-asistenta-judiciara-gratuita-prin-avocat-2/>)

12. Quantumul redus al onorariilor prevăzute în Protocolului încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției în 2015

Problemele întâlnite în acest sector sunt mai vechi, concentrate în jurul stabilirii cuantumului onorariilor avocațiale cuvenite avocatului pentru activitatea prestată. Există încă situații în care se procedează la aprecieri subiective asupra cuantumului onorariilor, reducându-se în mod discreționar și arbitrar. Sumele stabilite prin Protocol sunt oricum destul de scăzute, diminuarea acestora ducând de multe ori în derizoriu onorariul final cuvenit avocatului.

S-a semnalat foarte frecvent că sumele stabilite cu titlu de onorarii avocațiale pentru asigurarea asistenței juridice sunt de foarte multe ori mici, incapabile să asigure calitatea activității prestate de avocat.

Protocolul privind remunerațiile cuvenite la asistența judiciară ar trebui să fie modificat, în sensul creșterii lor. Se impune o intervenție rapidă asupra reglementărilor existente, care să nu mai permită aprecieri subiective asupra cuantumului onorariilor avocațiale.

S-a apreciat că se impune renegocierea Protocolului încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției referitor la onorariile pentru prestațiile din oficiu ale avocaților privind următoarele:

- majorarea onorariilor din oficiu, cu cel puțin 30% în general, iar în etapa judecătii cu cel puțin 50%;
- imposibilitatea reducerii onorariilor de către instanțele de judecată;
- introducerea unor prevederi pentru situația specifică barourilor pe a căror rază de activitate există penitenciar, cu referire la situația audierilor de către organele de urmărire penală care se deplasează din alte județe;
- includerea în onorariu a cheltuielilor de deplasare ale avocatului la penitenciare, parchete, instanțe din afara razei de acțiune a baroului;
- plata distinctă a avocaților din oficiu în etapa soluționării măsurilor preventive;

Alte propuneri se referă la elaborarea unui Ghid de bune practici privind criteriile de stabilire a onorariilor minimale; scutirea de impozit a onorariilor avocaților din oficiu; anularea măsurii de a se reține de către Barou 1%;

13. Alte forme de asistență juridică pentru persoane defavorizate

În cadrul Congresului, s-a pus problema avocaturii *pro-bono*, precum și a altor furnizori de asistență juridică gratuită pentru cei defavorizați.

S-a propus modificarea/completarea Normei Metodologice nr. 1 a Departamentului de Coordonare a Asistenței Juridice (D.C.A.J.) de acordare cu titlu gratuit a asistenței de specialitate juridică de către decanul baroului, în sensul că fiecare avocat poate decide să presteze o activitate „*pro-bono*”, fără a fi necesar acordul decanului/baroului;

S-a mai învederat că sistemul legislativ este necorelat în mod deliberat cu prevederile Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat în cazul în care prin legi speciale se permite ca și alți furnizori să asigure asistență juridică, mai ales cu argumentul că astfel de situații sunt profitabile celor care sunt defavorizați. S-a ajuns la situația în care se practică o veritabilă „avocatură clandestină” cu încălcarea legii speciale și cu încurajarea resentimentului profesional față de cei care convin cu astfel de entități inclusiv practicarea avocaturii *pro-bono*, cu nesocotirea sau eludarea cadrului legal în vigoare privind acordarea asistenței avocațiale gratuite prin decizia decanului, instituție de tradiție în sistemul legislației române privind profesia de avocat. Un studiu cu privire la această problemă este necesar să fie pus la dispoziția autorităților implicate în activitatea de sistematizare a legislației, inclusiv Consiliului Legislativ.

14. Accesul la justiția Curții Europene a Drepturilor Omului

Corpul profesional al avocaților și-a manifestat îngrijorarea cu privire la accesul la jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului. Lipsa de transparență a mecanismului de filtrare și de stabilire a regimului inadmisibilităților în raport de care se pronunță soluțiile judecătorului unic în raport de nedefinirea clară și imprevizibilitatea în interpretare în Ghidul de admisibilitate și Regulamentul Curții a unor concepte precum „*lipsa vădită de fundament*”, împiedică avocații să își sfătuiască cel mai bine clienții asupra șanselor de admisibilitate a cauzei și să reducă numărul de cereri vădit inadmisibile.

Este afectat în substanța sa dreptul de acces la o procedură imparțială prin raportare la misiunea magistraților detașați de a întocmi rapoartele de admisibilitate, care stau la baza hotărârii judecătorului unic, în condițiile în care aceștia sunt plătiți de statul român care este parte în cadrul procedurii, rezultată din justificarea publică a Ministerului Justiției, însoțită și de CSM în hotărârile de aprobare a detașărilor: „*Datorită preocupărilor autorităților române pentru detașarea juriștilor*

independenți la CEDO, numărul cererilor românești aflate pe rolul Curții a scăzut cu 29%, acest rezultat datorându-se, în mare parte, aportului celor 3 juriști naționali detașați".

Modalitatea de recrutare a grefierilor și raportorilor Curții Europene din rândul magistraților români prin detașarea judecătorilor și procurorilor la Grefa Curții, cu avizul CSM este neconformă cu reglementările interne – art. 125 din Constituție, Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și prin raportare la standardele convenționale de asigurare a unui proces echitabil, ce include și dreptul la un tribunal imparțial inclusiv la nivelul Curții în aplicarea art. 6 din Convenție. Congresul Avocaților din 2017 a lansat un **Apel către autoritățile competente**, care cuprinde o serie de propuneri de acțiune în vederea asigurării unui real acces la justiția Curții Europene a Drepturilor Omului. Acestea sunt:

- identificarea bunelor practici, referitoare la tipuri de măsuri concrete care pot fi adoptate;
- asigurarea finanțării pentru formarea profesională a profesioniștilor din domeniul juridic implicați (judecătorilor, procurorilor și avocaților), precum și pentru activitățile de conștientizare a Convenției și a jurisprudenței Curții pentru a remedia deficiențele în ceea ce privește punerea în aplicare a Convenției, prin care să se abordeze în comun problemele legate de punerea în aplicare a Convenției în România, utilizând potențialul programului de formare pan-europeană pentru drepturile omului pentru profesioniști (Programul HELP) al Consiliului Europei;
- aducerea la îndeplinire a direcțiilor de acțiuni circumscrise Strategiei Guvernamentale în domeniul formării profesionale a magistraților și avocaților cu suportul financiar al statului;
- asigurarea accesului la informația juridică - ca premisă a dreptului de acces la justiție prin traducerea hotărârilor de principiu și / sau elaborarea unor rezumate ale acestor hotărâri în limba română;
- îmbunătățirea căilor interne de recurs, fie prin crearea unor noi căi de atac (inclusiv preventivă, judiciară sau în alt mod), fie prin interpretarea căilor de atac existente sau a dreptului procedural intern, în conformitate cu obligațiile care decurg din articolul 13 din Convenție și pentru a sprijini punerea în aplicare a Convenției la nivel național;
- transparentizarea criteriilor de admisibilitate ale unei cereri, având în vedere forma actuală a formularului plângerii, în concordanță cu art. 6 din Convenție;
- precizarea în Regulamentul Curții și în Ghidul de admisibilitate cu mai multă acuratețe a motivelor de respingere ca inadmisibilă a unei cereri, care să asigure previzibilitatea modului de interpretare în etapa de filtru a condițiilor de admisibilitate;
- motivarea deciziilor de inadmisibilitate în raport de condițiile de admisibilitate prevăzute la art. 34 și 35 din Convenție sau comunicarea referatului/raportului care a stat la baza soluției pronunțate de judecătorul unic, cu indicarea măcar sumară, enumerativă a condițiilor constatate ca neîndeplinite; completarea Regulamentului Curții pe aspectul stabilirii atribuțiilor raportorilor nejudiciari în acest sens, de natură să conducă la remedierea unor deficiențe rezultate din practica formulării plângerilor, la îmbunătățirea practicii avocațiale specifice cererilor adresate

Curtii în concordanță cu criteriile de apreciere aplicate de Curte și a asigurarea nivelului de transparență obligatoriu în cadrul unei astfel de proceduri;

- reformarea sistemului de recrutare a grefierilor și raportorilor într-o modalitate care să excludă conflictele de interese rezultate din acceptarea magistraților români la Grefa Curții și asigurarea astfel a dreptului la imparțialitatea procedurii în fața Curții;

- reforma sistemului Convenției să permită asigurarea efectivă a dreptului de acces la jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului, iar justițiabilul să aibă "o oportunitate clară, practică de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale".

15. Accesul la informația juridică ca garanție a accesului la justiție

S-a pus în evidență obligativitatea Statului de a asigura un *acces liber, neîngrădit (gratuit) și efectiv* la informația juridică (legislație și jurisprudență), ca o condiție a accesului la justiție.

15.1. Accesul la acte normative

În ceea ce privește **accesul la acte normative**, s-a arătat că aceste informații nu se pot accesa în mod eficient din Monitorul Oficial întrucât nu permite nici actualizarea textului actelor normative cu modificările intervenite ulterior, nici căutarea eficientă a unor acte normative.

Sistemul susținut din fonduri publice – legislatie.just.ro are carențe sub aspectul căutării după conținutul actului normativ și al legăturii între textul actului normativ și jurisprudența relevantă.

Sistemele private care se accesează cu parolă sunt de preferat, însă costurile sunt prohibitive.

15.2. Accesul la jurisprudență

Sistemele de stocare a jurisprudenței nu permit, la acest moment, o căutare eficientă a hotărârilor judecătorești. Problema este că în sistemul ECRIS și în sistemul Portalului Instanțelor de Judecată, fiecare instanță, respectiv personalul greii fiecărei instanțe, clasifică în mod diferit obiectul cauzelor. Nu există un nomenclator comun, care să fie folosit pentru a clasifica jurisprudența după criterii unitare.

Propuneri: s-a evidențiat necesitatea creării unor criterii universale de clasificare (și căutare) a jurisprudenței, cum este identificatorul european de jurisprudență, așa-numitul Cod ECLI, care este un număr de identificare informatică pentru hotărârea respectivă. Avantajele unui astfel de sistem constau în faptul că ajută la crearea unei legături între jurisprudență și textul actelor normative.

O altă problemă care trebuie abordată cu privire la accesul la jurisprudență este problema anonimizării excesive a hotărârilor judecătorești. Există o decizie a CSM, numărul 308/2009, care, statuând asupra nevoii de anonimizare a hotărârilor care se publică în astfel de sisteme a arătat că numele și prenumele magistraților care participă nu trebuie înlăturate din aceste hotărâri,

întrucât se subminează scopul de transparentizare a actului de justiție. Există riscul de introducere a unor hotărâri false, fără date de identificare.

15.3. Accesul avocaților la dosarul electronic al cauzei

În legătură cu informațiile din bazele de date, există două sisteme majore: primul sistem fiind sistemul ECRIS, care era sistemul de bază, și apoi unele curți de apel (Cluj, Oradea și Timișoara) – au deschis sisteme de accesare online a conținutului dosarului, care sunt foarte binevenite. Sunt însă probleme cu criptarea informațiilor, ceea ce înseamnă că terțe persoane pot accesa aceste date de pe site-ul respectiv, interpunându-se în comunicarea dintre justițiabil și serverul site-ului.

S-a propus ca Sistemul ECRIS să conțină, într-un câmp separat, numele avocatului care reprezintă clientul în cauză. Astfel datele avocatului sunt înregistrate într-un fel care ar permite comunicarea chiar accelerată cu avocatul și, pe de altă parte, fiindcă astfel s-ar putea crea o legătură între sistemul ECRIS și tabloul avocaților, astfel încât s-ar detecta mai ușor cazurile de exercitare fără drept a profesiei de avocat.

Accesul la astfel de sisteme, care dezvăluie conținutul dosarului, ar trebui regândit, în principal pe liniile modalității de accesare prin avocați. Ar trebui să se permită numai avocaților, în condiții de confidențialitate, să acceseze aceste site-uri, dacă accesul nu este făcut personal de către justițiabil.

În anul 2011 s-a permis accesul în sistemul ECRIS pentru avocați, dar încă nu s-a materializat. Ar fi nevoie de acest acces în special întrucât accesarea dosarelor pe modalitatea "manuală" este o procedură anevoioasă, durează, costă, dacă e vorba de deplasarea la o instanță cu sediul în altă localitate.

Sistemele informatice pentru accesarea dosarului nu satisfac în totalitate cerințele pentru protecția datelor personale. De exemplu, Portalul Instanțelor de Judecată abia satisface criteriile, respectiv nici nu le satisface în privința listării numelui justițiabililor. Trebuie avute în vedere criteriile mult mai restrictive de protecție a datelor, prevăzute în Regulamentul UE nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE. Acest Regulament urmează să-și producă efectele de la 25 mai 2018 și există riscul interzicerii listării cauzelor după numele justițiabililor.

Această formă de lipsire de acces a justițiabilului la aceste date, care sunt foarte utile pentru gestionarea dosarului, poate fi completată doar dacă există o categorie profesională care poate să acceseze aceste date în condiții de siguranță a datelor cu caracter personal. Avocații fiind ținuti să respecte secretul profesional, inclusiv prin art. 11 din legea de organizare a profesiei, sunt categoria perfectă care să poată oferi acces informatic la dosar dacă s-ar ivi o astfel de situație.

15.4. Accesul avocaților la baze de date specializate

Sunt o serie de baze de date specializate la care avocații nu au acces, deși accesul s-a acordat altor profesii juridice. Acestea sunt sistemul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, care poate fi accesat de notarii publici sub două portaluri cu obiecte diferite. Există odată sistemul RGI On-line, care permite efectuarea anumitor operațiuni direct în sistemul bazelor de date al cărților funciare, care facilitează plățile pentru extrasele de carte funciară etc.; și există sistemul E-terra, care conține date pe baza cărora un imobil poate fi identificat, respectiv date în legătură cu intabularea imobilului respectiv, care, de asemenea, sunt accesibile notarilor publici. Ar exista un interes pentru profesia de avocat să acceseze și registrele notariale, în special registrele în care se înregistrează procurile speciale, respectiv în care se înregistrează procedurile succesorale. În cazul procurilor speciale avocatul trebuie să identifice clientul, trebuie să știe cine este clientul adevărat – aceasta este o obligație și de prevenire a spălării banilor; și, pe de altă parte, accesul la acest sistem pentru U.N.B.R. ar ajuta în lupta împotriva avocaturii clandestine, sistemul arătând fiecare persoană de câte mandate a beneficiat. Dacă există persoane care, pe bază de mandat autentic exercită (fraudulos) profesia de avocat, prin acest sistem, aceste persoane pot fi depistate în minute.

Accesul la registrul procedurilor notariale ar fi binevenit pentru pregătirea înaintării cererilor de chemare în judecată, pentru evitarea problemelor de la art. 200.

S-a făcut propunerea ca U.N.B.R. să se transforme inclusiv într-un operator care furnizează certificate digitale calificate, așa-numitele semnături electronice, avocaților. Utilizarea acestor semnături electronice ar fi benefică pentru o altă soluție, care ar ajuta, pe de o parte, la degrevarea instanței și, pe de altă parte, la accelerarea administrării justiției, respectiv crearea unei proceduri electronice accelerate de judecată, unde actele se depun de către avocați – evident, procedura ar fi, cel puțin în prima fază, accesibilă numai avocaților care au cunoștințele de specialitate și care au semnătura electronică. Existența acestor certificate digitale ar fi necesară pentru ca registrul electronic al actelor atestate să se poată crea și să se poată crea într-o anumită formă, respectiv să conțină actele atestate ca un registru de publicitate.

15.5. Accesul la informații generale necesare pentru inițierea unei acțiuni în justiție

Există probleme mari în ceea ce privește luarea unor măsuri adecvate pentru informarea publicului referitor la amplasarea și competențele instanțelor, precum și asupra modului de inițiere a unei acțiuni în instanță sau de apărare în cadrul unei astfel de acțiuni, așa cum prevede **Recomandarea nr. 7 din 1981 privind mijloacele de facilitare a accesului la justiție** (adoptată de Comitetul Miniștrilor în 14 mai 1981, la a 68-a reuniune a delegaților miniștrilor).

După apariția Codurilor civil și de procedură civilă nu s-au luat măsurile adecvate pentru informarea publicului referitor la sancțiunile posibile în lipsa unei conduite prescrise de cod precum și incidența termenelor de decădere cu repercusiuni grave asupra drepturilor procesuale.

Este inacceptabil să se pornească de la prezumția cunoașterii legii de către persoane cu o capacitate redusă de percepție, înțelegere și informare, astfel încât sunt necesare acțiuni de informare a publicului pentru a nu periclita accesul la justiție. Procesul civil ar trebui să se desfășoare după reguli simple, pe înțelesul publicului.

S-a propus realizarea unei colaborări între Ministerul Justiției și U.N.B.R. pentru înființarea unui serviciu de informare a cetățeanului, servicii care să fie prestate de avocați, având în vedere că instanțele nu pot acorda consultanță justițiabililor.

15.6. Dreptul la informare în cadrul procedurilor penale

Directiva 2012/13/UE privind dreptul la informare în cadrul procedurilor penale stabilește că statele membre trebuie să informeze persoanele suspectate sau acuzate cu privire la drepturile pe care acestea le au, inclusiv dreptul de a fi asistat de un avocat și dreptul de a păstra tăcerea. În temeiul acestei directive, suspectilor și persoanelor acuzate care sunt arestate trebuie să li se furnizeze o "Notă scrisă privind drepturile" ce conține informații cu privire la alte drepturi suplimentare, inclusiv dreptul de a avea acces la documente referitoare la propria cauză, aflate în posesia autorităților competente – cum ar fi probe – precum și dreptul de acces la asistență medicală de urgență. Directiva face parte din "foaia de parcurs" a UE pentru consolidarea drepturilor procedurale ale persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale.

La data de 12 mai 2017, pe site-ul UNBR a fost publicat documentul intitulat [scrisoare cu privire la drepturi](#) care are rol de informare scrisă ce ar trebui înmănată suspectilor, inculpaților sau persoanelor în cadrul procedurilor penale ori persoanelor căutate în baza unui mandat european de arestare, cu privire la drepturile acestora. Scrisoarea a fost elaborată de Uniunea Națională a Barourilor din România prin Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare.

*

Raportul a fost întocmit de Președintele UNBR av. dr. Gheorghe Florea pe baza înregistrărilor lucrărilor Congresului. Dezbătut și avizat de Comisia Permanentă.

Bibliografie:

Revista "[Avocatul 2017](#)," și materialele de lucru ale Congresului avocaților 2017 care pot fi accesate la adresa www.unbr.ro

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

- centralizator raspunsuri instante 2015 si 2016 -

Nr. Crt.	INSTANTA	Întrebarea 1				Întrebarea 2				Întrebarea 3		Întrebarea 4	
		2015		2016		2015		2016		2015 Val. Lei	2016 Val. lei	2015	2016
				admise	respinse	admise	respinse	admise	respinse				
1	Curtea de Apel ALBA IULIA	135	459	96	39	299	160			39.574,50	44.676,94	10	10
2	Tribunalul ALBA	82	104	54	28	71	33			0,00	1.755,00	86	70
3	Judecătoria AIUD	111	94	46	65	50	44			600,00	0,00	17	15
4	Judecătoria ALBA IULIA	176	122	115	61	95	27			350,00	415,00	275	167
5	Judecătoria BLAJ	32	33	30	2	29	4			0,00	0,00	60	61
6	Judecătoria CÂMPENI	46	91	33	13	64	27			0,00	0,00	127	207
7	Judecătoria SEBES	46	53	29	17	38	15			600,00	300,00	101	98
8	Tribunalul HUNEDOARA	104	107	93	11	82	25			19.604,00	18.801,00	1.511	1.093
9	Judecătoria BRAD	42	62	36	6	55	7			26.660,00	20.790,00	0	0
10	Judecătoria DEVA	149	143	109	40	110	33			11.547,00	20.550,00	0	0
11	Judecătoria HATĖG	62	75	59	3	60	15			5.500,00	13.690,00	0	0
12	Judecătoria HUNEDOARA	213	214	191	22	169	45			59.388,50	34.390,50	0	0
13	Judecătoria ORAȘTIE	11	11	11	0	10	1			0,00	260,00	0	0
14	Judecătoria PETROȘANI	161	112	117	44	84	28			19.271,00	25.485,00	0	0
15	Tribunalul SIBIU + instanțe arondate	46	26	46	0	26	0			8.250,00	3.565,00	0	0
16	Curtea de Apel BACĂU	15	14	4	11	4	10						
17	Tribunalul BACĂU + instanțe arondate	1.129	898	737	392	618	280			69.786,00	105.272,00	1.238	1.355
18	Tribunalul NEAMȚ	17	10	7	10	6	4			2.390,00	2.280,00	52	42
19	Judecătoria BICAZ	6	2	6	0	2	0			1.257,50	400,00	0	0
20	Judecătoria PIATRA-NEAMȚ	6	2	6	0	2	0			1.257,50	400,00	0	0
21	Judecătoria ROMAN	1	3	1	0	2	1			200,00	1.800,00	197	290
22	Judecătoria TÂRGU NEAMȚ	1	2	1	0	2	0			0,00	540,00	144	198
23	Curtea de Apel BRAȘOV	67	40	42	24	27	13			3.619,00	3.700,00	0	0
24	Tribunalul BRAȘOV + instanțe arondate	132	138	88	44	96	42			1.133.721,00	1.334.308,00	259	148
25	Tribunalul COVASNA + instanțe arondate	141	105	107	34	83	22			9.260,00	5.063,00	212	212
26	Curtea de Apel BUCUREȘTI	0	0	0	0	0	0			1.869.329,00	2.527.389,00	0	0

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;

Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

- centralizator raspunsuri instante 2015 si 2016 -

Nr. Crt.	INSTANTA	Întrebarea 1				Întrebarea 2				Întrebarea 3			Întrebarea 4	
		2015	2016	2015		2016	admise	respinse	admise	respinse	2015 Val. Lei	2016 Val. lei	2015	2016
27	Tribunalul BUCUREȘTI + instanțe arondate	3.454	4.003	1.580	1.688	1.647	2.062				1.045.170,00	1.364.149,00	11.178	10.041
28	Tribunalul CĂLĂRAȘI	46	36	23	23	19	17				94.030,80	23.248,39	27	50
29	Judecătoria CĂLĂRAȘI	44	82	38	6	70	12				81.232,00	79.290,51	126	201
30	Judecătoria LEHLIU-GARA	25	36	18	7	29	7				14.455,50	38.860,47	42	59
31	Judecătoria OLTENIȚA	1	13	1	0	7	6				500,00	3.290,00	95	119
32	Tribunalul IALOMIȚA	55	55	41	14	30	23				19.110,00	21.138,00	0	58
33	Judecătoria FETEȘTI	88	63	59	29	52	11				0,00	0,00	0	278
34	Judecătoria SLOBOZIA	106	118	59	45	76	41				0,00	0,00	0	721
35	Judecătoria URZICENI	52	29	28	24	21	8				0,00	0,00	0	306
36	Tribunalul GIURGIU + instanțe arondate	435	393	251	184	227	166				318.752,33	464.258,39	651	735
37	Tribunalul ILFOV	253	327	93	160	116	208				505.864,00	653.891,54	142	185
38	Judecătoria BUFTEA	209	607	56	153	467	140				0,00	0,00	713	812
39	Judecătoria CORNETU	244	273	132	112	157	116				0,00	0,00	0	0
40	Tribunalul TELEORMAN	54	50	45	9	45	5				3.250,00	5.700,00	41	45
41	Judecătoria ROȘIORI DE VEDE	72	114	48	24	87	27				5.707,00	31.776,90	0	0
42	Judecătoria TURNU MĂGURELE	45	44	42	3	36	8				6.925,00	18.673,67	31	44
43	Judecătoria VIDELE	32	40	16	16	27	13				30.100,45	59.578,59	79	87
44	Judecătoria ZIMNICEA	55	38	49	6	29	9				89.474,72	45.537,52	89	77
45	Judecătoria ALEXANDRIA	72	102	55	17	82	20				1.490,00	7.200,00	69	138
46	Tribunalul CLUJ	115	119	72	43	75	44				224.805,86	175.739,23	102	77
47	Judecătoria CLUJ-NAPOCA	471	391	215	256	208	183				649.266,46	535.530,38	1.300	1.728
48	Judecătoria DEJ	84	44	46	38	28	16				63.094,15	33.359,45	64	58
49	Judecătoria GHERLA	40	55	29	11	29	26				39.897,95	26.042,30	167	167
50	Judecătoria HUEDIN	26	31	18	8	23	8				35.318,20	49.357,92	82	95
51	Judecătoria TURDA	133	115	66	67	52	63				84.082,13	393.593,00	100	158
52	Tribunalul MARAMUREȘ	96	111	73	23	74	37				133.584,91	226.026,91	0	
53	Judecătoria BAIA MARE	112	179	92	20	142	37				11.538.468,00	165.043,98	0	

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;

Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

- centralizator raspunsuri instante 2015 si 2016 -

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;														
Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;														
Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;														
Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.														
Nr. Crt.	INSTANTA	Întrebarea 1		Întrebarea 2				Întrebarea 3			Întrebarea 4			
		2015	2016	2015		2016	2015 Val. Lei	2016 Val. lei	2015	2016				
				admise	respinse						admise	respinse		
54	Judecătoria DRAGOMIREȘTI	16	13	9	7	7	6	10.921,62	9.753,50	0				
55	Judecătoria SIGHETU MARMAȚIEI	64	36	36	28	24	12	33.521,20	22.777,09	0				
56	Judecătoria TÂRGU LAPUȘ	24	11	18	6	7	4	36.969,29	10.477,35	0				
57	Judecătoria VIȘEU DE SUS	32	38	25	7	27	11	60.230,88	55.439,14	0				
58	Tribunalul SĂLAU + instanțe arondate	152	137	133	19	98	39	0,00	660,00	424	373			
59	Curtea de Apel CONSTANȚA	24	14	10	14	7	7	3.350,00	1.250,00	6				
60	Tribunalul CONSTANȚA	161	228	100	61	100	128	105.057,05	333.964,82					
61	Judecătoria CONSTANȚA	798	750	340	458	355	395	917.123,35	813.536,85	1.135	1.191			
62	Judecătoria MANGALIA	154	87	106	45	48	39	1.295.964,57	65.159,28	106	126			
63	Judecătoria MEDGIDIA	161	228	100	61	100	128	11.072,00	56.941,32	459	510			
64	Judecătoria HÂRȘOVA	18	11	11	7	5	6	17.760,37	6.233,00	27	27			
65	Tribunalul TULCEA	18	32	12	6	24	8	0,00	0,00	34	48			
66	Curtea de Apel CRAIOVA	63	111	31	31	60	47	62.875,10	165.801,55	11	11			
67	Tribunalul DOLJ	247	286	185	62	148	138	2.650,00	825,00	352	2			
68	Judecătoria BĂILEȘTI	53	84	40	13	51	33	0,00	0,00	293	1			
69	Judecătoria CALAFAT	19	12	14	5	9	3	0,00	0,00	55	0			
70	Judecătoria CRAIOVA	591	593	310	281	334	259	1.625,00	1.110,75	2.200	2			
71	Judecătoria FILIAȘI	37	35	33	4	24	11	0,00	208,31	120	0			
72	Judecătoria SEGARCEA	27	33	22	5	23	10	0,00	543,00	152	0			
73	Tribunalul MEHEDINȚI	99	90	70	25	72	18	93.442,21	51.001,02	194	126			
74	Judecătoria BAIA DE ARAMĂ	41	44	32	9	32	12	29.665,00	31.447,00	83	48			
75	Judecătoria DROBETA-TURNU SEVERIN	177	200	120	55	129	70	19.255,23	167.461,95	26	24			
76	Judecătoria ORȘOVA	20	17	13	7	11	6	7.319,47	11.782,29	67	48			
77	Judecătoria STREHAIA	82	114	68	14	93	21	105.076,92	96.707,67	106	146			
78	Judecătoria VÂNJU MARE	35	58	27	8	40	18	33.224,60	37.618,00	212	232			
79	Tribunalul OLT	84	151	38	46	41	110	388.365,00	423.620,00	96	79			

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;

Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

- centralizator raspunsuri instante 2015 si 2016 -

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;														
Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;														
Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;														
Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.														
Nr. Crt.	INSTANTA	Întrebarea 1		Întrebarea 2				Întrebarea 3			Întrebarea 4			
		2015	2016	2015		2016	2015 Val. Lei	2016 Val. lei	2015	2016				
				admise	respinse						admise	respinse		
80	Curtea de Apel GALAȚI	2.527	2.271	1.711	816	1.563	708	134.077,80	4.307	3.340				
81	Tribunalul GALAȚI + instanțe arondate	1.485	1.244	998	487	925	319	88.532,70	2.389	1.987				
82	Tribunalul VRANCEA + instanțe arondate	318	373	254	64	272	101	8.700,00	593	684				
83	Curtea de Apel IAȘI	101	52	68	21	35	12	205.586,63	11	11				
84	Tribunalul Iasi	382	335	253	129	225	110	306.667,00	227	129				
85	Judecătoria Pascani	132	172	86	46	100	72	0,00	342	214				
86	Judecătoria Harlau	81	101	73	8	98	3	0,00	50	49				
87	Judecătoria Iasi	1.353	1.204	739	614	644	560	44.223,16	1.266	1.645				
88	Judecătoria Raducaneni	59	68	49	10	64	4	17.153,00	50	49				
89	Tribunalul VASLUI	76	101	49	27	70	31	27.910,00	67	32				
90	Judecătoria BÂRLAD	147	135	113	34	108	27	0,00	198	255				
91	Judecătoria HUȘI	83	100	62	21	72	28	0,00	49	82				
92	Judecătoria VASLUI	266	208	166	100	141	67	0,00	434	344				
93	Curtea de Apel ORADEA	3	3	1	2	3	0	2.990,00	0	0				
94	Tribunalul BIHOR + instanțe arondate	331	388	174	107	241	98	563.481,33	193	87				
95	Tribunalul SATU MARE	68	68	51	17	47	21	222.998,98	100	79				
96	Judecătoria CAREI	37	36	29	8	36	0	26.707,00	19	17				
97	Judecătoria NEGREȘTI-OAȘ	54	49	34	20	28	21	45.945,17	89	72				
98	Judecătoria SATU MARE	163	133	83	80	86	47	171.248,09	457	430				
99	Curtea de Apel PITEȘTI	33	28	24	9	17	11	4.150,00	4	8				
100	Tribunalul ARGEȘ	585	728	293	292	331	397	7.990,00	1.909	2.938				
101	Judecătoria CÂMPULUNG	84	71	44	40	40	31	74.051,84	75	93				
102	Judecătoria COSTEȘTI	2	3	0	2	1	2	140,00	144	145				
103	Judecătoria CURTEA DE ARGEȘ	3	10	3	0	5	5	1.265,00	20	123				
104	Judecătoria PITEȘTI	345	398	179	165	204	193	15.883,00	0	0				
105	Judecătoria TOPOLOVENI	75	102	61	14	82	20	117.566,25	63	86				

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordare de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordare de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;

Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

- centralizator raspunsuri instante 2015 si 2016 -

Nr. Crt.	INSTANTA	Întrebarea 1		Întrebarea 2				Întrebarea 3		Întrebarea 4	
		2015	2016	2015		2016	2015	2016	2015	2016	
				admise	respinse	admise	respinse	Val. Lei	Val. lei		
106	Tribunalul VÂLCEA	108	116	74	34	87	29	4.250,00	4.450,00	98	117
107	Judecătoria BĂLCEȘTI	20	27	14	6	14	13	2.200,00	2.300,00	112	132
108	Judecătoria BREZOI	20	20	14	6	14	6	20.271,45	21.000,00	16	16
109	Judecătoria DRĂGĂȘANI	80	96	66	14	54	39	0,00	0,00	0	0
110	Judecătoria HOREZU	40	50	34	6	40	10	2.140,00	2.555,00	85	80
111	Judecătoria RÂMNICU VALCEA	314	192	207	107	103	89	0,00	0,00	181	129
112	Tribunalul Specializat Argeș	10	9	10	0	6	3	30.235,00	400,00	7	9
113	Curtea de Apel PLOIEȘTI	66	114	24	42	52	62	1.400,00	390,00	10	6
114	Tribunalul BUZĂU	84	107	84	0	104	3	101.725,00	140.555,00	31	15
115	Judecătoria BUZĂU	265	305	162	103	213	92	0,00	0,00	453	466
116	Judecătoria PĂTÂRLAGELE	62	55	51	11	43	12	0,00	0,00	39	22
117	Judecătoria POGOANELE	68	69	59	9	62	7	0,00	0,00	112	129
118	Judecătoria RÂMNICU SARAT	31	46	21	10	33	13	0,00	0,00	79	26
119	Tribunalul PRAHOVA	105	151	32	73	55	96	35.307,36	32.906,50	56	86
120	Judecătoria CÂMPINA	155	148	133	22	120	28	0,00	0,00	102	82
121	Judecătoria MIZIL	45	27	20	25	6	20	0,00	0,00	106	127
122	Judecătoria PLOIEȘTI	55	160	55	0	160	0	0,00	0,00	314	724
123	Judecătoria SINAIA	52	49	33	19	20	25	0,00	0,00	61	57
124	Judecătoria VĂLENII DE MUNTE	94	61	44	50	17	44	0,00	0,00	164	150
125	Tribunalul DÂMBOVIȚA	232	133	158	74	61	72	64.622,00	41.050,00	85	77
126	Judecătoria GĂEȘTI	58	53	43	15	30	23	0,00	0,00	143	133
127	Judecătoria MORENI	26	50	15	9	23	23	0,00	0,00	56	66
128	Judecătoria PUCIOASA	33	22	9	24	12	10	0,00	0,00	179	86
129	Judecătoria RĂCARI	55	64	28	26	41	23	0,00	0,00	119	102
130	Judecătoria TÂRGOVIȘTE	168	169	99	69	108	61	0,00	0,00	621	529
131	Curtea de Apel SUCEAVA	40	34	31	9	23	10	1.000,00	10.195,00	8	17
132	Tribunalul BOTOȘANI	178	204	121	57	162	42	118.905,00	176.308,95	68	114

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;

Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

- centralizator raspunsuri instante 2015 si 2016 -

Nr. Crt.	INSTANTA	Întrebarea 1				Întrebarea 2				Întrebarea 3			Întrebarea 4	
		2015	2016	2015		2016	admise	respinse	admise	respinse	2015 Val. Lei	2016 Val. lei	2015	2016
				admise	respinse									
133	Judecătoria BOTOȘANI	502	470	350	152	358	112				0,00	0,00	470	474
134	Judecătoria Darabani	66	90	60	6	75	14				0,00	0,00	31	74
135	Judecătoria DOROHOI	153	147	121	32	109	38				0,00	0,00	165	126
136	Judecătoria SĂVENI	97	127	76	21	93	34				0,00	0,00	103	104
137	Tribunalul SUCEAVA	223	211	122	98	119	88				213.907,50	178.755,64	397	263
138	Judecătoria CÂMPULUNG MOLDOVENESC	134	136	87	40	84	45				0,00	0,00	185	136
139	Judecătoria FĂLTICENI	141	121	83	58	88	33				0,00	0,00	295	198
140	Judecătoria GURA HUMORULUI	74	80	37	37	45	35				0,00	0,00	268	218
141	Judecătoria RĂDĂUȚI	176	177	63	113	60	117				0,00	0,00	46	31
142	Judecătoria SUCEAVA	279	266	169	104	138	123				0,00	0,00	858	636
143	Judecătoria VATRA DORNEI	72	75	51	19	51	23				0,00	0,00	75	94
144	Curtea de Apel TÂRGU MUREȘ	30	39	16	14	19	11				0,00	46.597,08	4	4
145	Tribunalul HARGHITA + instanțe arondate	172	136	131	41	98	38				150.079,00	71.605,76	325	337
146	Tribunalul MUREȘ	10	4	3	7	1	2				3.719,00	135,60	53	32
147	Curtea de Apel TIMIȘOARA	8	19	5	3	10	9				200,00	3.570,00	8	17
148	Tribunalul ARAD	119	142	100	19	113	29				480.523,05	301.966,60	253	214
149	Judecătoria CHIȘINEU CRIȘ	24	41	15	9	14	27				753.522,29	47.939,90	73	77
150	Judecătoria GURA HONT	26	23	12	14	12	11				33.443,04	78.923,70	95	79
151	Judecătoria INEU	62	45	51	11	34	11				45.345,31	37.881,18	164	91
152	Judecătoria LIPOVA	39	41	4	35	29	12				31.661,41	56.016,51	193	150
153	Judecătoria ARAD	376	395	254	122	287	108				941.841,33	895.153,77	1.250	756
154	Tribunalul CARAȘ SEVERIN	12	54	9	3	43	11				290.079,00	355.132,00	76	72
155	Judecătoria CARANSEBES	82	82	33	49	36	45				0,00	0,00	327	271
156	Judecătoria MOLDOVA-NOUĂ	61	14	33	28	10	3				0,00	0,00	45	39
157	Judecătoria ORAVIȚA	26	16	8	18	5	10				0,00	0,00	130	128
158	Judecătoria REȘITA	57	82	37	20	61	21				0,00	0,00	164	98
159	Tribunalul TIMIȘ + instanțe arondate	805	806	472	333	472	334				1.625.077,00	1.625.077,00	2.074	2.074

Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioadă;

Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;

Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecată în 2015 și 2016.

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

- centralizator raspunsuri instante 2015 si 2016 -

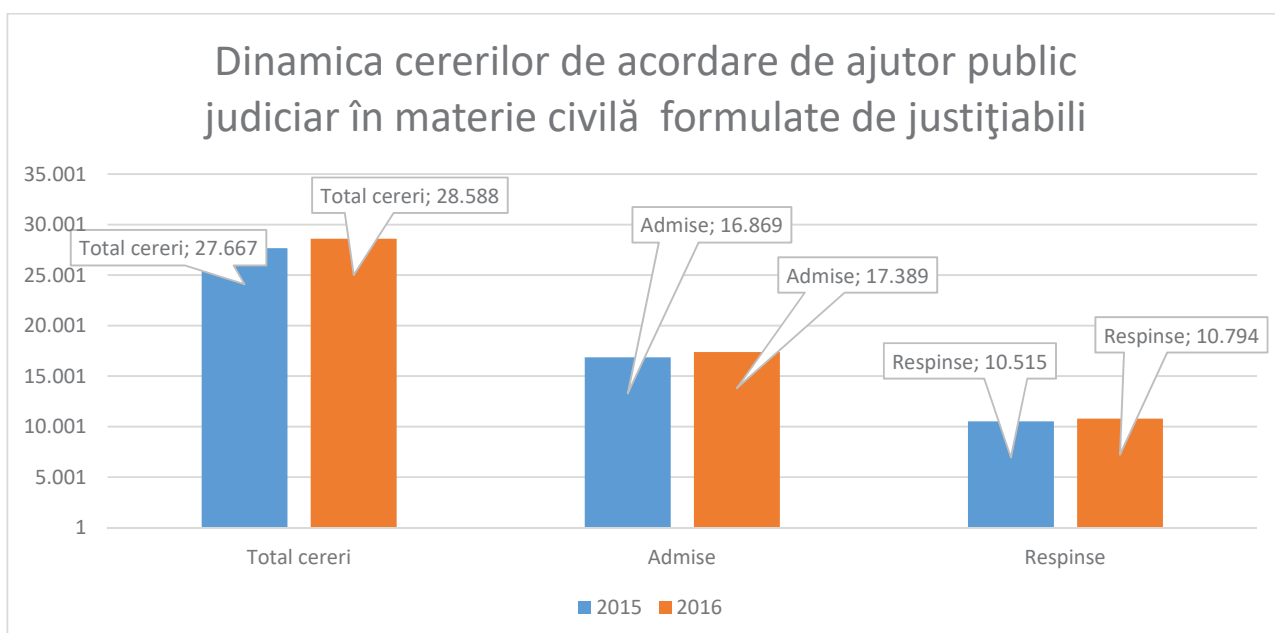
Întrebarea nr. 1: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în 2015 și în 2016;													
Întrebarea nr. 2: numărul cererilor de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă admise/respinse, în aceeași perioade;													
Întrebarea nr. 3: valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă în 2015 și în 2016;													
Întrebarea nr. 4: numărul cererilor de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării cererilor de chemare în judecata în 2015 și 2016.													
Nr. Crt.	INSTANTA	Întrebarea 1				Întrebarea 2				Întrebarea 3		Întrebarea 4	
		2015	2016	2016		2015		2016		2015	2016	2015	2016
				admise	respinse	admise	respinse	Val. Lei	Val. lei				
160	ICCJ	37	36	17	20	16	19	700	650	88	114		
	TOTAL	27.667	28.588	16.869	10.515	17.389	10.794	28.536.123,40	17.487.659,48	50.033	46.388		
	Procente		3,33			3,08	2,65		-38,72		-7,29		

Anexa nr. 2 la Raportul privind problematica abordată la Congresul Avocaților 2017

Studiu privind accesul la justiție și acordarea asistenței juridice prin avocat

Total respondenți: 209,
<i>din care:</i>
- Curți de Apel: 14
- Tribunale: 40
- Judecătoria: 154
- ICCJ: 1

❖ Cereri de acordare ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili

Număr cereri de acordarea de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili:

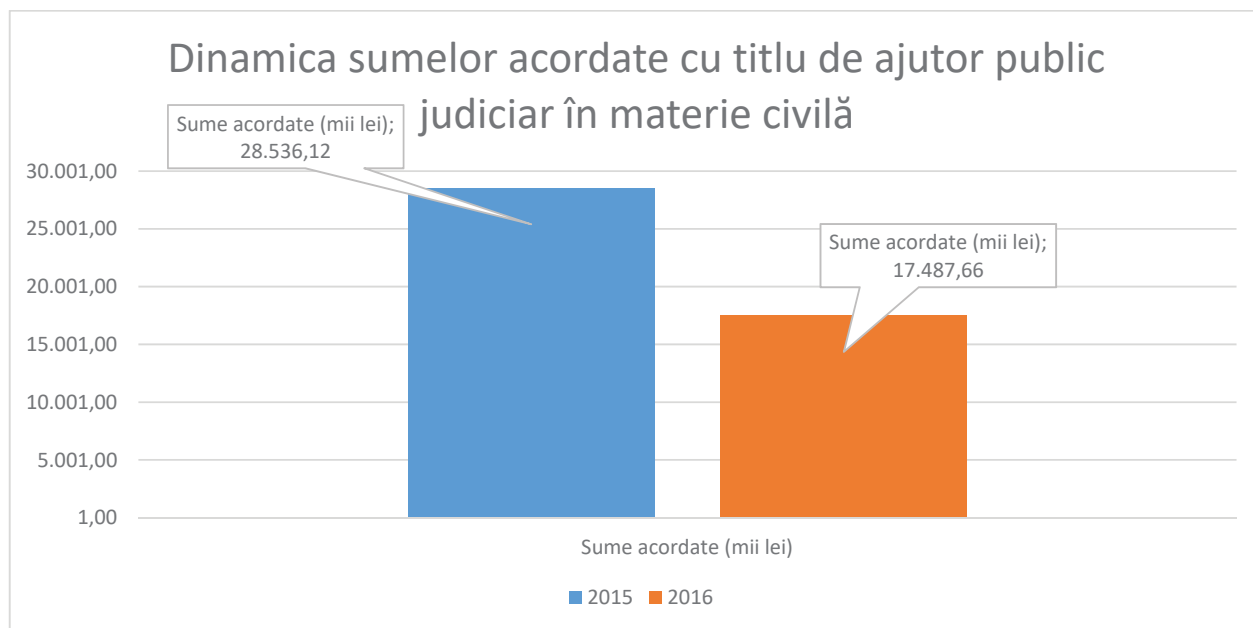
- Anul 2015: 27.667, din care admise: 16.869; respinse: 10.515;
- Anul 2016: 28.588, din care admise: 17.389; respinse: 10.794

Analiza datelor

Se observă o ușoară creștere a numărul cererilor de acordare de ajutor public judiciar în materie civilă formulate de justițiabili în anul 2016 față de 2015, cu aproximativ: 3,33%, ceea ce arată interesul crescut al justițiabililor de a solicita acordare de ajutor public judiciar.

Informațiile colectate reflectă un trend ascendent al interesului justițiabililor pentru ajutorul public judiciar în materie civilă.

❖ Valoarea sumelor efectiv acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă

Sume acordate de instanțele judecătorești cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă:

- Anul 2015: 28.536.123,40;

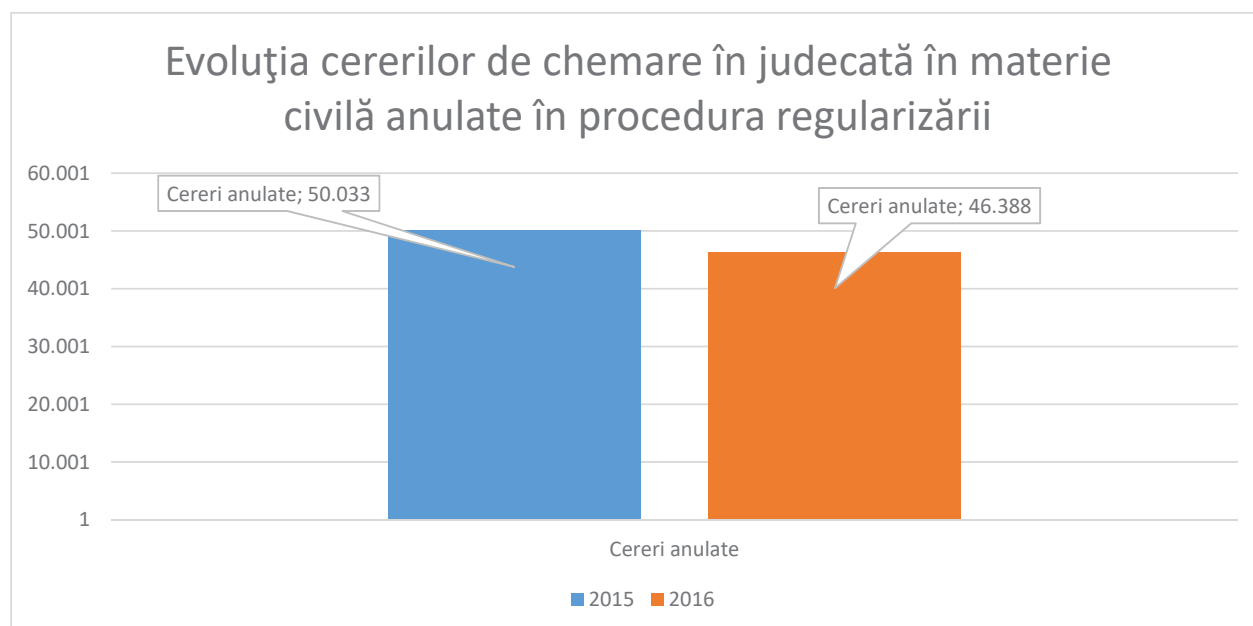
- Anul 2016: 17.487.659,48 ↓

Analiza datelor

Sumele acordate cu titlu de ajutor public judiciar în materie civilă au înregistrat o scădere de aproximativ 38,72%.

Informațiile colectate reflectă un trend negativ al plăților efectuate cu titlu de ajutor public judiciar.

❖ Cereri de chemare în judecată în materie civilă care au fost anulate în procedura regularizării

Cereri de chemare în judecată în materie civilă anulate în procedura regularizării:

- Anul 2015: 50.033;

- Anul 2016: 46.388

Analiza datelor

Numărul cererilor de chemare în judecată, în materie civilă, anulate în procedura regularizării a scăzut cu aproximativ 7,29%.

Informațiile colectate reflectă un trend pozitiv, prin prisma faptului că numărul cererilor anulate în procedura regularizării a scăzut, ceea ce arată creșterea acurateții redactării cererilor de chemare în judecată, prin raportare la îndeplinirea cerințelor legale de conținut.

CHESTIONAR PRIVIND ACCESUL LA JUSTIȚIE - Avocați Hotărârea Consiliului U.N.B.R. privind organizarea Congresului avocaților din 23-25 martie 2017 cu tema "Avocatul și accesul la justiție"

Întrebările marcate cu [*] au fost obligatorii.

Întrebări la care pot răspunde consiliile barourilor, dar ar fi recomandabil ca la aceste întrebări să poată răspunde prin "chestionar" avocații-membri ai barourilor, urmând ca analiza răspunsurilor să constituie un capitol al raportului întocmit pentru congres de fiecare barou

1 * Au existat situații în care justițiabilii au renunțat la promovarea proceselor după ce le-ați comunicat cuantumul taxei judiciare de timbru?

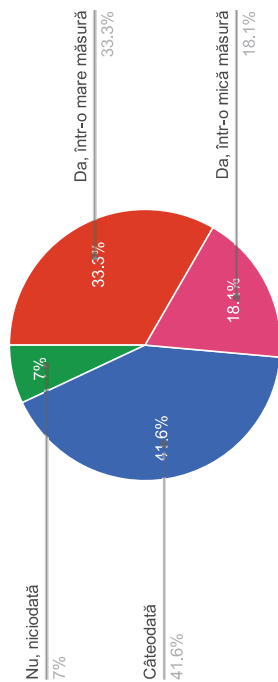
Au existat situații în care justițiabilii au renunțat la promovarea proceselor după ce le-ați comunicat cuantumul taxei judiciare de timbru?

Da, într-o mare măsură: 105

Da, într-o mică măsură: 57

Câteodată: 131

Nu, niciodată: 22

2 * Considerați satisfăcător nivelul plafonului pentru acordarea ajutorului public judiciar, prin raportare la nivelul veniturilor justițiabililor din zona în care vă desfășurați activitatea?

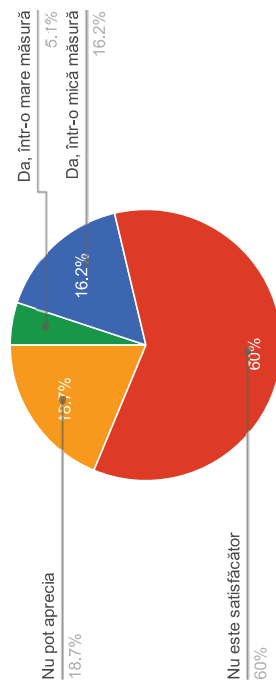
Considerați satisfăcător nivelul plafonului pentru acordarea ajutorului public judiciar, prin raportare la nivelul veniturilor justițiabililor din zona în care vă desfășurați activitatea?

Da, într-o mare măsură: 16

Da, într-o mică măsură: 51

Nu este satisfăcător: 189

Nu pot aprecia: 59

3 * În ce proporție au fost admise cererile de ajutor public judiciar formulate în situațiile în care Justițiabilii nu aveau posibilitatea de a plăti taxa de timbru și au formulat cerere de ajutor public judiciar, chiar dacă nu se încadrau în plafonul maximal legal?

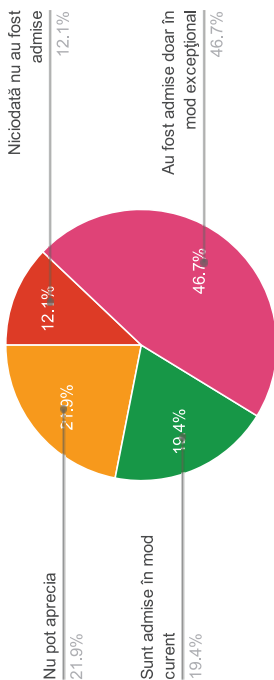
În ce proporție au fost admise cererile de ajutor public judiciar formulate în situațiile în care Justițiabilii nu aveau posibilitatea de a plăti taxa de timbru și au formulat cerere de ajutor public judiciar, chiar dacă nu se încadrau în plafonul maximal legal?

Niciodată nu au fost admise: 38

Au fost admise doar în mod excepțional: 147

Sunt admise în mod curent: 61

Nu pot aprecia: 69

4 * Considerați că nivelul cuantumului onorariilor acordate în baza Protocolului Serviciului de Asistență Judiciară din Oficiu acoperă valoarea muncii depuse de un avocat și a cheltuielilor efectuate în cadrul activității pentru care este asigurat serviciul avocațial din oficiu?

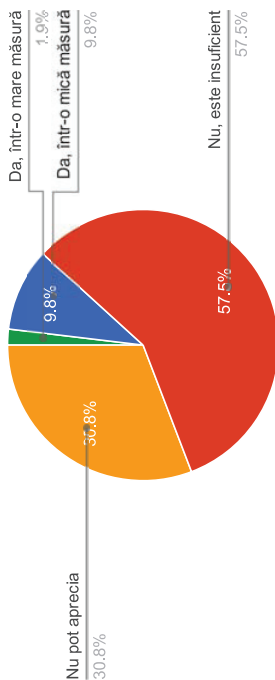
Considerați că nivelul cuantumului onorariilor acordate în baza Protocolului Serviciului de Asistență Judiciară din Oficiu acoperă valoarea muncii depuse de un avocat și a cheltuielilor efectuate în cadrul activității pentru care este asigurat serviciul avocațial din oficiu?

Da, într-o mare măsură: 6

Da, într-o mică măsură: 31

Nu, este insuficient: 181

Nu pot aprecia: 97

5 * În situațiile în care ați apărut intimat în recurs, atunci când recurenții erau persoane neasistate de avocați, ați constatat în ce măsură recursurile erau redactate inform, fără încadrarea corespunzătoare în motivele de casare, astfel încât să fiți în situația de a invoca nulitatea lui?

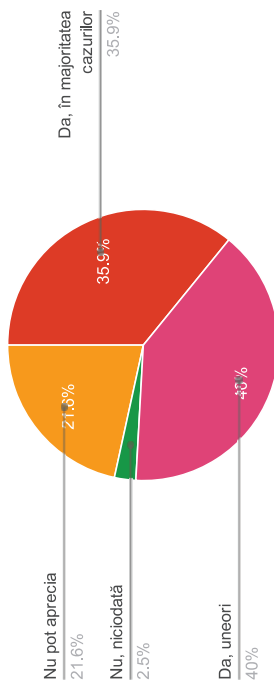
În situațiile în care ați apărut intimat în recurs, atunci când recurenții erau persoane neasistate de avocați, ați constatat în ce măsură recursurile erau redactate inform, fără încadrarea corespunzătoare în motivele de casare, astfel încât să fiți în situația de a invoca nulitatea lui?

Da, în majoritatea cazurilor: 113

Da, uneori: 126

Nu, niciodată: 8

Nu pot aprecia: 68

6 * În situația în care partea adversă celei pe care o apărați nu este asistată de avocat, este mai dificilă discutarea problemelor de drept impuse de soluționarea cauzei?

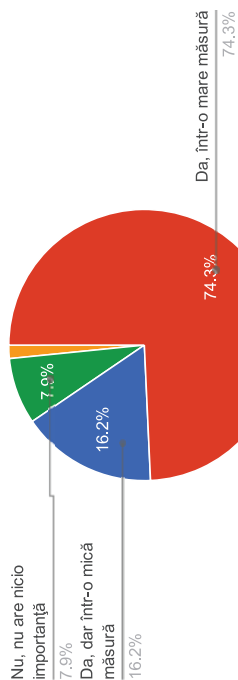
În situația în care partea adversă celei pe care o apărați nu este asistată de avocat, este mai dificilă discutarea problemelor de drept impuse de soluționarea cauzei?

Da, într-o mare măsură: 234

Da, dar într-o mică măsură: 51

Nu, nu are nicio importanță: 25

Nu pot aprecia: 5

7 Ce probleme relevante în practica din zona în care vă desfășurați activitatea le considerați limitări ale accesului la justiție al cetățenilor în materie civilă?

Ce probleme relevante în practica din zona în care vă desfășurați activitatea le considerați limitări ale accesului la justiție al cetățenilor în materie civilă?

Avocații au evidențiat ca prioritate:

- măsuri privind îmbunătățirea pregătirii profesionale a avocaților pentru ca distorsionarea apărării ca modalitate de obstaculare a accesului la justiție să fie pe cât posibil eliminată din activitatea autorităților cu care avocații intră în contact;
- măsuri privind lărgirea și consolidarea ariei profesionale a avocaților;
- măsuri privind atenuarea fiscalizații justiției și eliminarea formalismului în favoarea justiției efective.

8 Ce probleme relevante în practica din zona în care vă desfășurați activitatea le considerați limitări ale accesului la justiție al cetățenilor în materie penală?

Ce probleme relevante în practica din zona în care vă desfășurați activitatea le considerați limitări ale accesului la justiție al cetățenilor în materie penală?

Avocații au evidențiat ca prioritate:

- măsuri privind îmbunătățirea pregătirii profesionale a avocaților pentru ca distorsionarea apărării ca modalitate de obstaculare a accesului la justiție să fie pe cât posibil eliminată din activitatea autorităților cu care avocații intră în contact;
- măsuri privind lărgirea și consolidarea ariei profesionale a avocaților;
- măsuri privind atenuarea fiscalizații justiției și eliminarea formalismului în favoarea justiției efective.

9 Ce propuneri aveți cu privire la îmbunătățirea accesului la justiție al cetățenilor?

Ce propuneri aveți cu privire la îmbunătățirea accesului la justiție al cetățenilor?

Avocații au evidențiat ca prioritate:

- măsuri privind îmbunătățirea pregătirii profesionale a avocaților pentru ca distorsionarea apărării ca modalitate de obstaculare a accesului la justiție să fie pe cât posibil eliminată din activitatea autorităților cu care avocații intră în contact;
- măsuri privind lărgirea și consolidarea ariei profesionale a avocaților;
- măsuri privind atenuarea fiscalizații justiției și eliminarea formalismului în favoarea justiției efective.

CHESTIONAR PRIVIND ACCESUL LA JUSTIȚIE - Barouri Hotărârea Consiliului U.N.B.R. privind organizarea Congresului avocaților din 23-25 martie 2017 cu tema "Avocatul și accesul la justiție"

Întrebările marcate cu [*] au fost obligatorii.

Întrebări la care răspunsul ar trebui dat de consiliile barourilor în raport de situația din barou, astfel cum aceasta este cunoscută de organul profesiei:

1. * Apreciați că principala problemă cu care se confruntă avocații din Baroul dumneavoastră este:

Apreciați că principala problemă cu care se confruntă avocații din Baroul dumneavoastră este:

Lipsa banilor/venituri mici: 23

Insuficiența gradului de ocupare profesională: 4

Stresul profesional: 13

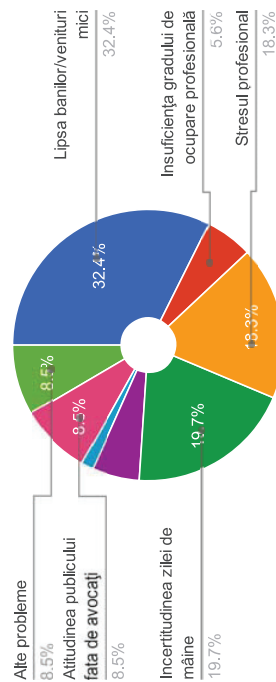
Incertitudinea zilei de mâine: 14

Fenomenul corupției, prezent în instituțiile cu care avocatul interacționează profesional: 4

Lipsa logisticii profesionale adecvate pentru asigurarea unei bune pregătiri profesionale: 1

Atitudinea publicului față de avocați: 6

Alte probleme: 6

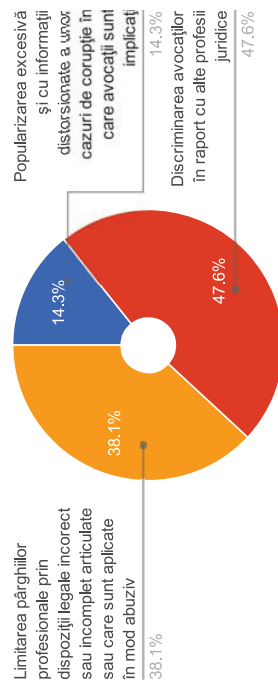
2. * Dacă apreciați că se resimte o diminuare a încrederii publicului în avocat, care considerați că este cauza:

Dacă apreciați că se resimte o diminuare a încrederii publicului în avocat, care considerați că este cauza:

Popularizarea excesivă și cu informații distorsionate a unor cazuri de corupție în care avocații sunt implicați: 6

Discriminarea avocaților în raport cu alte profesii juridice: 20

Limitarea părghiilor profesionale prin dispoziții legale incorecte sau incomplet articulate sau care sunt aplicate în mod abuziv: 16

3. * Cât de mult cunosc avocații din Baroul dumneavoastră despre discriminare?

Cât de mult cunosc avocații din Baroul dumneavoastră despre discriminare?

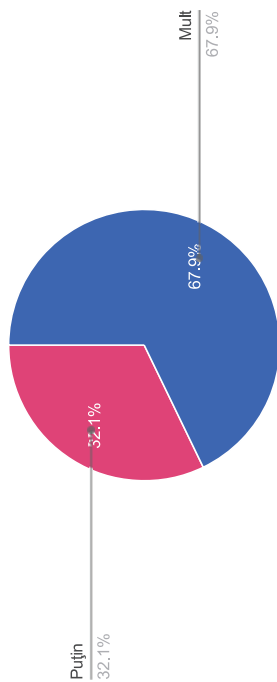
Foarte mult: 0

Mult: 19

Puțin: 9

Deloc: 0

Avocații nu sunt preocupați de acest fenomen: 0

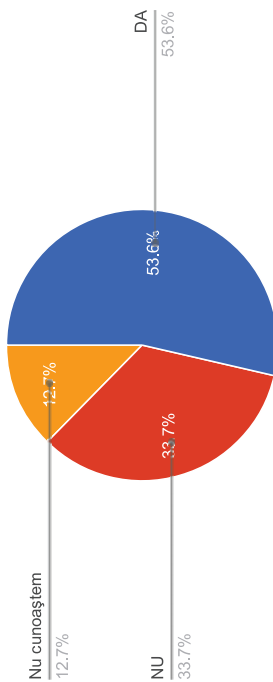
4. * Credeți că fenomenul discriminării este o problemă de actualitate în județul în care trăiesc avocații din Baroul dumneavoastră? [Vă rugăm să apreciați pe o scară de la 1 (valoarea cea mai redusă) la 10 (valoarea cea mai ridicată)]

Credeți că fenomenul discriminării este o problemă de actualitate în județul în care trăiesc avocații din Baroul dumneavoastră? [Vă rugăm să apreciați pe o scară de la 1 (valoarea cea mai redusă) la 10 (valoarea cea mai ridicată)]

DA: 89

NU: 56

Nu cunoaștem: 21

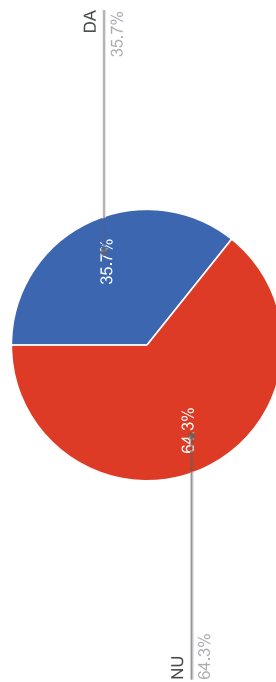

5. * Cunoașteți dacă avocații din Baroul dumneavoastră sunt implicați în combaterea și sancționarea discriminării?

Cunoașteți dacă avocații din Baroul dumneavoastră sunt implicați în combaterea și sancționarea discriminării?

DA: 10

NU: 18

6. Dacă la întrebarea anterioară ați ales DA, vă rugăm să precizați modalitatea prin care sunt implicați în combaterea și sancționarea discriminării.

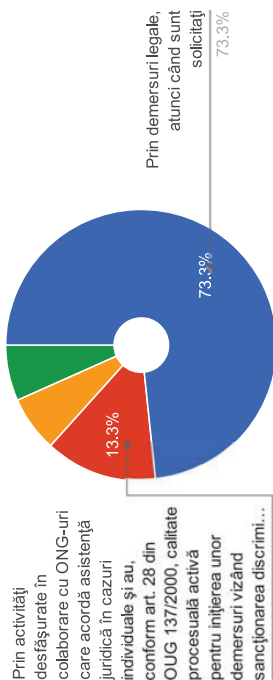
Dacă la întrebarea anterioară ați ales DA, vă rugăm să precizați modalitatea prin care sunt implicați în combaterea și sancționarea discriminării.

Prin demersuri legale, atunci când sunt solicitați: 11

Prin activități desfășurate în colaborare cu ONG-uri care acordă asistență juridică în cazuri individuale și au, conform art. 28 din OUG 137/2000, calitate procesuală activă pentru inițierea unor demersuri vizând sancționarea discriminării: 2

Prin participarea la proiecte inițiate de autoritățile competente specializate în combaterea discriminării: 1

Prin organizarea de manifestări tematice pentru cunoașterea și combaterea discriminării (în cazul persoanelor infectate cu virusul HIV, al persoanelor care suferă de boli cronice, al persoanelor de etnie romă, al persoanelor cu dizabilități, al persoanelor dependente de droguri, al persoanelor cu o altă orientare sexuală, al copiilor instituționalizați, al românilor acolo unde reprezintă populația minoritară, al celor hărțuiți sub orice formă sau motiv, etc.): 1

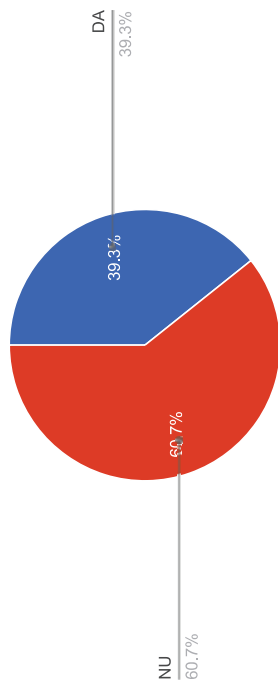

7. * Există acțiuni inițiate de avocații din Baroul dumneavoastră pentru furnizarea de servicii de consultanță și asistență juridică adecvate în cazul persoanelor fără venituri, vârstnicilor, persoanelor aparținând altor naționalități, șomerilor, tinerilor din gimnazii și licee, femei victime ale violenței în familie, imigranți, minorități religioase, persoane cu dizabilități, etc.?

Există acțiuni inițiate de avocații din Baroul dumneavoastră pentru furnizarea de servicii de consultanță și asistență juridică adecvate în cazul persoanelor fără venituri, vârstnicilor, persoanelor aparținând altor naționalități, șomerilor, tinerilor din gimnazii și licee, femei victime ale violenței în familie, imigranți, minorități religioase, persoane cu dizabilități, etc.?

DA: 11

NU: 17

8. Dacă la întrebarea anterioară ați ales DA, vă rugăm să detaliați, explicând modalitatea în care astfel de acțiuni au fost inițiate, cum se desfășoară, etc.

Dacă la întrebarea anterioară ați ales DA, vă rugăm să detaliați, explicând modalitatea în care astfel de acțiuni au fost inițiate, cum se desfășoară, etc.

→ Consiliul Baroului a demarat proiectul „Alături de tineri pentru un viitor fără infracțiuni” încă din anul 2011, în liceele din mun.Giurgiu.

→ -se da consultanța gratuită -prezentare de noțiuni elementare de drept de gimnaze și licee -participare la emisiuni radio/TV cu programe pe teme juridice

→ acordarea de consultanță juridică și asistența juridică pro bono în cazurile în care avocații sunt solicitați de astfel de persoane.

→ Acordare de asistență juridică gratuită.

→ Prin participarea la programul Mecanismul financiar Norvegian

→ Asistența juridică încuviințată de Barou pentru persoanele defavorizate

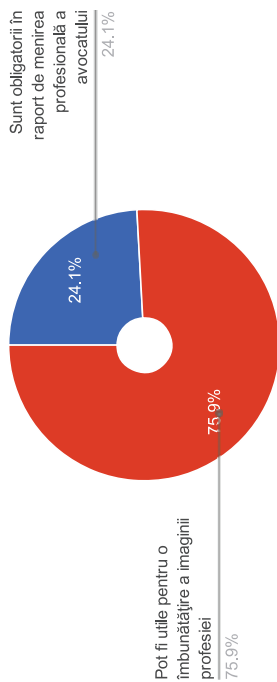
→ Prin solicitarea persoanei fără venituri, însoțite de dovezi stării de incapacitate, s-au redactat cererile și s-au depus la instanța, s-a reprezentat partea la procesul inițial.

9. **Apreciați că astfel de activități:**

Apreciați că astfel de activități:

Sunt obligatorii în raport de menirea profesională a avocatului: 7

Pot fi utile pentru o îmbunătățire a imaginii profesiei: 22

10. * **Există cazuri de avocați supuși discriminării?**

Există cazuri de avocați supuși discriminării?

Pe criterii de vârstă: 0

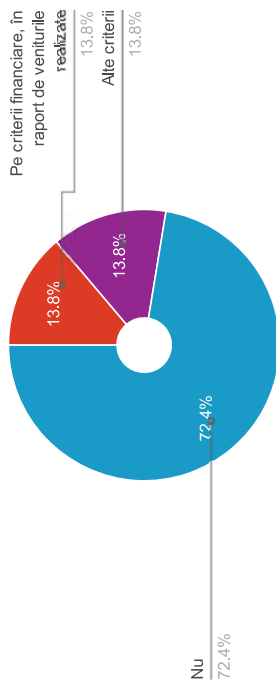
Pe criterii financiare, în raport de veniturile realizate: 4

Pe criterii de sex: 0

Pe criterii etnice: 0

Alte criterii: 4

Nu: 21

11. **Dacă la întrebarea anterioară ați ales Alte criterii, vă rugăm să detaliați.**

Dacă la întrebarea anterioară ați ales Alte criterii, vă rugăm să detaliați.

→ majoritatea judecătorilor de la instanțele din Sfântu-Gheorghe fac naveta din Brașov și au comportament de discriminare pozitivă față de avocații care vin din Baroul Brașov,

iar numărul avocaților participanți la procese în jud. Covasna a crescut exponențial de când există judecători majoritari navetiști din Brașov

→ discriminarea față de alte profesii nu între avocați

→ Tratarea ca "Cenusareasa" a justiției de către magistrați.

→ Dizabilități

12. * **Considerați că există percepții și/sau etichetări prin care profesia de avocat este discriminată?**

Considerați că există percepții și/sau etichetări prin care profesia de avocat este discriminată?

DA: 19

NU: 9

13. * Cu care din următoarele ONG-uri specializate în combaterea discriminării și instituții publice apreciați că ar fi potrivite/utile programe de conlucrare cu Barouri?

Cu care din următoarele ONG-uri specializate în combaterea discriminării și instituții publice apreciați că ar fi potrivite/utile programe de conlucrare cu Barouri?

Centrul de Resurse Juridice – CRJ: 15
 Liga Pro Europa – Târgu Mures: 9
 Centru Parteneriat pentru Egalitate - CPE: 8
 Grupul pentru Apărarea Drepturilor Omului – GRADO: 13
 Asociația ACCEPT: 8

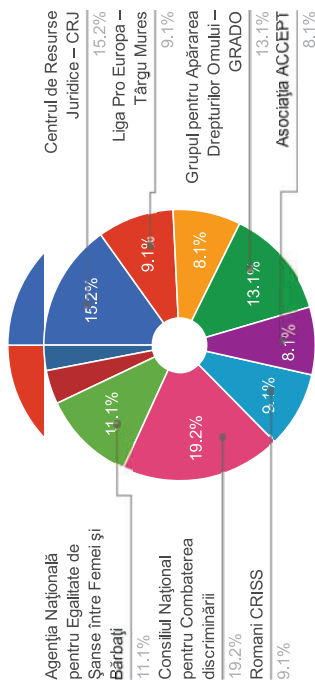
Romani CRISS: 9

Consiliul Național pentru Combaterea discriminării: 19

Agencia Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați: 11

Altele: 4

Nu consider utile programe de conlucrare de acest gen: 3

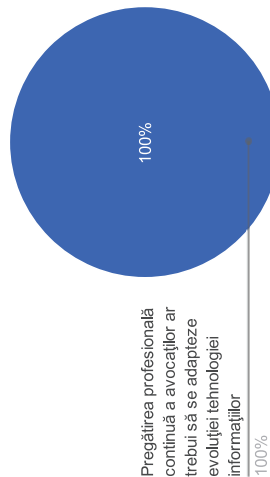
14. Pe o scară de la 1 la 10 cum vedeți afirmația următoare? [Vă rugăm să apreciați pe o scară de la 1 (valoarea cea mai redusă) la 10 (valoarea cea mai ridicată)]

Pe o scară de la 1 la 10 cum vedeți afirmația următoare? [Vă rugăm să apreciați pe o scară de la 1 (valoarea cea mai redusă) la 10 (valoarea cea mai ridicată)]

15. * Pregătirea profesională continuă a avocaților ar trebui să se adapteze evoluției tehnologiei informațiilor

Pregătirea profesională continuă a avocaților ar trebui să se adapteze evoluției tehnologiei informațiilor

Pregătirea profesională continuă a avocaților ar trebui să se adapteze evoluției tehnologiei informațiilor: 95

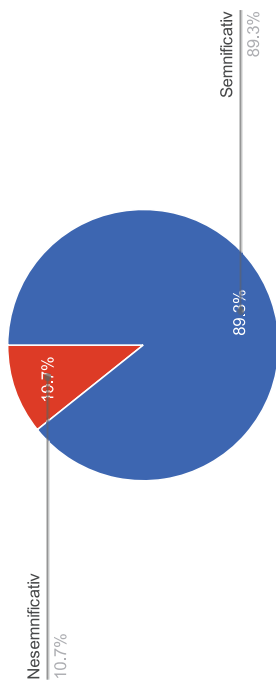

16. * Posibilitatea publicului de a primi informații juridice pe platforme on-line afectează activitatea avocaților

Posibilitatea publicului de a primi informații juridice pe platforme on-line afectează activitatea avocaților

Semnificativ: 25

Nesemnificativ: 3

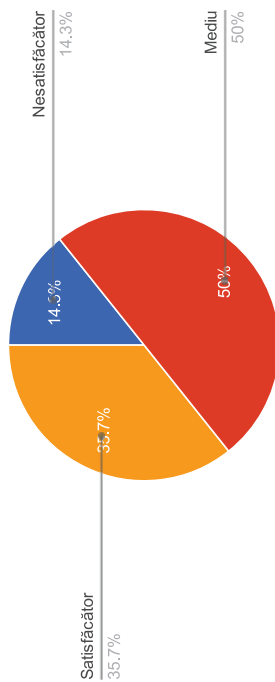
17. * Accesul avocaților la informațiile din dosar la instanțele din raza teritorială a baroului dumneavoastră este:

Accesul avocaților la informațiile din dosar la instanțele din raza teritorială a baroului dumneavoastră este:

Nesatisfăcător: 4

Mediu: 14

Satisfăcător: 10

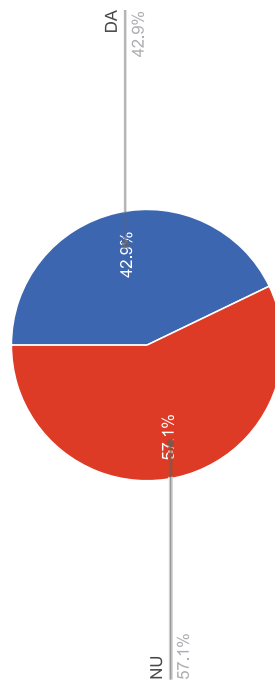

18. * Există pe raza baroului inițiative privind explicarea legislației de către avocați pentru cunoașterea și înțelegerea acestora de către cetățeni, elevi, grupuri socio profesionale, etc.?

Există pe raza baroului inițiative privind explicarea legislației de către avocați pentru cunoașterea și înțelegerea acestora de către cetățeni, elevi, grupuri socio profesionale, etc.?

DA: 12

NU: 16

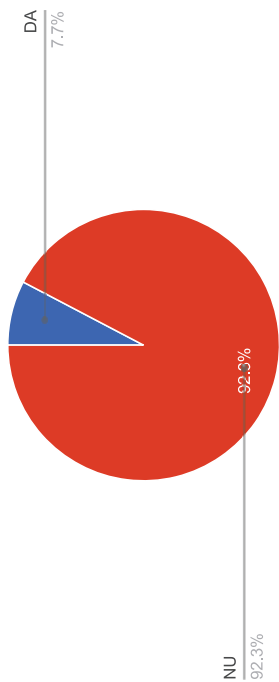

19. * Există inițiative locale din partea avocaților privind elaborarea de modele de formulare de cereri în justiție, Ghiduri de cunoaștere a legii, acordarea de asistență juridică la solicitarea Primăriilor etc

Există inițiative locale din partea avocaților privind elaborarea de modele de formulare de cereri în justiție, Ghiduri de cunoaștere a legii, acordarea de asistență juridică la solicitarea Primăriilor etc

DA: 2

NU: 24

12-07-2017 16:34

Anexa nr. II la Hotărârea Consiliului UNBR nr. 262/17 iunie 2017

ÎMPĂRȚIRE ATRIBUȚII VICEPREȘEDINȚII UNBR
HOTĂRÂRE CONGRES 9/2017

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
I. Cu privire la organizarea profesiei de avocat b. ... extinderea prevederilor Regulamentului comisiilor de cenzori din sistemul CAA la toate Comisiile de cenzori ale UNBR și ale barourilor; j. remunerarea membrilor comisiilor de cenzori; x. prioritățile profesiei de avocat în 2017, așa cum au fost adoptate de Comisia Permanentă în ședința din	I. Cu privire la organizarea profesiei de avocat a. modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 51/1995, depuse în prezia Congresului avocaților sau în Congres de delegați; - <u>în comun cu av. Ioan Chelaru</u> b. modificarea și completarea prevederilor Statutului profesiei de avocat depuse în prezia Congresului	I. Cu privire la organizarea profesiei de avocat f. reducerea taxelor judiciare de timbru și renunțarea la formalismul excesiv al procedurii cererii de chemare în judecată (art. 200 și următoarele din Codul de procedură civilă); eliminarea prevederilor din Codul de procedură civilă privind dreptul instanței de a stabili durata cuvântului	I. Cu privire la organizarea profesiei de avocat c. elaborarea unui Ghid de bune practici privind criteriile de stabilire a onorariilor minime; d. renegocierea Protocolului încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției referitor la onorariile pentru prestațiile din oficiu ale avocaților privind următoarele:	I. Cu privire la organizarea profesiei de avocat n. înființarea unui grup de lucru care să efectueze demersuri (prin intermediul Consiliului Barourilor Europene-CCBE, Comisiei Europene, Parlamentului European și Consiliului Europei) în vederea emiterii unor directive/recomandări/propunerii privind uniformizarea și eficientizarea asistenței

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
20.01.2017 și Consiliul UNBR din 18.02.2017: - reforma administrării U.N.B.R., a Barourilor, a I.N.P.P.A. și a C.A.A. în conformitate cu principiile: eficiență, responsabilitate, credibilitate, transparență și deschidere către avocați prin: - dezvoltarea cloud infrastructurii specifice IT comună tuturor organizațiilor din sistemul U.N.B.R. și crearea de platforme sociale on-line și centre de date, permanent în curs de dezvoltare, a unui portal web unic, cu acces la toate datele și expuse pe site-urile instituțiilor de	avocaților sau în Congres de delegați; j. remunerarea membrilor comisiilor de cenzori; k. înființarea unor comisii de specialitate la nivelul barourilor și a U.N.B.R. care să verifice modul de întocmire și de derulare a contractelor de colaborare și de salarizare între avocați și formele de exercitare a profesiei și să aibă competența soluționării sesizărilor cu privire la aceste aspecte; l. înființarea unui grup de lucru care să aibă ca obiect elaborarea unei metodologii privind întreprinderea demersurilor legale de către	acordat la dezbateră în fond; g. arhivarea documentelor pe suport informatic și accesul la forma electronică a dosarelor, partajarea proceselor pe ore, crearea unui soft național cu procese avocaților (eventual și a justițiabililor pe baza de CNP) și imposibilitatea fixării pentru avocat a mai multor procese în aceeași zi și la aceeași oră, trimiterea prin sms, cu 3 zile înainte, de date despre instanța, ora și procesul următor; r. Modificarea legislației privind protecția datelor cu	- majorarea onorarilor din oficiu, cu cel puțin 30% în general, iar în etapa judecătii cu cel puțin 50%; - eliminarea limitei maxime a onorariilor; - imposibilitatea reducerii onorariilor de către instanțele de judecată;; - introducerea unor prevederi pentru situația specifică barourilor pe a cărora rază de activitate exista penitenciar, cu referire la situația audierilor de către organele de urmărire	publice judiciare la nivelul Uniunii Europene, inclusiv sub aspectul majorării și stabilirii cuantumului onorarilor avocaților care asigură asistența publică judiciară; s. Rezoluții/Apeluri ale Congresului privind: - punerea în aplicare a recomandărilor Raportului Comitetul Director pentru Drepturile Omului cu privire la “Viitorul sistemului Convenției Europene” (către Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii) prin identificarea bunelor

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internățională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
interes public din sistemul profesiei de avocat; introducerea bugetelor (proiecțiilor) multianuale, mai întâi pe 2 ani, apoi pe 4 ani, alături de o programare bugetară pe 10 ani și în final 20 de ani; elaborarea și aprobarea Strategiilor de dezvoltare a domeniilor de interes pentru evoluția profesiei (Strategia privind atragera fondurilor europene, Strategia de perfecționare a activității INPPA, Proiecția multianuală a investițiilor în sistemul CAA, etc. – <u>în comun cu av. Traian Briciu</u>)	U.N.B.R. pentru dizolvarea, lichidarea și radierea tuturor societăților comerciale înregistrate la Oficiul Național al Registrului Comerțului, care au în componența actului constitutiv codul CAEN 6910 – activități juridice, prin raportare la recursul în interesul legii admis prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. XXII/12.06.2006 (publicată în Monitorul Oficial nr. 936/20.11.2006); m. înființarea unui grup de lucru care să aibă ca obiect elaborarea unei metodologii privind întreprinderea demersurilor legale de către U.N.B.R. pentru dizolvarea,	caracter personal, prin revenirea la decizia autorității competente potrivit căruia avocații nu sunt operatori de date personale; u. editarea unor monografii ale personalităților din profesia de avocat x. prioritățile profesiei de avocat în 2017, așa cum au fost adoptate de Comisia Permanentă în ședința din 20.01.2017 și Consiliul UNBR din 18.02.2017: - implicarea activă în realizarea "asănării normative" și a pachetului legislativ unitar "Codul	penală care se deplasează din alte județe, - includerea în onorariu a cheltuielilor de deplasare ale avocatului la penitenciare, parchete, instanțe din afara razei de acțiune a baroului, - plata distinctă a avocaților din oficiu în etapa soluționării măsurilor preventive; - citarea avocatului curator să se facă după achitarea remunerației; e. modificarea și completarea Regulamentului-Cadru pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile	practici, referitoare la tipuri de măsuri concrete care pot fi adoptate; asigurarea finanțării pentru formarea profesională a profesioniștilor din domeniul juridic implicați (judecătorilor, procurorilor și avocaților), precum și pentru activitățile de conștientizare a Convenției și a jurisprudenței Curții pentru a remedia deficiențele în ceea ce privește punerea în aplicare a Convenției, prin care să se abordeze în comun problemele legate de punerea în aplicare a Convenției în România,

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
II. Cu privire la sistemul Casei de Asigurări a Avocaților (C.A.A.): a. modificarea și completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților; - introducerea posibilității de a opta ca sumele reprezentând majorări de întârziere se facă venit fie la bugetul filialelor în fondul de pensii fie în cel pentru alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, în funcție de necesități, eventual cu	lichidarea și radierea tuturor entităților juridice înființate în temeiul O.G. nr. 26/2000, care au în statutul propriu atribuții cu privire la organizarea și exercitarea (fără drept) a profesiei de avocat; p. În domeniul fiscal: - modificarea Codului fiscal prin precizarea caracterului de instituții non-profit (UNBR, CAA, Barouri, Filiale CAA, INPPA) și identificarea fiscală și contabilă legala a acestora în raport de statutul de instituții de interes public; - modificarea Codului fiscal în sensul reglementării	economic al României”, care se preconizează că va conține Codul fiscal, Codul de procedură fiscală, Legea de înființare a societăților comerciale, Legea evaziunii fiscale și alte legi cu caracter economic; - sprijinirea implementării „Legii prevenției”, care ar avea ca obiectiv principal educarea și perfecționarea antreprenorilor de orice fel, precum și prevenirea greșelilor de orice fel în aplicarea legii și impune inclusiv, o soluție legislativă de stimulare a introducerii obligativității arondării treptate a populației la	serviciilor de asistenta judiciara ale barourilor, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 180/17.12.2016; f. modificarea/ completarea Normei Metodologice nr. 1 a Departamentului de Coordonare a Asistenței Juridice (D.C.A.J.) de acordare cu titlu gratuit a asistenței de specialitate juridică de către decanul baroului, în sensul că fiecare avocat poate decide să presteze o activitate „pro bono”, fără a fi necesar acordul decanului/baroului;	utilizând potențialul programului de formare pan-europeană pentru drepturile omului pentru profesioniști (Programul HELP) al Consiliului Europei; aducerea la îndeplinire a direcțiilor de acțiuni circumscrise Strategiei Guvernamentale în domeniul formării profesionale a magistraților și avocaților cu suportul financiar al statului; asigurarea accesului la informația juridică - ca premisă a dreptului la acces la justiție prin traducerea hotărârile de principiu și / sau elaborarea unor

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
aprobarea Consiliului CAA (alin. 2 al art. 25 din Lege); - abrogarea art. 34 alin. (3) din Lege sau emiterea unei decizii interpretative care sa aibă în vedere ocrotirea efectivă a filialelor mici ; b. modificarea și completarea Statutului CAA, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 139/27.07.2016 privind adoptarea Statutului Casei de Asigurări a Avocaților, astfel cum a fost modificată și completată prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 208/18.02.2017;	expres a caracterului deductibil al contribuțiilor la sistemul propriu de asigurări sociale și desocotirea lor în procedura emiterii deciziilor de impunere finale în raport de situațiile atestate de către Filialele C.A.A. drept contribuții efectiv plătite în anul pentru care se stabilește impozitul final datorat pentru venituri realizate din profesia de avocat; - realizarea unei practici unitare cu privire la necesitatea efectuării auditului financiar al situațiilor financiare ale barourilor;	servicii de asistență judiciară tip abonament anual, după modelul "arondării populației la consultanți fiscali";	h. introducerea în Codul de procedură penală a unor prevederi specifice pentru asigurarea secretului profesional, referitor la actele și lucrările profesionale aflate asupra avocatului sau la sediul profesional; o. examinarea procedurilor de eliminare a Ordinului administrativ care impune depozitarea avocaților de telefoane mobile și aparate de înregistrat la accesul în spațiile aflate în administrarea Ministerului de Interne și la unitățile de parchet.	rezumate ale acestor hotărâri în limba română; îmbunătățirea căilor interne de recurs, fie prin crearea unor noi căi de atac (inclusiv preventivă, judiciară sau în alt mod), fie prin interpretarea căilor de atac existente sau a dreptului procedural intern, în conformitate cu obligațiile care decurg din articolul 13 din Convenție și pentru a sprijini punerea în aplicare a Convenției la nivel național; - mecanismele de acceptare a direcției în care se îndreaptă viitorul Curții Europene a Drepturilor

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
- prevederea ca drepturile de pensie ori alte drepturi de asigurări ale avocatului în activitate care se transferă de la o filială la alta, să se calculeze la fel ca și cele ale avocatului care activează într-o singură filială, dar să se plătească de către fiecare filială la care a activat, proporțional cu perioadele și cu contribuția avocatului la fondurile fiecărei filiale (art. 59); - modificarea art. 24 alin. (1) din Statut, prin introducerea ajustărilor după trecerea unui an de la data decizie de pensionare	- impozitarea veniturilor formelor de exercitare a profesiei să se realizeze, în funcție de numărul angajaților, prin alegerea, la începutul fiecărui an calendaristic de către titularul formei de organizare, a unei din variantele prevăzute de lege (16% din profit, 3% din venituri, dacă nu există niciun angajat; 25 din venituri, dacă există un angajat, 1% din venituri, dacă există doi sau mai mulți angajați); - scutirea de impozit a onorariilor avocaților din oficiu; anularea măsurii de a se reține de către Barou 1%;		x. prioritățile profesiei de avocat în 2017, așa cum au fost adoptate de Comisia Permanentă în ședința din 20.01.2017 și Consiliul UNBR din 18.02.2017: - implementarea la nivel național a proiectului dosarul electronic, reducerea taxelor judiciare de timbru atunci când obiectul acestora este evaluabil în bani, acordarea de către avocați a unei consultații anuale gratuite celor care îndeplinesc condițiile pentru ajutor public judiciar, cu remunerarea	Omului și procedura în fața Curții, în ceea ce privește conceptul de lărgire a marjei de apreciere acordată statelor (către Guvernul României, Ministerul Afacerilor Externe, reprezentanții României în cadrul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și cei din cadrul Comitetului de Miniștri ai Consiliului Europei); - stoparea detașărilor magistraților români la grefa Curții Europene a Drepturilor Omului (către Consiliul Superior al Magistraturii);

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
pentru limită de vârstă (nu 15 ani ca în prezent); c. anularea/ reanalizarea prevederilor Regulamentului privind creanțele contributive, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 209/18.02.2017, după analiza realizată de grupul de lucru al Consiliului UNBR completat cu membri ai Barourilor Dolj și Constanța, care au formulat observații punctuale, în scris, cu privire la acesta; d. creșterea gradului de transparență a activității Consiliului C.A.A., inclusiv în	- introducerea posibilității de a deduce contribuțiile de asigurări sociale și de sănătate (modificarea Formularului 200); stabilirea salariului minim pe economie ca plafon lunar al venitului avocatului de la care să se plătească impozite, posibilitatea de a deduce cheltuielile cu utilitățile de la sediu formei de exercitare a profesiei, care este și domiciliul avocatului, necondiționat de un plată unui impozit mai mare pe clădire; majorarea la 100% a deducerii cheltuielilor de funcționare, întreținere și		avocaților din Bugetul Ministerului Justiției; (<u>în comun cu av. Traian Briciu</u>) - nevoia de resurse umane motivate și profesioniste, care să constituie personalul tehnico-administrativ pe care se bazează decidenții, pentru implementarea, la nivelul UNBR, a sistemului de gestionare a declarațiilor de patrimonii profesionale, a actelor atestare de avocat, a sistemului impus de legislația prevenirii spălării banilor, pentru extinderea si aprofundarea comunicării intra-	- compatibilitatea proiectelor de legi cu standardele Convenției Europene a Drepturilor Omului (către Guvernul și Parlamentul României); - aplicarea Recomandării (2004)5 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind verificarea compatibilității legilor în vigoare și a practicilor administrative cu standardele impuse de C.E.D.O. și cu privire la aplicarea în dreptul intern a mecanismului constituțional prevăzut de dispozițiile art. 20 alin. (2)

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
ceea ce privește realizarea oricărei investiții din sistem e. ședințele Consiliului C.A.A. să se desfășoare în mod organizat și transparent, urmând modelul ședințelor Consiliului U.N.B.R., prin impunerea următoarelor (ce trebuie comunicate și vicepreședintelui U.N.B.R. responsabil de coordonarea activității C.A.A.): - convocator și ordine de zi transmise anterior ședinței; - enumerarea lucrărilor ce urmează a fi analizate și soluționate;	reparații ale autoturismului proprietate a formei de exercitare a profesiei; q. Rezoluții/Apeluri ale Congresului privind introducerea ECLI (identificatorul european de jurisprudență) ca sistem de clasificare/ indexare de jurisprudență (+25 de caractere), accesul total al avocaților la sistemul ECRIS, accesul direct al avocaților la sistemele INFONOT, RGI On- line și E-terra, dobândirea de către UNBR a calității de furnizor de semnătură electronică, pentru a facilita utilizarea Registrelor		profesionale și pentru gestionarea și administrarea bazei de date impuse de evidența și legitimarea avocaților în mod unitar;	din Constituția României privind aplicarea cu prioritate a reglementărilor internaționale la care România este parte privitoare la drepturile fundamentale ale omului, atunci când prevăd reglementări mai favorabile decât legile interne (către magistrații români); x. prioritățile profesiei de avocat în 2017, așa cum au fost adoptate de Comisia Permanentă în ședința din 20.01.2017 și Consiliul UNBR din 18.02.2017: - racordarea la formulele de cooperare consolidată la nivelul UE și de participare

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
- comunicarea către membrii consiliului a materialelor atașate cererilor ce urmează a fi analizate; - solicitarea filialelor C.A.A. să facă propuneri pentru agenda Consiliului C.A.A.. f. introducerea controlului financiar preventiv la C.A.A.; g. administrarea patrimoniului deținut de C.A.A. de către avocați; h. utilizarea sistemului SEAP pentru achizițiile realizate de C.A.A./filiale/sanatoriu;	electronice înființate prin Legea nr. 51/1995; t. înființarea unei "echipe de avocați", plătită de UNBR, care să informeze prin sms și pe site toți avocații din țară despre noutățile în profesia de avocat, despre agenda obligatorie a unui avocat (de ex. data ultimă de depunere a declarației fiscale, data Congreselor, etc.) și despre noutăți relevante în dreptul civil, în dreptul penal, dreptul comercial, dreptul muncii, dreptul fiscal; crearea unui soft informatic legislativ al UNBR cu toată legislația din țară care să fie pusă spre folosință gratuită a avocaților;			activă la dezbaterile privind viitorul european al profesiei de avocat.

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
i. stabilirea unor tarife diferențiate și a unor prețuri accesibile pentru avocați la Complexul Balnear și de Recuperare "Corpore Sano" Techirghiol.	v. întărirea rolului Institutului Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților în formarea profesională a avocaților, competența profesională a avocaților fiind o garanție pentru asigurarea accesului efectiv la justiție; y. necesitatea informării din timp a delegaților la Congres cu privire la toate materialele supuse dezbaterii și adoptării, dar și cu privire la direcțiile preconizate de dezvoltare a profesiei; programarea Congresului după definitivarea tuturor documentelor fiscale, inclusiv a bilanțului contabil.			

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
	w. reluarea conlucrării cu judecătorii și procurorii în cadrul Avizului (2013) 16 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni; x. prioritățile profesiei de avocat în 2017, așa cum au fost adoptate de Comisia Permanentă în ședința din 20.01.2017 și Consiliul UNBR din 18.02.2017: - implementarea la nivel național a proiectului dosarul electronic, reducerea taxelor judiciare de timbru atunci când obiectul acestora este evaluabil în bani, acordarea de către avocați a unei consultații anuale gratuite celor care îndeplinesc			

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
	condițiile pentru ajutor public judiciar, cu remunerarea avocaților din Bugetul Ministerului Justiției; - <u>în</u> <u>comun cu av. Petrut Ciobanu</u> - dezvoltarea unui sistem fiscal atractiv, simplificarea procedurilor și debirocratizarea activităților impuse de regimul contabil și fiscal al profesiei, creșterea accesului avocaților tineri la finanțare; încurajarea înființării și dezvoltării formelor de exercitare a profesiei de avocat prin angajarea de către acestea a personalului necesar activității profesionale prin instituirea aceluiași regim			

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
	stimulativ aplicat microîntreprinderilor care, în perspectivă, dacă au între 1 și 9 angajați vor plăti un impozit pe cifra de afaceri de doar 1%, atât timp cât cifra de afaceri nu va depăși plafonul de 500.000 euro; depunerea de către formele de exercitare a profesiei a unei singure declarații de venituri pe an, în primul trimestru al anului următor obținerii veniturilor. - conlucrarea cu alte profesii juridice prin acțiuni de pregătire profesională continuă (cu judecătorii și procurorii), implicarea avocaților în colectivele de lucru create pentru			

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
	perfecționarea legislației juridice, realizarea unor acțiuni destinate perfecționării comunicărilor interprofesionale și de etică și deontologie aplicată; - reforma administrării U.N.B.R., a Barourilor, a I.N.P.P.A. și a C.A.A. în conformitate cu principiile: eficiență, responsabilitate, credibilitate, transparență și deschidere către avocați prin: dezvoltarea infrastructurii cloud specifice IT comună tuturor organizațiilor din sistemul U.N.B.R. și crearea de platforme sociale on-line și centre de date, permanent în curs de dezvoltare, a unui			

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
	portal web unic, cu acces la toate datele și expuse pe site- urile instituțiilor de interes public din sistemul profesiei de avocat; introducerea bugetelor (proiecțiilor) multianuale, mai întâi pe 2 ani, apoi pe 4 ani, alături de o programare bugetară pe 10 ani și în final 20 de ani; elaborarea și aprobarea Strategiilor de dezvoltare a domeniilor de interes pentru evoluția profesiei (Strategia privind atragerea fondurilor europene, Strategia de perfecționare a activității INPPA, Proiecția multianuală a investițiilor în sistemul CAA,			

Departamentul pentru coordonarea activității Casei de Asigurări a Avocaților, coordonator, av. CRISTINA GHEORGHE	Departamentul Protecția profesiei, informare și relații publice, coordonator av. TRAIAN BRICIU	Departamentul pentru perfecționarea legislației profesiei și legătura cu Parlamentul și alte organele și instituțiile centrale cu atribuții în domeniu, coordonator av. IOAN CHELARU	Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare, coordonator av. PETRUT CIOBANU	Departamentul Afaceri europene, cooperare internațională și programe, coordonator av. ION TURCULEANU
	etc. - <u>în comun cu av. Cristina Gheorghe).</u>			

**UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
CONGRESUL AVOCAȚILOR
BUCUREȘTI, 23 – 25 MARTIE 2017**

HOTĂRÂREA NR. 09

Congresul Avocaților, întrunit la 23 – 25 martie 2017 în București, constituit în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România (U.N.B.R.) și de desfășurare a ședințelor Consiliului U.N.B.R.,

Luând în examinare materialele scrise transmise Congresului de delegații care au propus adoptarea de hotărâri, rezoluții, apeluri privitoare la modificarea directă de către Congres a unor acte normative cu caracter infra-parlamentar care intră în competența Congresului dar și unor acte normative,

În aplicarea dispozițiilor art. 64 alin.(2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat,

HOTĂRĂȘTE:

I. Cu privire la organizarea profesiei de avocat

Art. 1. Se ia act de propunerile privind:

- a. modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 51/1995, depuse în preziua Congresului avocaților sau în Congres de delegați;
- b. modificarea și completarea prevederilor Statutului profesiei de avocat depuse în preziua Congresului avocaților sau în Congres de delegați; extinderea prevederilor Regulamentului comisiilor de cenzori din sistemul CAA la toate Comisiile de cenzori ale UNBR și ale barourilor;
- c. elaborarea unui Ghid de bune practici privind criteriile de stabilire a onorariilor minime;
- d. renegocierea Protocolului încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției referitor la onorariile pentru prestațiile din oficiu ale avocaților privind următoarele:
 - majorarea onorariilor din oficiu, cu cel puțin 30% în general, iar în etapa judecătii cu cel puțin 50%;
 - eliminarea limitei maxime a onorariilor;
 - imposibilitatea reducerii onorariilor de către instanțele de judecată;
 - introducerea unor prevederi pentru situația specifică barourilor pe a căror rază de activitate exista penitenciar, cu referire la situația audierilor de către organele de urmărire penală care se deplasează din alte județe,
 - includerea în onorariu a cheltuielilor de deplasare ale avocatului la penitenciare, parchete, instanțe din afara razei de acțiune a baroului,
 - plata distinctă a avocaților din oficiu în etapa soluționării măsurilor preventive;

- citarea avocatului curator să se facă după achitarea remunerației;
- e. modificarea și completarea Regulamentului-Cadru pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile serviciilor de asistență judiciară ale barourilor, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 180/17.12.2016;
- f. reducerea taxelor judiciare de timbru și renunțarea la formalismul excesiv al procedurii cererii de chemare în judecată (art. 200 și următoarele din Codul de procedură civilă); eliminarea prevederilor din Codul de procedură civilă privind dreptul instanței de a stabili durata cuvântului acordat la dezbaterile în fond;
- g. arhivarea documentelor pe suport informatic și accesul la forma electronică a dosarelor, partajarea proceselor pe ore, crearea unui soft național cu procesele avocaților (eventual și a justițiabililor pe baza de CNP) și imposibilitatea fixării pentru avocat a mai multor procese în aceeași zi și la aceeași oră, trimiterea prin sms, cu 3 zile înainte, de date despre instanța, ora și procesul următor;
- h. modificarea/completarea Normei Metodologice nr. 1 a Departamentului de Coordonare a Asistenței Juridice (D.C.A.J.) de acordare cu titlu gratuit a asistenței de specialitate juridică de către decanul baroului, în sensul că fiecare avocat poate decide să presteze o activitate „pro bono”, fără a fi necesar acordul decanului/baroului;
- i. introducerea în Codul de procedură penală a unor prevederi specifice pentru asigurarea secretului profesional, referitor la actele și lucrările profesionale aflate asupra avocatului sau la sediul profesional;
- j. remunerarea membrilor comisiilor de cenzori;
- k. înființarea unor comisii de specialitate la nivelul barourilor și a U.N.B.R. care să verifice modul de întocmire și de derulare a contractelor de colaborare și de salarizare între avocați și formele de exercitare a profesiei și să aibă competența soluționării sesizărilor cu privire la aceste aspecte;
- l. înființarea unui grup de lucru care să aibă ca obiect elaborarea unei metodologii privind întreprinderea demersurilor legale de către U.N.B.R. pentru dizolvarea, lichidarea și radierea tuturor societăților comerciale înregistrate la Oficiul Național al Registrului Comerțului, care au în componenta actului constitutiv codul CAEN 6910 – activități juridice, prin raportare la recursul în interesul legii admis prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. XXII/12.06.2006 (publicată în Monitorul Oficial nr. 936/20.11.2006);
- m. înființarea unui grup de lucru care să aibă ca obiect elaborarea unei metodologii privind întreprinderea demersurilor legale de către U.N.B.R. pentru dizolvarea, lichidarea și radierea tuturor entităților juridice înființate în temeiul O.G. nr. 26/2000, care au în statutul propriu atribuții cu privire la organizarea și exercitarea (fără drept) a profesiei de avocat;
- n. înființarea unui grup de lucru care să efectueze demersuri (prin intermediul Consiliului Barourilor Europene-CCBE, Comisiei Europene, Parlamentului European și Consiliului Europei) în vederea emiterii unor directive/recomandări/propuneri privind uniformizarea și eficientizarea asistenței publice judiciare la nivelul Uniunii Europene, inclusiv sub aspectul majorării și stabilirii cuantumului onorariilor avocaților care asigură asistența publică judiciară;
- o. examinarea procedurilor de eliminare a Ordinului administrativ care impune depozitarea avocaților de telefoane mobile și aparate de înregistrat la accesul în spațiile aflate în administrarea Ministerului de Interne și la unitățile de parchet.

p. În domeniul fiscal:

- modificarea Codului fiscal prin precizarea caracterului de instituții non-profit (UNBR, CAA, Barouri, Filiale CAA, INPPA) și identificarea fiscală și contabilă legală a acestora în raport de statutul de instituții de interes public;
- modificarea Codului fiscal în sensul reglementării exprese a caracterului deductibil al contribuțiilor la sistemul propriu de asigurări sociale și desocotirea lor în procedura emiterii deciziilor de impunere finale în raport de situațiile atestate de către Filialele C.A.A. drept contribuții efectiv plătite în anul pentru care se stabilește impozitul final datorat pentru venituri realizate din profesia de avocat;
- realizarea unei practici unitare cu privire la necesitatea efectuării auditului financiar al situațiilor financiare ale barourilor;
- impozitarea veniturilor formelor de exercitare a profesiei să se realizeze, în funcție de numărul angajaților, prin alegerea, la începutul fiecărui an calendaristic de către titularul formei de organizare, a unei din variantele prevăzute de lege (16% din profit, 3% din venituri, dacă nu există niciun angajat; 25% din venituri, dacă există un angajat, 1% din venituri, dacă există doi sau mai mulți angajați);
- scutirea de impozit a onorariilor avocaților din oficiu; anularea măsurii de a se reține de către Barou 1%;
- introducerea posibilității de a deduce contribuțiile de asigurări sociale și de sănătate (modificarea Formularului 200); stabilirea salariului minim pe economie ca plafon minim lunar al venitului avocatului de la care să se plătească impozite, posibilitatea de a deduce cheltuielile cu utilitățile de la sediul formei de exercitare a profesiei, care este și domiciliul avocatului, necondiționat de un plată unui impozit mai mare pe clădire; majorarea la 100% a deducerii cheltuielilor de funcționare, întreținere și reparații ale autoturismului proprietate a formei de exercitare a profesiei;

q. Rezoluții/Apeluri ale Congresului privind introducerea ECLI (identificatorul european de jurisprudență) ca sistem de clasificare/ indexare de jurisprudență (+25 de caractere), accesul total al avocaților la sistemul ECRIS, accesul direct al avocaților la sistemele INFONOT, RGI On-line și E-terra, dobândirea de către UNBR a calității de furnizor de semnătură electronică, pentru a facilita utilizarea Registrelor electronice înființate prin Legea nr. 51/1995;

r. Modificarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, prin revenirea la decizia autorității competente potrivit căruia avocații nu sunt operatori de date personale;

s. Rezoluții/Apeluri ale Congresului privind:

- punerea în aplicare a recomandărilor Raportului Comitetul Director pentru Drepturile Omului cu privire la "Viitorul sistemului Convenției Europene" (către Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii) prin identificarea bunelor practici, referitoare la tipuri de măsuri concrete care pot fi adoptate; asigurarea finanțării pentru formarea profesională a profesioniștilor din domeniul juridic implicați (judecătorilor, procurorilor și avocaților), precum și pentru activitățile de conștientizare a Convenției și a jurisprudenței Curții pentru a remedia deficiențele în ceea ce privește punerea în aplicare a Convenției, prin care să se abordeze în comun problemele legate de punerea în aplicare a

Convenției în România, utilizând potențialul programului de formare pan-europeană pentru drepturile omului pentru profesioniști (Programul HELP) al Consiliului Europei; aducerea la îndeplinire a direcțiilor de acțiuni circumscrise Strategiei Guvernamentale în domeniul formării profesionale a magistraților și avocaților cu suportul financiar al statului; asigurarea accesului la informația juridică - ca premisă a dreptului la acces la justiție prin traducerea hotărârile de principiu și / sau elaborarea unor rezumate ale acestor hotărâri în limba română; îmbunătățirea căilor interne de recurs, fie prin crearea unor noi căi de atac (inclusiv preventivă, judiciară sau în alt mod), fie prin interpretarea căilor de atac existente sau a dreptului procedural intern, în conformitate cu obligațiile care decurg din articolul 13 din Convenție și pentru a sprijini punerea în aplicare a Convenției la nivel național;

- mecanismele de acceptare a direcției în care se îndreaptă viitorul Curții Europene a Drepturilor Omului și procedura în fața Curții, în ceea ce privește conceptul de lărgire a marjei de apreciere acordată statelor (către Guvernul României, Ministerul Afacerilor Externe, reprezentanții României în cadrul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și cei din cadrul Comitetului de Miniștri ai Consiliului Europei);

- stoparea detașărilor magistraților români la grefa Curții Europene a Drepturilor Omului (către Consiliul Superior al Magistraturii);

- compatibilitatea proiectelor de legi cu standardele Convenției Europene a Drepturilor Omului (către Guvernul și Parlamentul României);

- aplicarea Recomandării (2004)5 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind verificarea compatibilității legilor în vigoare și a practicilor administrative cu standardele impuse de C.E.D.O. și cu privire la aplicarea în dreptul intern a mecanismului constituțional prevăzut de dispozițiile art. 20 alin. (2) din Constituția României privind aplicarea cu prioritate a reglementărilor internaționale la care România este parte privitoare la drepturile fundamentale ale omului, atunci când prevăd reglementări mai favorabile decât legile interne (către magistrații români);

t. înființarea unei "echipe de avocați", plătită de UNBR, care să informeze prin sms și pe site toți avocații din țară despre noutățile în profesia de avocat, despre agenda obligatorie a unui avocat (de ex. data ultimă de depunere a declarației fiscale, data Congreselor, etc.) și despre noutăți relevante în dreptul civil, în dreptul penal, dreptul comercial, dreptul muncii, dreptul fiscal; crearea unui soft informatic legislativ al UNBR cu toată legislația din țară care să fie pusă spre folosință gratuită a avocaților;

u. editarea unor monografii ale personalităților din profesia de avocat

v. întărirea rolului Institutului Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților în formarea profesională a avocaților, competența profesională a avocaților fiind o garanție pentru asigurarea accesului efectiv la justiție (av. Mădălin Niculeasa);

w. reluarea conlucrării cu judecătorii și procurorii în cadrul Avizului (2013) 16 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni;

x. prioritățile profesiei de avocat în 2017, așa cum au fost adoptate de Comisia Permanentă în ședința din 20.01.2017 și Consiliul UNBR din 18.02.2017:

- implementarea la nivel național a proiectului dosarul electronic, reducerea taxelor judiciare de timbru atunci când obiectul acestora este

evaluabil în bani, acordarea de către avocați a unei consultații anuale gratuite celor care îndeplinesc condițiile pentru ajutor public judiciar, cu remunerarea avocaților din Bugetul Ministerului Justiției;

- dezvoltarea unui sistem fiscal atractiv, simplificarea procedurilor și debirocratizarea activităților impuse de regimul contabil și fiscal al profesiei, creșterea accesului avocaților tineri la finanțare; încurajarea înființării și dezvoltării formelor de exercitare a profesiei de avocat prin angajarea de către acestea a personalului necesar activității profesionale prin instituirea aceluiași regim stimulativ aplicat microîntreprinderilor care, în perspectivă, dacă au între 1 și 9 angajați vor plăti un impozit pe cifra de afaceri de doar 1%, atât timp cât cifra de afaceri nu va depăși plafonul de 500.000 euro; depunerea de către formele de exercitare a profesiei a unei singure declarații de venituri pe an, în primul trimestru al anului următor obținerii veniturilor.

- conlucrarea cu alte profesii juridice prin acțiuni de pregătire profesională continuă (cu judecătorii și procurorii), implicarea avocaților în colectivele de lucru create pentru perfecționarea legislației juridice, realizarea unor acțiuni destinate perfecționării comunicărilor interprofesionale și de etică și deontologie aplicată;

- reforma administrării U.N.B.R., a Barourilor, a I.N.P.P.A. și a C.A.A. în conformitate cu principiile: eficiență, responsabilitate, credibilitate, transparență și deschidere către avocați prin: dezvoltarea infrastructurii cloud specifice IT comună tuturor organizațiilor din sistemul U.N.B.R. și crearea de platforme sociale on-line și centre de date, permanent în curs de dezvoltare, a unui portal web unic, cu acces la toate datele și expuse pe site-urile instituțiilor de interes public din sistemul profesiei de avocat; introducerea bugetelor (proiecțiilor) multianuale, mai întâi pe 2 ani, apoi pe 4 ani, alături de o programare bugetară pe 10 ani și în final 20 de ani; elaborarea și aprobarea Strategiilor de dezvoltare a domeniilor de interes pentru evoluția profesiei (Strategia privind atragerea fondurilor europene, Strategia de perfecționare a activității INPPA, Proiecția multianuală a investițiilor în sistemul CAA, etc.);

- nevoia de resurse umane motivate și profesioniste, care să constituie personalul tehnico-administrativ pe care se bazează decidenții, pentru implementarea, la nivelul UNBR, a sistemului de gestionare a declarațiilor de patrimonii profesionale, a actelor atestate de avocat, a sistemului impus de legislația prevenirii spălării banilor, pentru extinderea și aprofundarea comunicării intra-profesionale și pentru gestionarea și administrarea bazei de date impuse de evidența și legitimarea avocaților în mod unitar;

- implicarea activă în realizarea "asanării normative" și a pachetului legislativ unitar "Codul economic al României", care se preconizează că va conține Codul fiscal, Codul de procedură fiscală, Legea de înființare a societăților comerciale, Legea evaziunii fiscale și alte legi cu caracter economic;

- sprijinirea implementării „Legii prevenției”, care ar avea ca obiectiv principal educarea și perfecționarea antreprenorilor de orice fel, precum și prevenirea greșelilor de orice fel în aplicarea legii și impune inclusiv, o soluție legislativă de stimulare a introducerii obligativității arondării treptate a

populației la servicii de asistență judiciară tip abonament anual, după modelul "arondării populației la consultanți fiscali";

- racordarea la formulele de cooperare consolidată la nivelul UE și de participare activă la dezbaterile privind viitorul european al profesiei de avocat.

y. necesitatea informării din timp a delegaților la Congres cu privire la toate materialele supuse dezbaterii și adoptării, dar și cu privire la direcțiile preconizate de dezvoltare a profesiei; programarea Congresului după definitivarea tuturor documentelor fiscale, inclusiv a bilanțului contabil.

Art. 2. Propunerile prevăzute la art. 1, inclusiv cele reținute în Raportul de activitate al Consiliului U.N.B.R., aprobat prin Hotărârea Congresului avocaților nr. 1/23-25.03.2017, se transmit, spre analiză și dezbateri în ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 17-18.06.2017.

II. Cu privire la sistemul Casei de Asigurări a Avocaților (C.A.A.):

Art. 3. Se ia act de propunerile privind:

a. modificarea și completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților;

- introducerea posibilității de a opta ca sumele reprezentând majorări de întârziere se facă venit fie la bugetul filialelor în fondul de pensii fie în cel pentru alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, în funcție de necesități, eventual cu aprobarea Consiliului CAA (alin. 2 al art. 25 din Lege);

- abrogarea art. 34 alin. (3) din Lege sau emiterea unei decizii interpretative care să aibă în vedere ocrotirea efectivă a filialelor mici ;

b. modificarea și completarea Statutului CAA, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 139/27.07.2016 privind adoptarea Statutului Casei de Asigurări a Avocaților, astfel cum a fost modificată și completată prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 208/18.02.2017:

- prevederea ca drepturile de pensie ori alte drepturi de asigurări ale avocatului în activitate care se transferă de la o filială la alta, să se calculeze la fel ca și cele ale avocatului care activează într-o singură filială, dar să se plătească de către fiecare filială la care a activat, proporțional cu perioadele și cu contribuția avocatului la fondurile fiecărei filiale (art. 59);

- modificarea art. 24 alin. (1) din Statut, prin introducerea ajustărilor după trecerea unui an de la data decizie de pensionare pentru limită de vârstă (nu 15 ani ca în prezent);

c. anularea/reanalizarea prevederilor Regulamentului privind creanțele contributive, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 209/18.02.2017, după analiza realizată de grupul de lucru al Consiliului UNBR completat cu membri ai Barourilor Dolj și Constanța, care au formulat observații punctuale, în scris, cu privire la acesta;

d. creșterea gradului de transparență a activității Consiliului C.A.A., inclusiv în ceea ce privește realizarea oricărei investiții din sistem

e. ședințele Consiliului C.A.A. să se desfășoare în mod organizat și transparent, urmând modelul ședințelor Consiliului U.N.B.R., prin impunerea

următoarelor (ce trebuie comunicate și vicepreședintelui U.N.B.R. responsabil de coordonarea activității C.A.A.):

- convocator și ordine de zi transmise anterior ședinței;
 - enumerarea lucrărilor ce urmează a fi analizate și soluționate;
 - comunicarea către membrii consiliului a materialelor atașate cererilor ce urmează a fi analizate;
 - solicitarea filialelor C.A.A. să facă propuneri pentru agenda Consiliului C.A.A..
- f. introducerea controlului financiar preventiv la C.A.A.;
- g. administrarea patrimoniului deținut de C.A.A. de către avocați;
- h. utilizarea sistemului SEAP pentru achizițiile realizate de C.A.A./filiale/sanatoriu;
- i. stabilirea unor tarife diferențiate și a unor prețuri accesibile pentru avocați la Complexul Balnear și de Recuperare "Corpore Sano" Techirghiol.

Art. 4. Propunerile prevăzute în art. 3, se transmit Consiliului C.A.A. în vederea analizei împreună cu consiliile de conducere ale filialelor C.A.A. și cu specialiști independenți, pentru redactarea unui raport cu privire la acestea, care să țină cont de impactul asupra sistemului centralizat al C.A.A. și să aibă atașat punctul de vedere al Comisiei de Cenzori a C.A.A., care vor fi dezbătute în ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 17-18.06.2017.

Art. 5. Soluțiile adoptate în urma dezbaterilor din ședințele Comisiei Permanente, ale grupurilor de lucru ale Consiliului UNBR (din domeniile corespunzătoare propunerilor înaintate Congresului), finalizate în proxima ședință de după Congres a Consiliului U.N.B.R. se vor comunica delegaților la Congres, autori ai propunerilor.

Art. 6. Prezenta Hotărâre se afișează pe pagina web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică prin e-mail membrilor Consiliului UNBR și barourilor, care vor asigura comunicarea hotărârii către membrii barourilor.

pentru Prezidiul Congresului,

P R E Ș E D I N T E U.N.B.R.
Av. dr. Gheorghe FLOREA

CASA DE ASIGURĂRI A AVOCATILOR DIN ROMÂNIA

Str. Dr. Răureanu nr. 3-5, et. 3, sect. 5, București Tel: 021.312.39.00 fax: 021.314.21.36

www.caav.ro

email: office@caav.ro

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR
DIN ROMÂNIA - UNBR
INREGISTRARE nr. 207 - CR6 - 2017
Anul 2017 Luna 06 Ziua 08

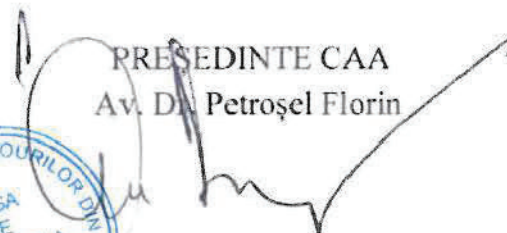
Nr. GN 432/08.06.2017

CĂTRE

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Urmare adresei transmise Consiliului de Administrație al Casei de Asigurări a Avocaților din România de către doamna av. Gheorghe Cristina, Vicepreședinte al Uniunii Naționale a Barourilor din România și coordonator al sistemului de pensii, vă rugăm să primiți alăturat punctul de vedere al Consiliului de Administrație al Casei de Asigurări a Avocaților din România, referitor la Hotărârile Congresului Avocaților din 2016-2017 în partea ce privește sistemul de asigurări.

PREȘEDINTE CAA
Av. Dr. Petroșel Florin

Ref la:	Hotărârea Congresului Avocaților nr. 9/2016
Ref la:	Hotărârea Congresului Avocaților nr. 9/2017
Ref la:	Mailul din 21 mai 2017 transmis de doamna av. Cristina Gheorghe - Vicepreședinte UNBR
În att.:	Domnului av. dr. Gheorghe Florea – Președinte UNBR
În att.:	Consiliului UNBR

Stimate Domnule Președinte,
Stimată Doamnă Vicepreședinte,
Stimați membri ai Consiliului UNBR,

Referitor la solicitările U.N.B.R., adresate conducerii Casei de Asigurări a Avocaților din România, prin vicepreședinte av. Gheorghe Cristina, responsabil de coordonarea activității C.A.A și reprezentant al grupului de lucru constituit prin Hotărârea nr 141 / 2016 a Consiliului UNBR, Consiliul C.A.A întrunit în ședința din 24.05.2017 a hotărât formarea unui grup de lucru format din: Președinte C.A.A - av. dr. Petroșel Florin, vicepreședinte C.A.A - av. dr. Despa Aurel și dl consilier -av. Nicu Tiberius pentru a formula un răspuns la chestiunile enunțate în preambul.

Grupul de lucru s-a întrunit astăzi 06.06.2017 și prezintă următorul punct de vedere:

I. Referitor la Hotărârea Congresului Avocaților nr. 9/2016, art. 5 - 7

Conținutul art. 5-7 din Hotărârea Congresului Avocaților 2016 este după cum urmează:

Art. 5. *Se ia act de propunerile privind:*

- a. *trecerea de la principiul contributivității la principiul contractualității în sistemul C.A.A., care să permită inclusiv stabilirea unor pensii suplimentare;*
- b. *plata contribuțiilor la fondul de asigurări sociale al avocaților să se facă în raport de încasările efective, eliminându-se plafonul lunar minim (250 lei pentru avocații definitivi și 80 lei pentru avocații stagieri, în luna în care nu au fost realizate venituri);*
- c. *plata contribuției de 5% către fondul de rezervă al C.A.A. să se facă în funcție de veniturile din contribuțiile avocaților, nu din toate veniturile obținute de filiale;*
- d. *eficientizarea activității C.A.A. prin constituirea unei instituții financiare care să utilizeze lichiditățile din sistem;*
- e. *înființarea Casei de ajutor Reciproc a Avocaților și a Casei de Credit și Împrumut a Avocaților;*
- f. *prezentarea unui raport financiar-contabil al Complexului Balnear și de Recuperare CAA SRL, care să clarifice, inclusiv metoda de salarizare a administratorului acestuia;*
- g. *analizarea tuturor investițiilor realizate de C.A.A. și filiale și prezentarea unui raport care să evidențieze separat (C.A.A./filiale) și să cuprindă situația existentă, soluții în beneficiul asiguraților și eventual, responsabilități pentru situațiile constatate;*
- h. *înființarea unei comisii pentru investiții ale C.A.A.;*

i. stabilirea unor tarife diferențiate și a unor prețuri accesibile pentru avocați la Complexul Balnear și de Recuperare "Corpore Sano" Techirghiol.

Art. 6. *Se transmit Consiliului C.A.A. propunerile prevăzute în art. 5, în vederea analizei împreună cu consiliile de conducere ale filialelor C.A.A. și cu specialiști independenți, pentru redactarea unui raport cu privire la acestea, care să țină cont de impactul asupra sistemului centralizat al C.A.A. și să aibă atașat punctul de vedere al Comisiei de Cenzori a C.A.A., care vor fi dezbătute în ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 4-5 iunie 2016.*

Art. 7. *Soluțiile adoptate în urma dezbaterilor din ședința Consiliului U.N.B.R. se vor comunica delegaților la Congres, autori ai propunerilor."*

1. Referitor la propunerile de la art. 5 literele a, b și c din hotărâre

Toate aceste propuneri au fost rezolvate prin apariția ulterioară acestei hotărâri a Legii 72/2016 din 3 mai, cu aplicare din 03.08.2016. Ele au format, totodată, obiectul discuțiilor purtate în Consiliul UNBR din 27.07.2016 în ședința extraordinară dedicată adoptării Statutului CAA din iulie 2016.

În legătură cu pensiile suplimentare, tot Legea 72/ 2016 dă rezolvare și propunerii privind stabilirea acestora, dar printr-un sistem contractual și nu contributiv, printr-un contract încheiat între părți : CAA, probabil filiale, și avocat.

Art.11 alin (1) lit. b din Legea 72/2016 permite acest lucru numai că, reținând propunerea reiterată și în următorul Congres, apreciem că este necesar să constituim un grup de lucru care, pe baza datelor furnizate de filiale, conținând eventualele solicitări a unei astfel de forme de asigurare, să întocmească un regulament-cadru care să fie supus cenzurii organelor profesiei.

Considerăm că, în perspectiva realizării acestui obiectiv, atât barourile cât și filialele trebuie să discute oportunitatea unui astfel de sistem suplimentar și trebuie realizat un studiu de impact.

Apreciem că numai având aceste date privind atât numărul de solicitanți cât și segmentul de vârstă al acestora, grupul de lucru va aprecia oportunitatea și costurile.

2. Referitor la propunerea de la art. 5 litera d)

Propunerea vizează constituirea unei instituții financiare care să utilizeze lichiditățile din sistem, punctul de vedere este ca la acest moment o asemenea propunere nu poate fi primită, având în vedere, printre altele, și faptul că disponibilitățile financiare ale sistemului nu sunt atât de mari încât să întrețină o astfel de structură, și ne referim la disponibilitățile Casei Centrale. În ceea ce privește disponibilitățile financiare ale filialelor, care sunt în proporție de 80% din total disponibilități pe sistem, reamintim că acestea sunt persoane juridice distincte cu drept de decizie propriu. Nu în ultimul rând, coordonarea și supravegherea unui astfel de posibil sistem ar fi mai greu de realizat și probabil inerentele suspiciuni se vor amplifica.

3. Referitor la propunerea de la art. 5 litera e

Aceasta nu este o propunere nouă, anterior au mai fost solicitări, însă după știința noastră nu s-au pus în practică deoarece nu au fost ofertanți care să dorească să lucreze la un astfel de proiect.

Din alt punct de vedere, precizăm că, conform legislației avocaturii din România, competența înființării unei Case de ajutor reciproc, credite și împrumuturi a avocaților aparține Consiliului UNBR și nu Consiliului CAA.

În acest sens art. 66 lit. q) din Legea 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat prevede:

"Art. 66. - Consiliul U.N.B.R. are următoarele atribuții:

...

q) înființează Casa Centrală de Credit și Ajutor a Avocaților și controlează activitatea acesteia;"

4. Referitor la propunerea de la art. 5 litera f)

În legătură cu această propunere precizăm că la Congresul Avocaților din 2017, Broșura CAA cuprinde toate clarificările necesare pe aceste aspecte de la pagina 122 până la pagina 148. În anexă la prezentul document depunem Raportul privind activitatea desfășurată în perioada ianuarie-decembrie 2016 a Complexului Corpore Sano de la Techirghiol. (Anexa nr 1)

Precizăm de asemenea că în raportul Comisiei de cenzori prezentat cu ocazia Congresului 2017 se face referire cu privire la verificarea situațiilor financiare din Complexul Corpore Sano și a mențiunii cu privire la confidențialitatea metodei de salarizare a managerului acestui complex, iar raportul acestora a fost aprobat de Congres (pag. 66 paragraful 2 de sus- din Broșura CAA pentru Congresul Avocaților 2017, extras din raportul cenzorilor).

5. Referitor la propunerea de la art. 5 litera g)

Considerăm că formularea de la art. 5 lit. g) este de maximă generalitate, lucru ce nu permite un răspuns concret.

De asemenea, rugăm să aveți în vedere că anual, la fiecare Congres, prezentăm aceste situații privind patrimoniul și investițiile.

6. Referitor la propunerea de la art. 5 litera h)

Este de observat că de-a lungul timpului au mai fost solicitări în acest sens.

CAA nu s-a opus niciodată înființării unei astfel de comisii și, totodată, a formulat propuneri de investiții. A se vedea și propunerea respinsă de Consiliul Uniunii privind achiziționarea Complexului Ocna Sibiului și separat edificarea unui imobil în București, necesar desfășurării activității organelor de conducere ale profesiei.

7. Referitor la propunerea de la art. 5 litera i)

Referitor la stabilirea unor prețuri accesibile pentru avocați la Complexul balnear și de recuperare Corpore Sano Techirghiol, punctul nostru de vedere este următorul: acest complex este o afacere guvernată de dreptul afacerilor, beneficiile acesteia întorcându-se în sistem.

Depinde ce ne dorim : o afacere eficientă cu beneficii substanțiale pentru sistem sau o afacere de dragul afacerii.

Trebuie gândit dihotomic: este drept că acest sistem a fost creat prin contribuțiile avocaților, dar dacă noi îi șubrezim eficiența, nu mai profită sistemul, ci fiecărui avocat în parte.

Referitor la stabilirea unor tarife preferențiale pentru avocați, pentru anul 2017, arătăm că am avut disponibilitatea ca pentru acestia tarifele să fie înghețate la nivelul anului 2016, iar pentru pacienții neavocați să se majoreze cu un coeficient de 22% pe lună, în raport de aceeași perioadă din anul 2016.

Această dorință a noastră am făcut-o cunoscută Casei de Sănătate Constanța care inițial a respins-o de plano, iar la intervenția managerului sanatorului se poartă încă discuții referitoare la tarife diferențiate.

II. Referitor la Hotărârea Congresului Avocaților nr. 9/2017

Conținutul art. 3-5 din Hotărârea Congresului Avocaților 2017 este după cum urmează:

"Art. 3. Se ia act de propunerile privind:

- a. modificarea și completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților;*
 - introducerea posibilității de a opta ca sumele reprezentând majorări de întârziere se se facă venit fie la bugetul filialelor în fondul de pensii fie în cel pentru alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, în funcție de necesități, eventual cu aprobarea Consiliului CAA (alin. 2 al art. 25 din Lege);*
 - abrogarea art. 34 alin. (3) din Lege sau emiterea unei decizii interpretative care sa aibă în vedere ocrotirea efectivă a filialelor mici ;*
- b. modificarea și completarea Statutului CAA, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 139/27.07.2016 privind adoptarea Statutului Casei de Asigurări a Avocaților, astfel cum a fost modificată și completată prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 208/18.02.2017:*
 - prevederea ca drepturile de pensie ori alte drepturi de asigurări ale avocatului în activitate care se transferă de la o filială la alta, să se calculeze la fel ca și cele ale avocatului care activează într-o singură filială, dar să se plătească de către fiecare filială la care a activat, proporțional cu perioadele și cu contribuția avocatului la fondurile fiecărei filiale (art. 59);*
 - modificarea art. 24 alin. (1) din Statut, prin introducerea ajustărilor după trecerea unui an de la data decizie de pensionare pentru limită de vârstă (nu 15 ani ca în prezent);*
- c. anularea/reanalizarea prevederilor Regulamentului privind creanțele contributive, adoptat prin Hotărârea Consiliului UNBR nr. 209/18.02.2017, după analiza realizata de grupul de lucru al Consiliului UNBR completat cu membri ai Barourilor Dolj și Constanța, care au formulat observații punctuale, în scris, cu privire la acesta;*

- d. creșterea gradului de transparență a activității Consiliului C.A.A., inclusiv în ceea ce privește realizarea oricărei investiții din sistem
- e. ședințele Consiliului C.A.A. să se desfășoare în mod organizat și transparent, urmând modelul ședințelor Consiliului U.N.B.R., prin impunerea următoarelor (ce trebuie comunicate și vicepreședintelui U.N.B.R. responsabil de coordonarea activității C.A.A.):
 - convocator și ordine de zi transmise anterior ședinței;
 - enumerarea lucrărilor ce urmează a fi analizate și soluționate;
 - comunicarea către membrii consiliului a materialelor atașate cererilor ce urmează a fi analizate;
 - solicitarea filialelor C.A.A. să facă propuneri pentru agenda Consiliului C.A.A..
- f. introducerea controlului financiar preventiv la C.A.A.;
- g. administrarea patrimoniului deținut de C.A.A. de către avocați;
- h. utilizarea sistemului SEAP pentru achizițiile realizate de C.A.A./filiale/sanatoriu;
- i. stabilirea unor tarife diferențiate și a unor prețuri accesibile pentru avocați la Complexul Balnear și de Recuperare "Corpore Sano" Techirghiol.

Art. 4. Propunerile prevăzute în art. 3, se transmit Consiliului C.A.A. în vederea analizei împreună cu consiliile de conducere ale filialelor C.A.A. și cu specialiști independenți, pentru redactarea unui raport cu privire la acestea, care să țină cont de impactul asupra sistemului centralizat al C.A.A. și să aibă atașat punctul de vedere al Comisiei de Cenzori a C.A.A., care vor fi dezbătute în ședința Consiliului U.N.B.R. din data de 17-18.06.2017.

Art. 5. Soluțiile adoptate în urma dezbaterilor din ședințele Comisiei Permanente, ale grupurilor de lucru ale Consiliului UNBR (din domeniile corespunzătoare propunerilor înaintate Congresului), finalizate în proxima ședință de după Congres a Consiliului U.N.B.R. se vor comunica delegaților la Congres, autori ai propunerilor."

1) Referitor la propunerea din art. 3 lit. a) prima liniuță

Propunerea de care s-a luat act vizează o eventuală modificare și completare a legii 72/2016 în sensul introducerii posibilității de a opta, ca sumele reprezentând majorările de întârziere să se facă fie venit la bugetul de pensii, fie la bugetul de alte drepturi de asigurări sociale.

La acest moment textul de lege – art. 25 alin 2 - spune un lucru care nu poate fi supus interpretării și anume că aceste penalități merg la fondul de asigurări sociale.

Am constatat și noi din controalele efectuate că sunt filiale care în anul 2016 au un fond mare de asigurări sociale și un fond oarecum precar la pensii. Astfel, numai cu titlu de exemplu, menționăm cazul filialei Argeș care la fondul de pensii a avut un excedent în anul 2016 de 14.538 lei iar la fondul de asigurări un excedent de 246.573 lei. Suma de 56.197 lei încasată din majorări de întârziere în anul 2016, dacă ar fi fost repartizată la fondul de pensii, nu ar fi afectat major fondul de asigurări sociale. Într-o situație favorabilă este și Filiala București care are o rată de finanțare a fondului de asigurări sociale de 100%.

Desigur nu ne opunem ca o inițiativă legislativă, plecată din interiorul profesiei, să modifice actualul text de lege și să dea posibilitatea ca filialele, în funcție de nevoi, să direcționeze aceste penalități către un fond sau altul.

Considerăm totuși că și la acest moment nimic nu împiedică sistemul să facă acest lucru. A se vedea în acest sens dispozițiile art. 65 din Statutul CAA, sub titlul marginal „Filiale-Buget-Excedent. Legea 72/ 2016” care prevede:

“Excedentul anual al bugetului filialelor poate fi utilizat potrivit destinației propuse de filiale, cu avizul Consiliului baroului și C.A.A. și aprobată de Consiliul U.N.B.R.”

În opinia noastră, excedentul de la un fond poate fi redirecționat către un alt fond, oricum banii rămânând în sistem. Menționăm că la momentul formulării acestui răspuns nu avem încă un punct de vedere al societății Fidexpert, căreia i-am solicitat opinia. În momentul primirii acestuia îl vom comunica de îndată.

O propunere concretă ar fi ca această repartizare de excedent să aibă loc doar din fondul de asigurări sociale către fondul de pensie și nu invers.

2) Referitor la propunerea din art. 3 lit. a) liniuța a 2-a

În ceea ce privește răspunsul privind art. 34 alin. (3) din legea 72/2016, referitor la *“abrogarea acestuia sau emiterea unor decizii interpretative care să aibă în vedere ocrotirea efectivă a filialelor mici”* - apreciem un nonsens propunerea, câtă vreme nu este explicată modalitatea prin care am ocroti filialele mici.

Oricum una este să modificăm legea și alta să emitem o decizie interpretativă la o lege. Acest lucru nu îl poate face nici Curtea Constituțională. Nu este în atribuțiile Casei să emită decizii interpretative ale legii.

Alin. (3) al art. 34 condiționează reducerea vârstei standard de pensionare în sistemul CAA de existența unor dispoziții echivalente în legea care reglementează sistemul public de pensii, pentru a nu se produce o discriminare pozitivă.

3) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. b) prima liniuță

Propunerea vizează modificarea și completarea Statutului în sensul ca drepturile de pensie ale avocaților în activitate, în situația transferului, să se calculeze în aceeași modalitate ca și în cazul în care activează într-o singură filială, dar care să se plătească de fiecare filială, proporțional cu activitatea desfășurată în fiecare.

Propunerea nu poate fi primită pentru că nu putem avea decât un singur emitent (CAA) și un singur plătitor (o filială a CAA).

Ar fi greu de conceput într-un sistem unic ca pentru un singur pensionar să se emită mai multe decizii de pensionare respectiv câte una pentru fiecare plătitor (filială) sau, deși decizia să fie unică, să fie prevăzuți mai mulți plătitori.

4) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. b) a 2-a liniuță

Referitor la modificarea art. 24 alin 1 din Statutul CAA care vizează ajustările drepturilor de pensie, reamintim că s-a făcut o simulare, cu ocazia discuțiilor purtate împreună cu Comisia de

redactare a Statutului și s-a constatat că la 10 ani, dacă am ajusta pensiile avocaților care nu s-au retras definitiv, impactul pe sistem ar fi negativ și ar fi necesară majorarea cotelor de contribuție.

Referitor la propunerea de majorare a punctului de pensie, respectiv de indexare a lui, precizăm că potrivit art. 67 alin 1 din legea 72/2016 această majorare nu poate avea loc câtă vreme rata de finanțare a sistemului nu este de 100%. Am explicat atât în cadrul întrunirii de la Phoenicia, cât și la Congres, că rata potrivit Raportului de evaluare actuarială pentru anul 2016 este de numai 66,42%.

Totodată, conform aceluiași art. 67 alin 1 din Lege, actualizarea pensiilor se face în funcție de inflație, stabilită de Institutul Național de Statistică care, în conformitate cu ultima actualizare de pe site-ul Institutului de Statistică, a înregistrat o valoare negativă de -0.6% în anul 2015 și de -1,5% în anul 2016

Gândiți-vă și la volumul de muncă suplimentar și costurile suplimentare generate în situația în care am emite în fiecare an, pentru fiecare pensionar în activitate, câte o decizie pensionară nominală.

5) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. c)

În ce privește anularea/reanalizarea Regulamentului de creanțe contributive, precizăm că o asemenea evaluare nu s-a realizat pentru că în ședințele de lucru ale Comisiei de redactare au existat puncte de vedere ale Baroului Dolj care au fost analizate în timpul ședințelor, unele au fost admise, altele nu.

În ceea ce privește așa-zisul punct de vedere al Baroului Constanța, acesta nu a existat întrucât președinta Filialei Constanta este membră a Comisiei de redactare și am fi știut. A existat o singură „voce” care a formulat pe internet un punct de vedere sui-generis, neîmpărtășit nici de filială și pe care nu îl putem lua în considerare.

6) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. d)

Referitor la gradul de transparență în ceea ce privește investițiile din sistem, arătăm următoarele: suntem de acord că au existat carențe în ceea ce privește comunicarea, asumate public chiar în timpul Congresului, însă aceste carențe au fost remediate.

Atunci când s-a discutat despre investiții, am prezentat toate datele utile formării unei opinii, iar Consiliul Uniunii, urmat de Congres, a votat în cunoștință de cauză - și ne referim la extinderea Complexului. Nu putem să nu remarcăm faptul că ordinea logică a acestor activități transparente este următoarea : solicităm înainte de toate o alocare bugetară pentru a putea avansa anumite sume de bani celor care, de specialitate fiind, întocmesc studii de fezabilitate ș.a.m.d., ori a proceda în ordine inversă este imposibil.

7) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. e)

Privitor la propunerile de la art. 3 lit. e din hotărâre, apreciem că la momentul de față activitatea Consiliului CAA inclusiv ședințele CAA se desfășoară transparent, după un grafic comunicat tuturor membrilor consiliului, procesele verbale se redactează la finalul zilei de ședință, materialele supuse dezbaterilor se comunică în timp util, primim orice solicitare a filialelor CAA,

însă nu putem să le facem noi propuneri, ci ele apreciază dacă ne solicita un punct de vedere într-o anumită problemă, pentru că ele cunosc realitățile din sistemul propriu.

Solicitării privind stabilirea unor tarife diferențiate la Techirghiol, deja i-am răspuns.

8) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. f)

Referitor la controlul financiar preventiv al CAA, Casa Centrală a mai trimis un răspuns, însă pentru a nu exista nici o suspiciune și pentru a nu fi acuzați de reavoință, la proxima ședință a Consiliului C.A.A vom propune ca viza de control financiar preventiv să fie acordate d-nei Dumitrașcu Mariana.

9) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. g)

În ceea ce privește „administrarea patrimoniului de către avocați” solicitam informații suplimentare, sintagma nelămurind despre ce patrimoniu este vorba: al Casei Centrale, al filialelor, și o explicitare în plus ne-ar fi de folos.

10) Referitor la propunerea de la art. 3 lit. h)

Referitor la propunerea privind utilizarea a aplicației SEAP pentru achiziții de către CAA , filiale și Complex Corpore Sano, precizăm că am solicitat un punct de vedere Asociația Experților în Achiziții (AEXA) ceea ce privește oportunitatea folosirii SEAP însoțit de 5 întrebări punctuale .

Solicitarea noastră și răspunsul acestora îl anexăm în anexa 2 și 3 .

11) Referitor la situația restanțierilor la plata cotelor și măsurile ce s-au luat la remedierea acestei situații

Având în vedere că sistemul informatic nu este unitar implementat în toate filialele și inexistența tuturor conexiunilor dintre filiale și Casa Centrală, nu putem accesa în totalitate aceste informații la zi, datele fiind centralizate manual. Astfel că este nevoie de timp pentru a transmite solicitarea, filiala să întocmească situațiile și apoi să le transmită la CAA, după care să fie centralizate.

În funcție de data la care se solicită aceste date, există și reacția de răspuns, având în vedere faptul că data de 25 a lunii este data scadenței obligațiilor pentru luna trecută, majoritatea vin și achită în ultimele zile ale scadenței și chiar după aceasta data. Oricum, solicitarea din e-mail de a vă comunica aceste date centralizate la data de 01 iunie a fost făcută în luna mai și ne este imposibil să dăm curs acestei solicitări.

Am solicitat tuturor filialelor, la finele lunii mai, situația restanțierilor pentru luna aprilie, lună încheiată și din punct de vedere financiar-contabil, și vă comunicăm că nu toate filialele au răspuns. Revenind asupra acestora, inclusiv astăzi la redactarea acestui material, tot au mai rămas două filialele Prahova și Suceava de la care nu avem un răspuns.

Aceste rezultate vi le comunicăm anexat (Anexa 4) la prezentul răspuns, cu mențiunea că o situație comparativă se poate face lesne fără a mai fi nevoie de alte date, materialele prezentate la congres care conține datele centralizate la 31.12.2016.

Această situație prezentată acum are o dinamică dată de încasările efectuate , și spre a dovedi dinamica acestora venim cu următorul exemplu: Filiala Vrancea ne comunică prin situația transmisă un număr de 20 restanțieri cu debite de peste 3 luni, pentru că la data de 06 iunie, sa

rectifice, afirmând ca dintre aceștia mai sunt doar 15, întrucât au achitat între timp debitele, ceea ce dovedește și preocuparea baroului în acest sens.

Putem afirma din analiza noastră, făcută după aceleași criterii pe care le-am cuprins în răspuns, că numărul restanțierilor față de 2015 s-a diminuat, un exemplu elocvent fiind cel de la Filiala Iași. Nu putem să nu remarcăm că la acest moment sistemul CAA nu dispune de pârghiile necesare diminuirii radicale a restanțelor către sistem ci trebuie să discutăm despre o activitate conjugată în care baroul trebuie să își asume nu numai coordonarea, ci și aportul pe care legea și statutul profesiei îl prevăd pentru luarea deciziilor la momentul respectiv, pentru că altcumva situația devine uneori critică și foarte greu de remediat pentru viitor. Atunci când Regulamentul de creanțe contributive va începe să fie aplicat, și momentul este legat de sistemul informatic, ponderea în recuperarea creanțelor și intrarea în normalitate va fi alta.

12) Referitor la cererea de la punctul 6 din mail

Referitor la organigrama salariaților CAA – v-o comunicăm în anexă, iar în ceea ce privește repartizarea Consilierilor CAA, aceasta a fost făcută în ședința din 27.05.2017 (Anexa nr 5)

De asemenea vă comunicăm atașat și indemnizațiile de conducere ale membrilor Consiliului CAA, așa cum au fost aprobate de Consiliul Uniunii (Anexa 6)

Cu speranța că punctul nostru de vedere, dublat de documentele atașate a fost unul concret și lămuritor, vă rugăm să primiți aleasa noastră considerație.

Președinte C.A.A
Av. gr. Petroșel Florin

SCRISOARE CU PRIVIRE LA DREPTURI¹

I. INFORMARE PRIVIND DREPTURILE PERSOANEI PRIVATE DE LIBERTATE

Aveți următoarele drepturi:

A. Dreptul de a fi informat cu privire la drepturile dumneavoastră

Aveți dreptul ca organele judiciare (polițist, procuror, judecător) să vă comunice care sunt drepturile dumneavoastră pe parcursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești.

B. Dreptul de a informa o altă persoană cu privire la arestare sau reținere/informarea consulatului sau ambasadei țării dumneavoastră

Imediat după luarea măsurii reținerii, arestului la domiciliu sau a arestării preventive va fi anunțat un membru al familiei dumneavoastră sau o altă persoană aleasă de dumneavoastră.

Imediat după ce veți fi dus/mutat într-un loc de deținere, aveți dreptul de a anunța personal sau de a cere administrației locului de deținere să anunțe un membru al familiei sau o altă persoană aleasă de dumneavoastră despre locul unde vă aflați.

Dacă nu sunteți cetățean român, aveți dreptul de a anunța sau de a cere polițistului sau procurorului (dacă sunteți reținut) sau judecătorului de drepturi și libertăți ori instanței de judecată (dacă sunteți arestat preventiv sau arestat la domiciliu) anunțarea misiunii diplomatice ori oficiului consular al statului al cărui cetățean sunteți.

Dacă nu doriți să anunțați autoritățile din țara dumneavoastră, puteți anunța sau cere anunțarea unei organizații internaționale umanitare.

De asemenea, dacă sunteți refugiat sau, din orice alt motiv, vă aflați sub protecția unei organizații internaționale puteți anunța sau solicita anunțarea reprezentanței acesteia.

C. Dreptul de a nu da nicio declarație

Declarațiile dumneavoastră pot fi folosite ca probă împotriva dumneavoastră.

¹Prezenta scrisoare are rol de informare scrisă ce ar trebui înmănată suspecților, inculpaților sau persoanelor în cadrul procedurilor penale ori persoanelor căutate în baza unui mandat european de arestare cu privire la drepturile acestora.

Scrisoarea a fost elaborată de Uniunea Națională a Barourilor din Romania prin Departamentul de resort. Includerea documentului în prezenta broșură se explică prin mențiunea făcută în finalul Raportului asupra lucrărilor Congresului cu privire la elaborarea acestui document.

Refuzul de a da declarații nu va fi interpretat ca o recunoaștere a vinovăției și nu atrage alte consecințe defavorabile față de dumneavoastră.

D. Dreptul de a fi apărat de un avocat

Aveți dreptul de a fi asistat și reprezentat de un avocat ales sau numit din oficiu.

În toate cazurile în care legea impune asistenta juridică obligatorie prin avocat, dacă nu doriți sau nu puteți să aveți un avocat ales, vi se va desemna un avocat din oficiu, caz în care apărarea este gratuită.

E. Dreptul de a fi informat cu privire la natura acuzației și motivele pentru care sunteți reținut / arestat și la încadrarea juridică a faptei/faptelor.

F. Dreptul de a consulta dosarul, în condițiile legii.

Puteți consulta dosarul de urmărire penală, personal sau prin avocat, puteți studia actele dosarului, puteți nota date sau informații din dosar și puteți obține fotocopii (copii tip xerox) pe cheltuiala dumneavoastră.

Data și durata consultării dosarului sunt stabilite de către procuror, de către judecătorul de drepturi și libertăți sau instanța de judecată.

G. Dreptul de a propune administrarea de probe, de a invoca excepții și de a pune concluzii, în condițiile prevăzute de lege ;

H. Dreptul de a formula orice alte cereri care vizează soluționarea laturii penale și a laturii civile a cauzei;

I. Dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret

Aveți dreptul de a vi se comunica în limba pe care o înțelegeți motivele pentru care ați fost reținut/arestat la domiciliu/arestat preventiv, dreptul de a vă fi comunicată o traducere scrisă certificată a rechizitoriului, precum și a hotărârii instanței, dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret prin care să luați cunoștință de piesele dosarului, să comunicați cu autoritățile, să vorbiți și să puneți concluzii în instanță.

Interpretul vă poate ajuta să comunicați cu avocatul ales sau din oficiu.

J. Dreptul de a apela la un mediator

În cazurile permise de lege, aveți dreptul de a folosi procedura medierii pentru stingerea conflictului, fără a fi constrâns să folosiți medierea dacă nu doriți .

K. Dreptul la asistență medicală de urgență

Dacă sunteți arestat sau reținut, aveți dreptul la asistență medicală în caz de urgență. Vă rugăm să comunicați organului judiciar dacă aveți nevoie de astfel de asistență.

L. Perioada de privare de libertate

Puteți fi reținut de către organele de urmărire penală pentru cel mult 24 de ore. În durata reținerii nu se include timpul strict necesar conducerii la sediul organului judiciar.

Măsura arestului la domiciliu și măsura arestării preventive pot fi luate împotriva dumneavoastră, atât în timpul urmăririi penale, cât și în procedura camerei preliminare și în timpul judecății, pentru o perioadă de maxim 30 de zile.

În cursul urmăririi penale această perioadă poate fi prelungită de către judecătorul de drepturi și libertăți sau de instanță, fiecare prelungire neputând să depășească 30 de zile. Durata maximă a măsurii arestului la domiciliu sau arestării preventive, în cursul urmăririi penale, este de 180 de zile.

În cursul procedurii de cameră preliminară și al judecății, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată poate menține măsura preventivă, după expirarea celor 30 de zile, dacă aceasta a fost dispusă în mod legal.

În cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestului la domiciliu sau a arestului preventiv nu poate fi mai mare de jumătatea maximului pedepsei prevăzute în lege pentru infracțiunea pentru care sunteți judecat. În toate cazurile, durata arestului la domiciliu sau a arestării preventive în primă instanță nu poate depăși 5 ani.

M. Dreptul de a contesta măsura dispusă

- *Dacă sunteți reținut:*

- dacă ați fost reținut de poliție, aveți dreptul de a contesta măsura la procurorul care supraveghează urmărirea penală, înainte de expirarea duratei acesteia. Acesta este obligat să se pronunțe până la expirarea măsurii preventive.

- dacă ați fost reținut de către procuror, puteți contesta măsura la prim-procurorul parchetului sau, după caz, la procurorul ierarhic superior. Acesta este obligat să se pronunțe până la expirarea măsurii preventive.

- **Dacă sunteți arestat preventiv sau la domiciliu**, în cursul urmăririi penale sau în cursul procedurii de cameră preliminară, aveți dreptul să formulați o contestație în termen de 48 de ore de la pronunțare, dacă ați fost prezent la

pronunțare, sau de când măsura v-a fost comunicată, dacă nu ați fost prezent la pronunțare.

Contestația se depune la judecătorul de drepturi și libertăți care a dispus măsura arestării preventive sau la judecătorul de drepturi și libertăți de la domiciliul dumneavoastră.

- Dacă sunteți arestat preventiv sau la domiciliu în cursul judecății puteți formula o contestație în termen de 48 de ore de la pronunțare (dacă ați fost prezent la pronunțare) sau de când măsura v-a fost comunicată, dacă nu ați fost prezent la pronunțare, la instanța de judecată care a dispus măsura.

*

II. INFORMARE PRIVIND DREPTURILE PERSOANEI IMPOTRIVA CAREIA S-A LUAT O MASURA PRIVATIVĂ DE LIBERTATE ÎN BAZA UNUI MANDAT EUROPEAN DE ARESTARE

Aveți următoarele drepturi:

A. Dreptul de a fi informat cu privire la infracțiunea pentru care sunteți căutat.

Aveți dreptul să fiți informat, în limba pe care o înțelegeți, cu privire la conținutul mandatului european de arestare, în baza căreia/căruia ați fost privat de libertate.

Aveți dreptul de a vi se înmâna o copie a mandatului european de arestare și traducerea acestuia.

B. Dreptul de a păstra tăcerea

Nu sunteți obligat să dați vreo declarație în fața procurorului sau judecătorului. Un avocat vă poate reprezenta și consilia în legătură cu legea română aplicabilă în materia mandatului european de arestare și vă poate ajuta să decideți dacă veți răspunde sau nu la întrebări.

C. Dreptul de a fi asistat de un avocat

Aveți dreptul de a fi asistat de un avocat, ales sau numit din oficiu. Dacă nu aveți posibilitatea să vă angajați un avocat ales, organele de poliție, procurorul sau judecătorul în fața căruia veți fi prezentat trebuie să vă informeze cum puteți obține asistență juridică gratuită.

Măsura reținerii sau arestării provizorii poate fi luată numai după ascultarea dvs. în prezența avocatului.

Dacă vi se acordă asistență juridică din oficiu, aceasta este gratuită.

Avocatul este independent de organele de poliție, procuror și judecător. Aveți dreptul de a discuta cu un avocat în condiții de confidențialitate.

D. Dreptul la interpretare și traducere

Dacă nu vorbiți sau nu înțelegeți limba vorbită de autoritățile române, aveți dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret. Interpretul vă va ajuta să comunicați cu avocatul dumneavoastră și autoritățile române, să vorbiți, să dați declarații și să puneți concluzii în instanță.

E. Dreptul de a anunța pe cineva că ați fost privat de libertate

Aveți dreptul de a solicita autorităților române să fie încunoștințat(ă) despre măsura luată un membru de familie ori o altă persoană desemnată de dumneavoastră. Atât cererea, cât și încunoștințarea se consemnează într-un proces-verbal.

În mod excepțional, dacă procurorul român apreciază că acest lucru ar afecta executarea mandatului european de arestare emis împotriva dumneavoastră, are dreptul să refuze solicitarea dumneavoastră.

F. Pentru cetățenii străini: Dreptul de a informa ambasada țării dumneavoastră

Dacă sunteți străin, puteți cere autorităților judiciare să informeze ambasada sau serviciul consular al țării dumneavoastră cu privire la reținerea dumneavoastră și la locul de detenție. Autoritățile judiciare trebuie să vă ajute dacă doriți să discutați cu oficiali ai ambasadei sau ai serviciului consular al țării dumneavoastră.

Aveți dreptul de a scrie ambasadei sau serviciului consular al țării dumneavoastră. Dacă nu cunoașteți adresa, autoritățile judiciare trebuie să vă ajute. Ambasada sau serviciul consular vă poate ajuta să găsiți un avocat.

G. Dreptul de a fi de acord cu predarea dumneavoastră din România

Aveți dreptul să declarați în fața instanței române că renunțați la beneficiile pe care vi le poate conferi legea română de a vă apăra împotriva mandatului european de arestare și că vă dați consimțământul să fiți predat autorităților competente ale statului solicitant.

Trebuie să aveți în vedere că odată ce ați fost de acord cu predarea nu mai aveți posibilitatea de a reveni asupra deciziei dumneavoastră.

H. Dreptul de a vă opune la predare

Dacă nu sunteți de acord cu predarea dvs. către autoritatea judiciară emitentă, aveți dreptul la o audiere în fața autorității judiciare de executare, audiere care se limitează la consemnarea poziției dvs. față de existența unuia dintre motivele obligatorii sau opționale de neexecutare, precum și la eventuale obiecții în ceea ce privește identitatea.

I. Regula specialității

Persoana predată ca efect al mandatului european de arestare nu va fi nici urmărită, nici judecată, nici deținută în vederea executării unei pedepse, nici supusă oricărei alte restricții a libertății, pentru orice fapt anterior predării, altul decât cel care a motivat mandatul european de arestare. Un avocat vă poate ajuta și consilia în acest sens.

Aveți dreptul să declarați în fața instanței române că renunțați la beneficiile pe care vi le poate conferi regula specialității. Consimțământul este irevocabil.

J. Dreptul la asistență medicală de urgență

Dacă sunteți privat de libertate, aveți dreptul la asistență medicală de urgență. Vă rugăm să comunicați organului judiciar dacă aveți nevoie de astfel de asistență.

K. Căi de atac

Aveți dreptul de a formula contestație împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea, menținerea, înlocuirea sau încetarea arestării provizorii în termen de 24 de ore de la pronunțare.

De asemenea, în cazul în care s-a dispus predarea dvs., aveți dreptul de a formula contestație împotriva hotărârii instanței, în termen de 5 zile de la pronunțare.

L. Durata totală a arestării, până la predarea efectivă către statul emitent, nu poate depăși 180 de zile.